

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

РЕГИОНАЛНА ИНСПЕКЦИЯ ПО ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ ШУМЕН

Регионален доклад за състоянието на околната среда

2020-та година

СЪДЪРЖАНИЕ

	страница
I. Въведение	4
II. Анализи по компоненти на околната среда	7
II.1. Атмосферен въздух	7
II.2. Води	21
II.3. Земи и почви	38
II.4. Защитени територии и биоразнообразие	41
III. Анализи по фактори на въздействие	56
III.1. Отпадъци	56
III.2. Шум	61
III.3. Радиационен контрол	62
III.4. Опасни химични вещества и управление на риска	62
IV. Превантивна дейност и контрол	80
IV.1. Решения по глава VI от ЗООС	80
IV.2. КПКЗ	83
IV.3. Доброволни ангажименти	85
IV.4. Информация за състоянието на околната среда за активно формиране на обществено поведение за грижа към околната среда	89
V. Административно – наказателна отговорност и ПАМ	95
VI. Заключение	96

СПИСЪК НА НАЙ-ЧЕСТО ИЗПОЛЗВАНИТЕ СЪКРАЩЕНИЯ

АИС	Автоматична измервателна станция
БДДР	Басейнова дирекция за Дунавски район
БДЧР	Басейнова дирекция за Черноморски район
БПК5	Биологична потребност от кислород за 5 дни
ГПСОВ	Градска пречиствателна станция за отпадъчни води
ЕИОЦ	Екологичен информационен и образователен център
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Екологична оценка
ЕП	Екологичен праг
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗ	Защитена зона от екологична мрежа Натура 2000
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗМ	Защитена местност
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗТ	Защитена територия
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
ИУЕОО	Излязло от употреба електрическо и електронно оборудване
ИАОС	Изпълнителна агенция по околна среда
ЛОС	Летливи органични съединения
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МПП	Млекопреработвателно предприятие
МРО	Масово разпространени отпадъци
НДЕ	Норми за допустими емисии
НСМОС	Национална система за мониторинг на околната среда
НУБА	Негодни за употреба батерии и акумулатори
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОС	Оценка за съвместимост
ПДК	Пределно допустима концентрация
ПЗ	Праг на замърсяване
ПСБФВ	Пречиствателна станция за битово-фекални води
ПУДООС	Предприятие за управление на дейностите по опазване на околната среда
ПХБ	Полихлорирани бифенили
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и води
РЛ	Регионална лаборатория
РПСОВ	Регионална пречиствателна станция за отпадъчни води
РДГ	Регионална дирекция по горите
СНИ	Собствени непрекъснати измервания
СПИ	Собствени периодични измервания
ТБО	Твърди битови отпадъци

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Регионална инспекция по околна среда и води /РИОСВ/- гр. Шумен представя в обобщен и концентриран вид, цялостна информация за околната среда, за района, контролиран от инспекцията, в годишния доклад за 2020 г. Той е изготвен в съответствие с изискванията на чл. 22, ал. 3 от Закона за опазване на околната среда. Използвани са данни, резултати от проверки, анализи, изследвания, факти и отчети от 2020-та година.

Основната цел е да се информират гражданите, неправителствените организации, местните органи за самоуправление и всички заинтересовани за:

✓ състоянието на околната среда през 2020-та г. в област Търговище и област Шумен;

✓ най-важните приоритети за РИОСВ, произтичащи от националното и европейското екологично законодателство;

✓ основните приоритети на регионалните, националните и правителствени програми и планове на околната среда по природни компоненти отразени в дейността на РИОСВ Шумен;

✓ тенденциите и динамиката на промените в състоянието на компонентите на околната среда и степента на въздействие на факторите, които я замърсяват и увреждат;

✓ решенията и предстоящи за решаване проблеми, както и предприетите за това действия от страна на РИОСВ гр. Шумен, насочени към подобряването на качеството на живот чрез подобряване на качеството на атмосферния въздух, качеството на водите, подобряване управлението на отпадъците, чрез ефективното използване на природните ресурси и енергията, чрез съхраняване на биологичното разнообразие;

✓ извършените основни законодателни, административни и инвестиционни мерки в областта на околната среда;

Важна цел на този Доклад е подпомагането на обществените институции - областни управи и общински администрации на територията на РИОСВ гр. Шумен и ползване на доклада при вземане на решения в областта на околната среда за устойчиво развитие на териториалните общности, чрез интегриране на политиката по околна среда в регионалните политики в областта на социално-икономическото развитие.

Териториалният обхват на РИОСВ гр. Шумен е :

	Шуменска област	Търговищка област	Общо
❖ Територия:	3 379 км ²	2 555 км ²	5 934 км ²
❖ Население:	198 118 бр. ж.	130 683 бр. ж.	328 801 бр.ж.
❖ Общини:	10 бр.	5 бр.	15 бр.
❖ Населени места:	151 бр.	196 бр.	347 бр.

Включените общини в Област Шумен са: Велики Преслав, Венец, Върбица, Каолиново, Каспичан, Никола Козлево, Нови пазар, Смядово, Хитрино и Шумен;

Включените общини в област Търговище са: Антоново, Омуртаг, Опака, Попово и Търговище.

I.1. Кратка географска характеристика на област Шумен

Шуменският край се намира в централната част на североизточна България и в източната част на Дунавската равнина, като южните части обхващат Предбалкана и достигат до главното Старопланинско било. Релефът е равнинно-платовиден, хълмист и нископланински. Северната част обхваща част от Лудогорското плато, на юг то преминава в Самуиловските възвишения. В средната част се открояват две остатъчни карстови плата - Шуменското с височина 502 м и източно от него Провадийското - 389

м., северните склонове на което в района на селата Мадара и Кюлевча представляват внушителни скални венци.

Мадарският конник е най-забележителния паметник в Националния историко-археологически резерват "МАДАРА". Уникалният и единствен в Европа скален релеф, изваян върху скалите с издълбани надписи около фигурата на конника, е образец на българското средновековно изкуство, символизиращ мощта на българската държава от ханския ѝ период. Заради изключително високата му стойност, Мадарският конник е обявен от ЮНЕСКО за паметник със световно значение.

Южно от долината на р. Голяма Камчия се издигат Преславската и Драгоевската планини, разделени от пролома на реката, а на юг преминава билото на източната част на Котленската планина и билото на Върбишката планина.

Илчов баир е най-източния дял на Шуменско плато. Той е с характерна релефна форма, висока в северната си част, надвесена над град Шумен. Тук е построен архитектурният комплекс - "Създатели на Българската държава", който е най-големия в България и на Балканския полуостров.

Речната мрежа в северната третина на Шуменския регион е слабо развита. Тук всички реки, водещи началото си от северните склонове на Самуиловските височини, губят водите си в безоточни долини в Лудогорското плато. Този район попада в Дунавския водосборен басейн. Средната третина се отводнява към Черноморския басейн чрез Провадийска река и притоците ѝ, най-значителни от които са Крива река и р. Мадарска. Най-добре развита речна мрежа има южната нископланинска част на Шуменския край. Тя се отводнява към Черноморския басейн от р. Голяма Камчия. Най-южните части се отводняват от реките Герила, Елешница и Брестова. В югозападната част е изграден язовир Тича, който е най-значимия питеен водоизточник в региона. В него се вливат реките Тича, Герила и Драгановска.

Източниците за подхранване на реките в северната безоточна част са предимно подпочвени, а в средната и южната част - предимно дъждовни.

Водоснабдяването на град Шумен и гр. Велики Преслав се извършва от язовир Тича, изграден на р. Голяма Камчия с лимит на ползваната вода в съответствие с месечните графици, утвърждавани от МОСВ.

Водоснабдяването на населението от селищата в общините е от местни водоизточници.

1.2. Кратка географска характеристика на област Търговище

Област Търговище се намира в Североизточна България, западно от Шуменска област, в източната част на Дунавската равнина. Южната част от територията на областта се простира в обхвата на Предбалкана в близост до северните склонове на Преславската планина. Добре изразени тук са земните форми на долинните разширения на реките Врана и Сива и нископланинските възвишения на Търговищкото поле и Поповските височини. В тази част на областта има потенциал за развитие на селско стопанство и хранително-вкусова промишленост. Земеделието и животновъдството са определящите типични отрасли.

Територията на община Търговище се характеризира със своето разнообразие и преливане на равнинен, хълмист и нископланински релеф, поради което и надморската височина варира от 150 до 690 m. За град Търговище тя е 170 m.

Търговищкото хълмисто поле е най-тясно свързано с икономиката на града. На север граничи с Разградските височини, на изток с Шуменските, на запад с Лилякското плато, а на юг с Преславската планина. В североизточна посока на река Врана, нейната долина се разширява, като се оформят две акумулационни тераси, като върху едната е разположена част от град Търговище. Търговищкото поле е изградено от кредни материали, съставени от варовици и мергели. Отличават се с висока водопропускливост

и вертикална цепителност. Районът на Преславската планина се характеризира с липса на плитки подпочвени води.

Районът се характеризира с липса на плитки подпочвени води. За общините Търговище, Омуртаг и Антоново е характерно, че в експлоатация са включени 321 броя водоизточници, разположени на териториите на съответните населени места. Общините Попово и Опака се водоснабдяват от система “Дунав”. От язовир Тича, в землището на Преславска община, се водоснабдява град Търговище с лимит на ползваната вода, съгласно месечните графици за използване на водите, утвърждаван от МОСВ. В североизточната част на община Антоново се намира язовир Ястребино, който е най-големия в Търговищка област и водоснабдява община Антоново и община Омуртаг.

В териториалния обхват на РИОСВ гр. Шумен са разположени защитени територии от различни категории: Природен парк «Шуменско плато», на чиято територия се намира Резерват «Букака»; Поддържани резервати «Патлейна», «Дервиша» и «Моминград»; Защитени местности «Могилата», «Марашка курия», «Чибуклията», «Дъбовете», «Червен божур», «Челеклията», «Дебелеца», «Мадарски скални венци», «Див рожков», «Конски кестен», «Урумово лале», «Игликина поляна», «Петка балкан», «Божур поляна», «Каньона», както и две естествени находища на растителен вид „Блатно кокиче” /разположени съответно в землищата на селата Кочово и Осмар, общ. Велики Преслав/. Защитените територии с категория „природна забележителност” са: „Скока”, „Коня”, „Водопада”, „Дервенска пещера”, „Гърбавата чешма”, „Костадин тепе”

Защитените зони от екологичната мрежа «Натура 2000», попадащи в обхвата на РИОСВ гр. Шумен, по Директивата за опазване на дивите птици са: «Котленска планина», «Овчарово», «Ломовете» и «Провадийско- Роякско плато», а по Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата фауна и флора са: «Каменица», «Хърсовска река», «Провадийско - Роякско плато», «Ришки проход», «Островче», «Котленска планина», «Тича», «Стара река», «Шуменско плато», «Екокоридор Камчия-Емине», «Преславска планина», «Голяма река», «Марина дупка», «Кабюк», «Ломовете», «Голяма Камчия» и «Твърдишка планина».

1.3. Задачи, компетенции и задължения на РИОСВ, включително организационна структура

Устройството, функциите и организацията на дейността на регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) са уредени с *Правилник за устройството и дейността на Регионалните инспекции по околната среда и водите (Обн. ДВ. бр. 49/ 12.06.2018г.)*

При провеждане на своята дейност РИОСВ има контролни, регулиращи и информационни функции. Контролните функции на РИОСВ включват осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол, свързан с прилагането на нормативните актове, регламентиращи качеството на компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат. Функциите по превантивен контрол върху компонентите на околната среда и факторите, които им въздействат, се осъществяват съобразно законовите и подзаконовите нормативни актове за предотвратяване от замърсяване или увреждане и възстановяване на околната среда от замърсяване или увреждане; опазване на водите от замърсяване; спазване на изискванията за осигуряване на екологосъобразно управление на отпадъците; опазване на елементите на Националната екологична мрежа и биологичното разнообразие, както и устойчивото използване на биологичните ресурси; опазване качеството на атмосферния въздух. При осъществяване на функциите по текущия и последващ контрол РИОСВ извършва проверки, наблюдения и възлага извършване на измервания от лабораториите към ИАОС в изпълнение на произтичащите от законовите и подзаконовите нормативни актове задачи. Съгласно регулиращите си

функции, РИОСВ разработва или участва в разработването на документи в областта на опазването на околната среда и устойчивото ползване на природните ресурси и провежда на регионално равнище дейности, свързани с политиката на държавата в тази област. Съгласно информационните си функции, РИОСВ разработва и участва в провеждането на дейности, свързани с предоставяне на информация на обществеността в областта на околната среда; предоставяне на информация на средствата за масово осведомяване в областта на околната среда; повишаване на общественото съзнание и култура в областта на околната среда; поддържане на регистри и бази данни.

Администрацията на РИОСВ е обща и специализирана. Общата администрация на РИОСВ Шумен е организирана в Дирекция "Административно-финансови и правни дейности". Тя осигурява финансово-технически, правно-административно и информационно дейността на директора, на специализираната администрация, както и дейностите по административното обслужване на гражданите и юридическите лица. Специализираната администрация на РИОСВ Шумен е организирана в Дирекция „Контролна и Превантивна дейност“- „КПД“. В дирекция "КПД" са включени два отдела – „Контрол на околната среда“ и „Превантивна дейност“. В отдел „КОС“, са обособени два броя направления – 1. - "Управление на отпадъците, опазване на почвите и Опазване чистотата на атмосферния въздух и вредни физични фактори", и 2- "Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването-(КПКЗ), Екологична отговорност и доброволни ангажименти- ЕОДА, Опасни химични вещества- ОХВ, и Контрол на риска от големи аварии – КРГА и Опазване на водите". В отдел „ПД“ се включват направления „Оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) и Екологична оценка (ЕО) " и "Биологично разнообразие, защитени територии и зони" и "Специализирани регистри".

I.4. Данни на РИОСВ гр. Шумен:

Адрес: гр. Шумен, ул. Съединение № 71, ет. 3

Телефон 054/856-501; факс 054/876-840;

ел.поща /нова/: riosv@riosv-shumen.eu;

адрес на интернет страница /нов/: www.riosv-shumen.eu.

Зелен телефон: 0885/750275; 054/ 856 501; 054/ 876 840;

II. АНАЛИЗИ ПО КОМПОНЕНТИ НА ОКОЛНАТА СРЕДА

II.1. КАЧЕСТВО НА АТМОСФЕРНИЯ ВЪЗДУХ

1. Мрежа за контрол на качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ-Шумен, като част от националната система за мониторинг на околната среда (НСМОС) – подсистема “въздух”.

За контрол на показателите, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в гр. Шумен, като част от националната система за мониторинг, работи автоматична измервателна станция (АИС). Съгласно класификацията на пунктовете за мониторинг АИС Шумен е градски фонен пункт (ГФ), с обхват 100 м – 2 км.

През годината, в изпълнение на утвърден график за 2020 г. бяха организирани измервания за определяне качеството на атмосферния въздух по контролираните параметри в гр. Нови пазар от мобилна автоматична станция (МАС) на РЛ гр. Варна към ИАОС, гр. София. Продължителността на контрола е 51 денонощия и обхваща основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух /O₃, CO, SO₂, NO, NO₂,

ФПЧ₁₀/. Съгласно резултатите отразени в Протоколите от изпитване през 2020 г. е констатирано едно превишение на средноденонощната норма /СДН/ на ФПЧ₁₀, не са отчетени превишения на допустимите норми за останалите показатели.

2. Качество на атмосферния въздух – състояние и тенденции.

АИС регистрира концентрациите на ФПЧ₁₀ (фини прахови частици), SO₂ (серен диоксид), NO₂ (азотен диоксид) и O₃ (озон). Станцията работи при непрекъснат режим – 24 часа в денонощието, като регистрира средночасови стойности за посочените замърсители и стандартен набор от метеорологични параметри (СНМП), включващ температура на въздуха, скорост и посока на вятъра, атмосферно налягане и др.

Замърсител	ФПЧ ₁₀	Pb аер	SO ₂	NO ₂	CO	H ₂ S	Бен зен	NH ₃	ПАВ	As аер	Cd аер	Ni	ФПЧ 2,5	NO	O ₃
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Общ брой пунктове -1 АИС-Шумен	да	-	да	да	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	да
Регистрирани концентрация над ПС над СЧН или ПДКм.е.															
АИС-Шумен	-	-	не	не	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	не
Регистрирани концентрация над СДН															
АИС-Шумен	да	-	не	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Регистрирани концентрация над СГН															
АИС-Шумен	не	-	-	не	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Пределно допустима концентрация (ПДК) е концентрация на вредните вещества в атмосферния въздух на населените места, която за определен период от време трябва да не оказва нито пряко, нито косвено вредно въздействие върху организма на човека.

Максимална еднократна концентрация е най-високата от краткосрочните концентрации за определен замърсител, регистрирани в даден пункт за определен период на наблюдение.

Средноденонощната концентрация е средната аритметична стойност от еднократните концентрации, регистрирани неколккратно през денонощието или тази, отчетена при непрекъснато пробовземане в продължение на 24 часа.

Средногодишната концентрация е средната аритметична стойност от средноденонощните концентрации, регистрирани в продължение на една година.

Норма за качеството на атмосферния въздух е всяко ниво установено с цел избягване, предотвратяване или ограничаване на вредни въздействия върху здравето на населението и/или околната среда, което следва да бъде постигнато в определен за целта срок, след което да не бъде превишавано.

СЧН – средночасова норма

СДН – средноденонощна норма

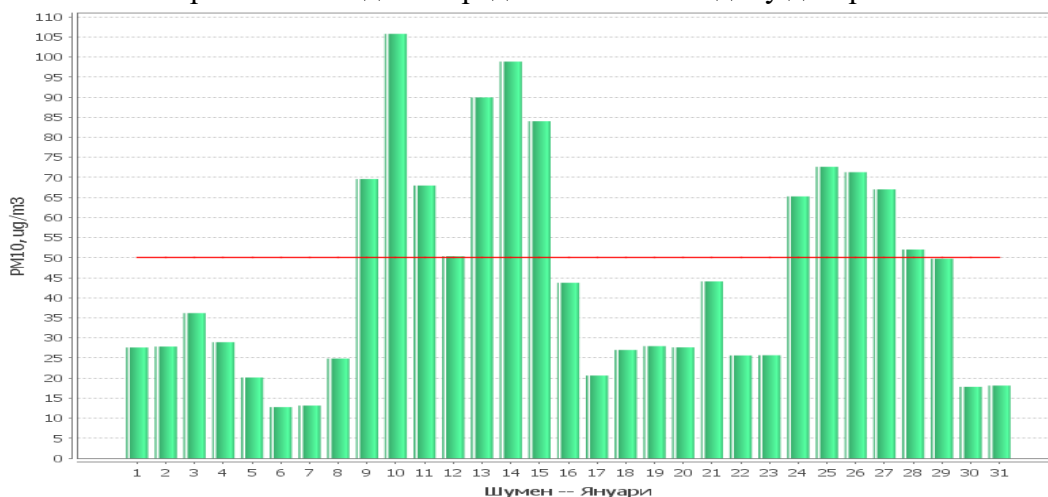
СГН – средногодишна норма

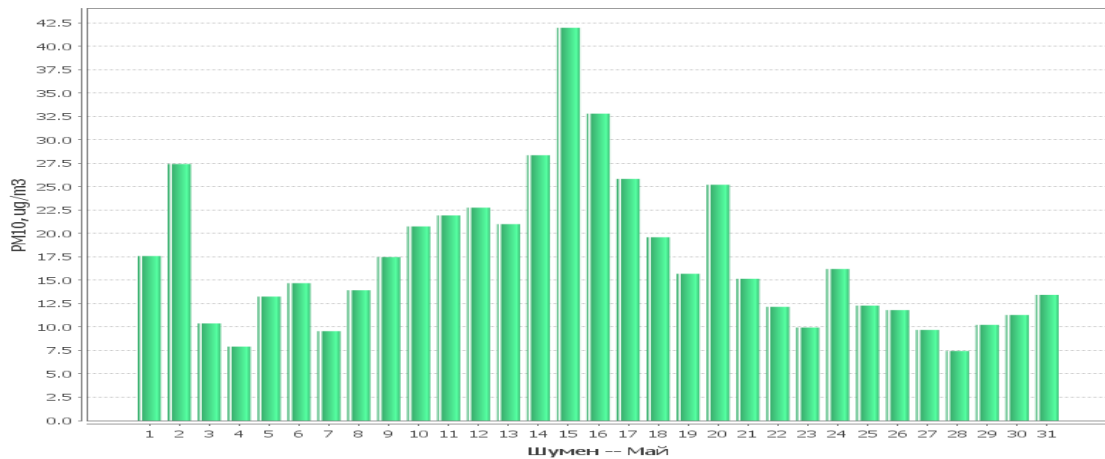
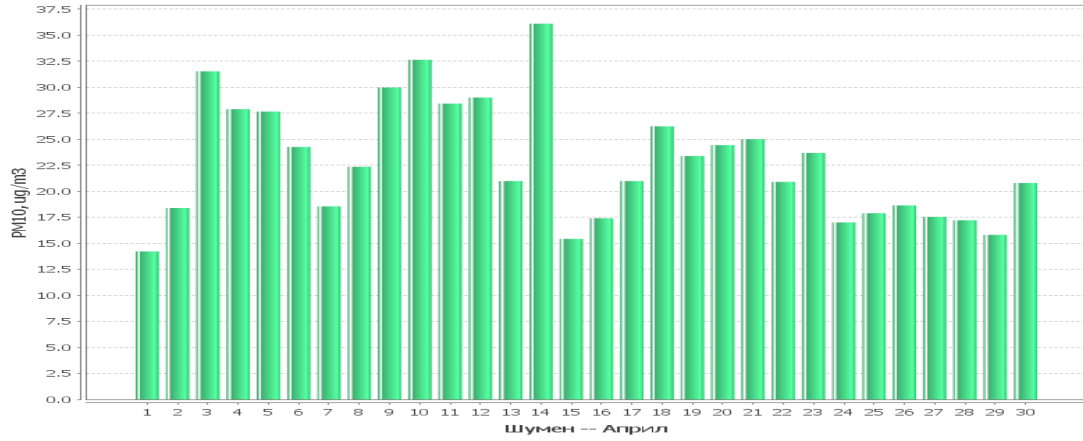
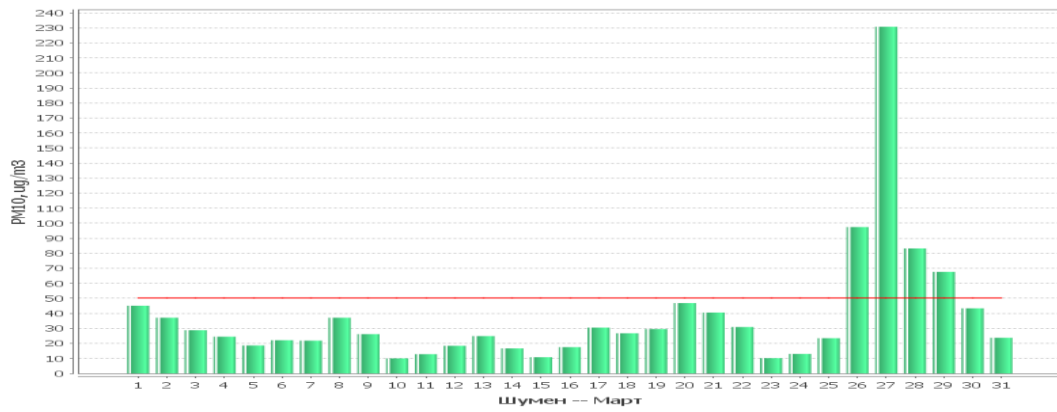
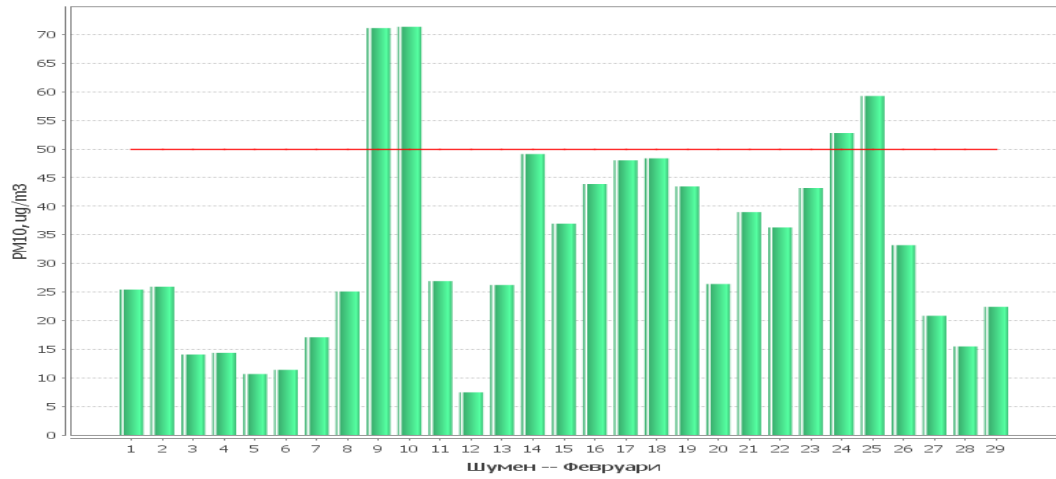
ФПЧ₁₀ - са всички частици, преминаващи през размерно-селективен сепаратор, определен съгласно референтния метод за вземане на проби и измерване нивата на ФПЧ₁₀, с 50%-на ефективност на задържане при аеродинамичен диаметър на частиците до 10 микрона.

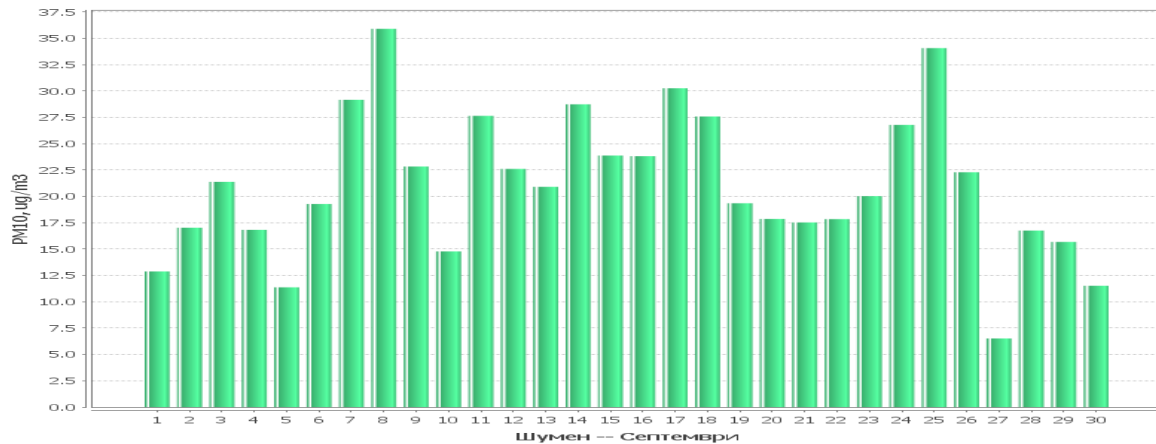
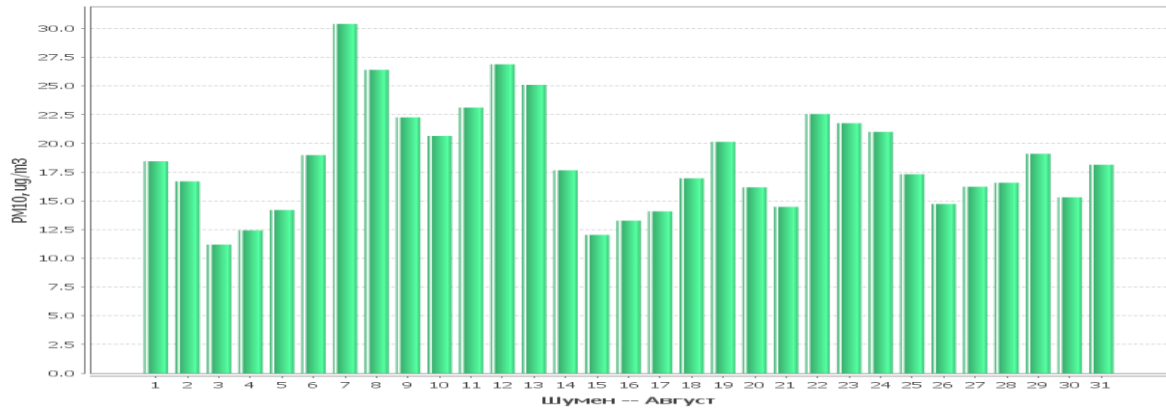
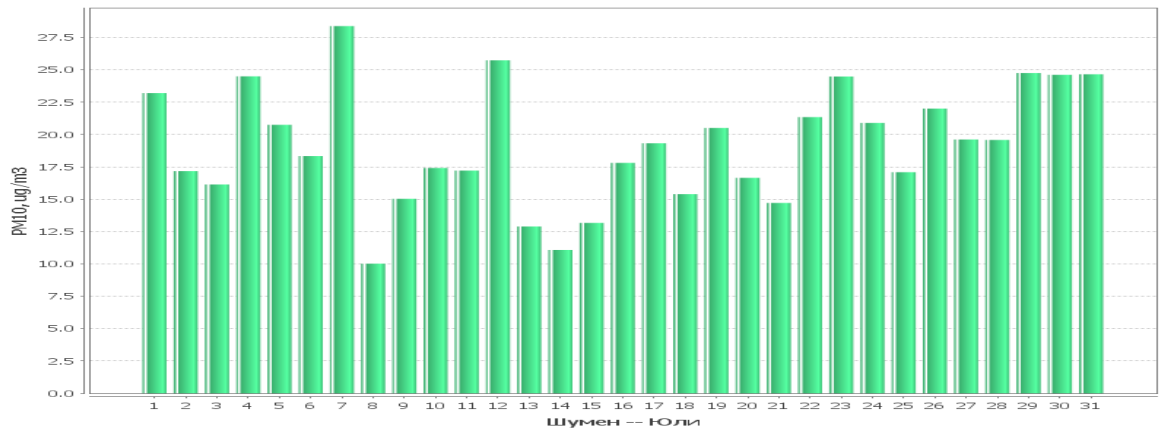
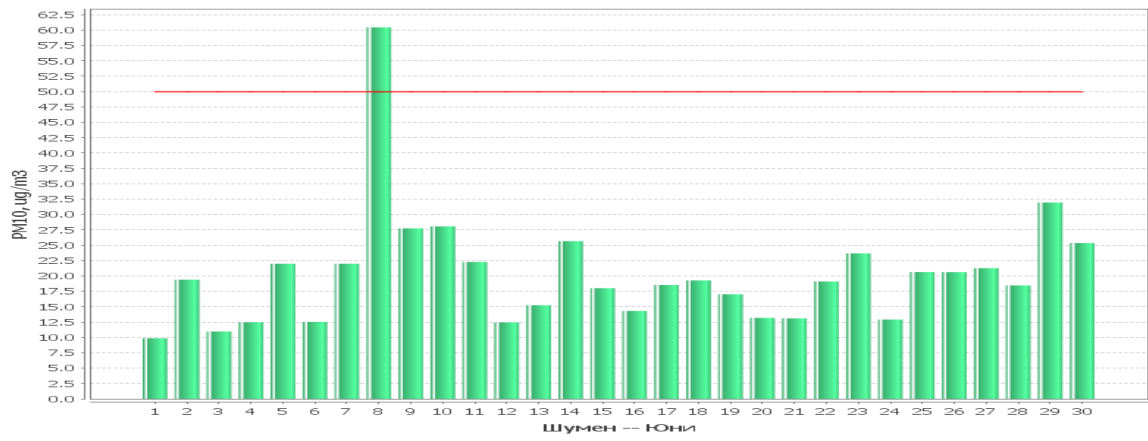
През 2020 г. АИС - Шумен е регистрирала 31 превишения на средноденоношната норма (СДН - 50 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) по показател ФПЧ₁₀, отразени в таблицата по - долу по месеци.

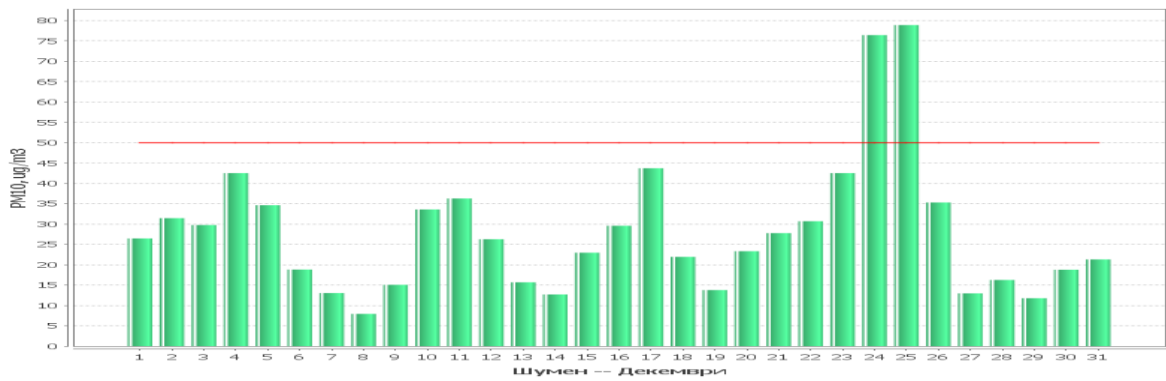
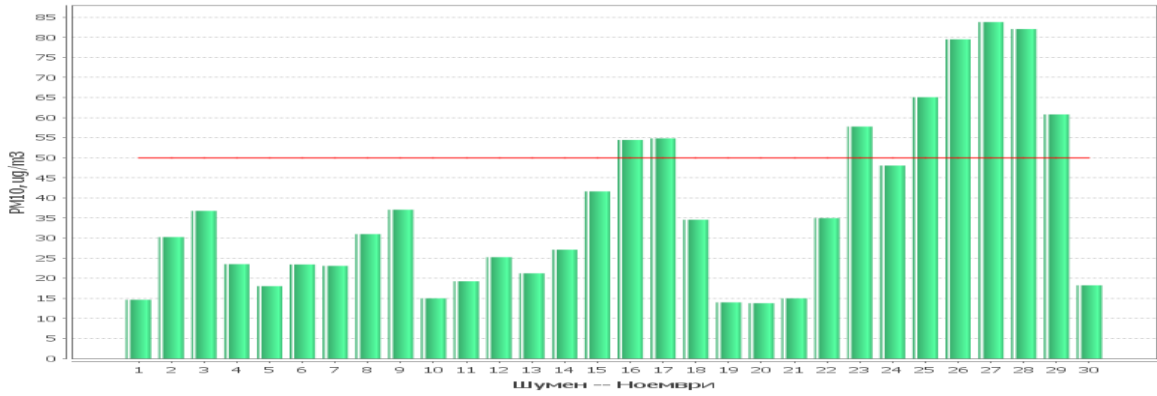
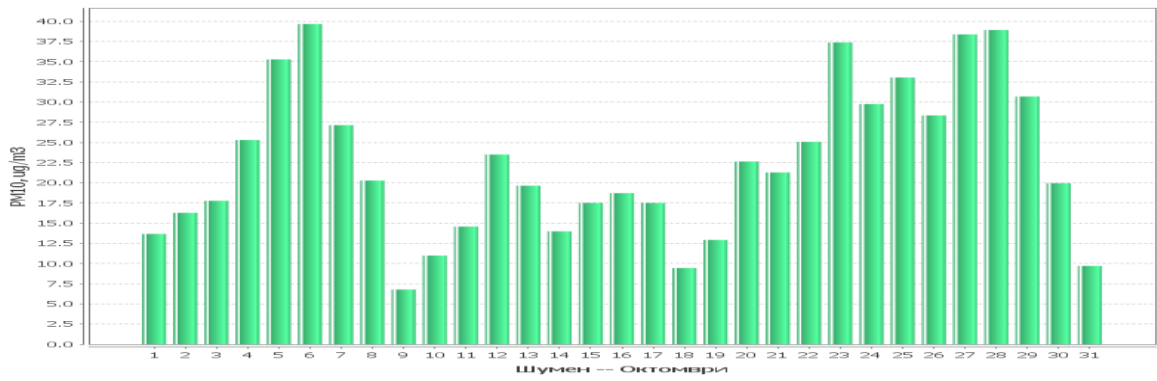
	Месец	ФПЧ ₁₀
АИС Шумен – 2020 г.	Януари	12
	Февруари	4
	Март	4
	Април	0
	Май	0
	Юни	1
	Юли	0
	Август	0
	Септември	0
	Октомври	0
	Ноември	8
	Декември	2
	Общ брой превишения на СДН през 2020 г.	31

Измерените средноденоношни концентрации на ФПЧ₁₀ за отделните месеци на 2020 г. са изобразени нагледно в представените по – долу диаграми.

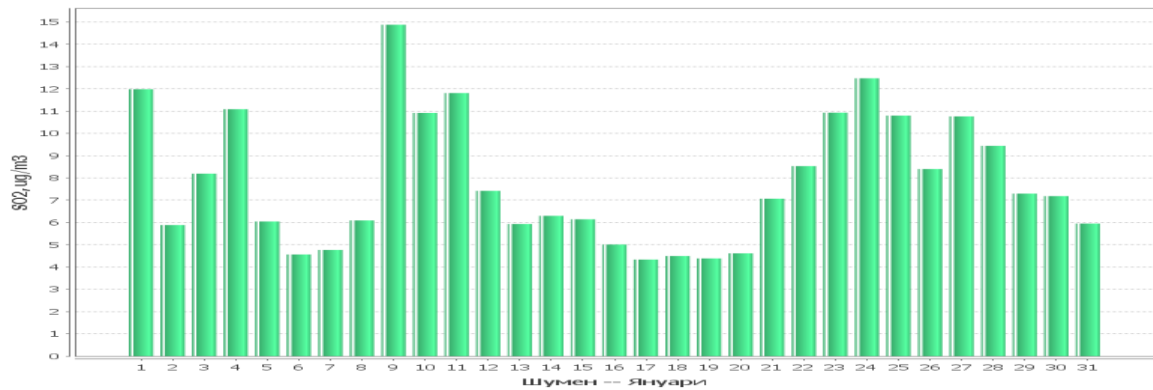

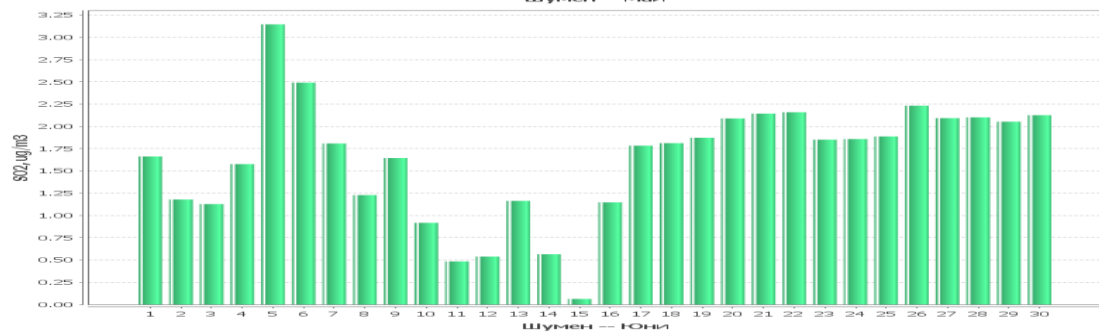
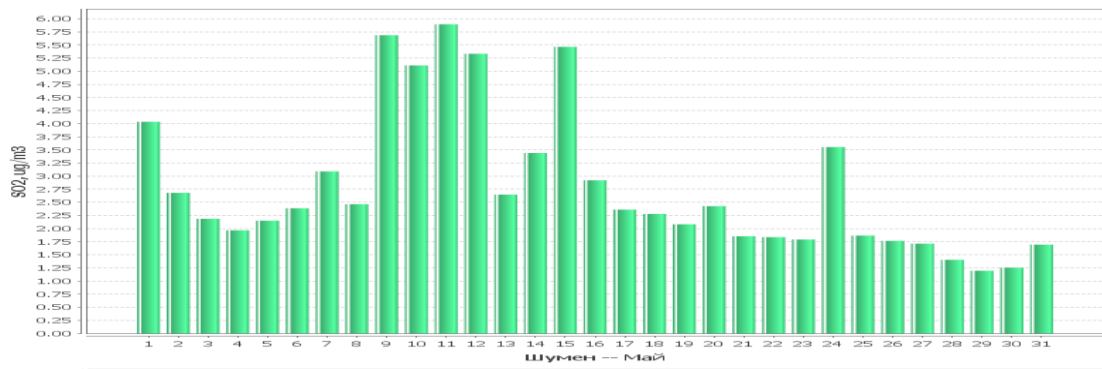
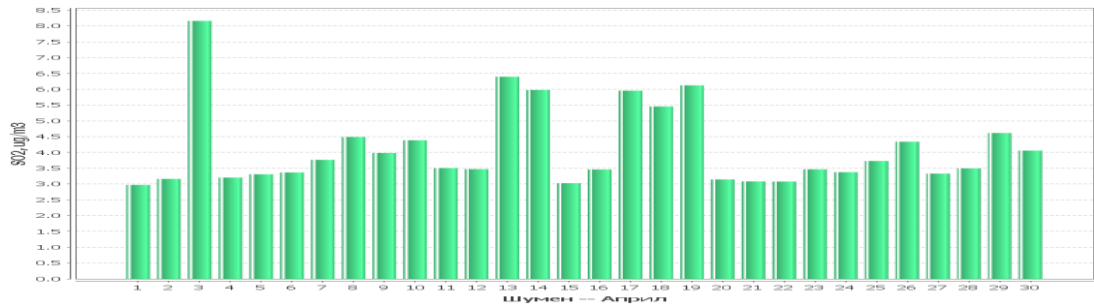
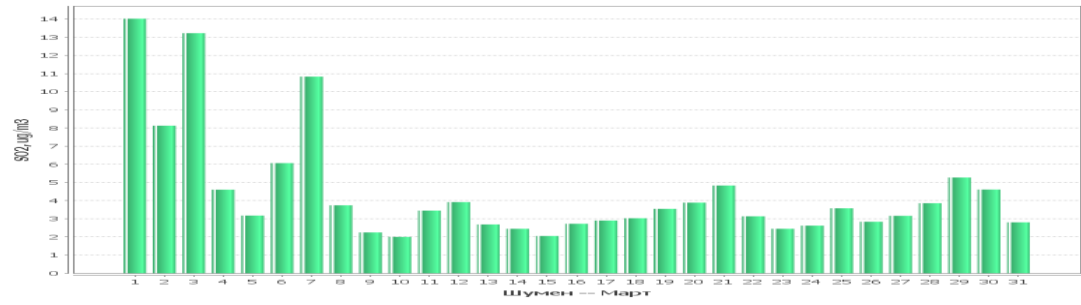
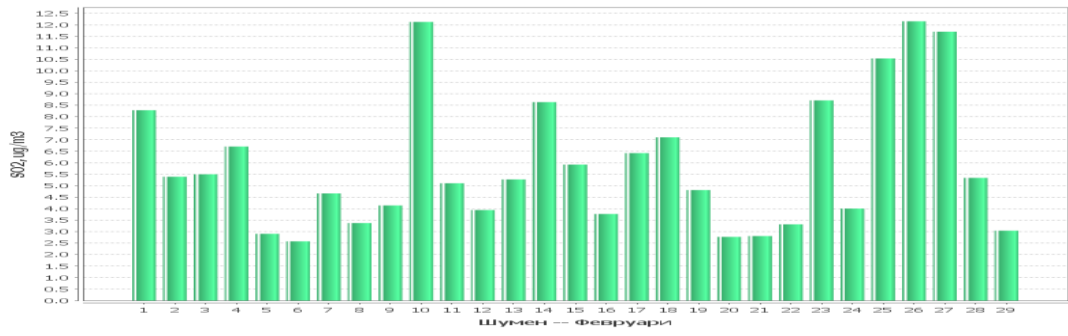

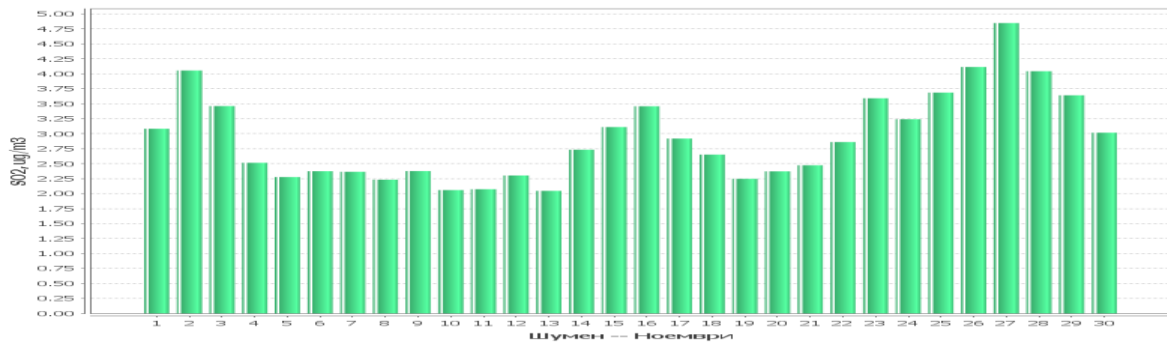
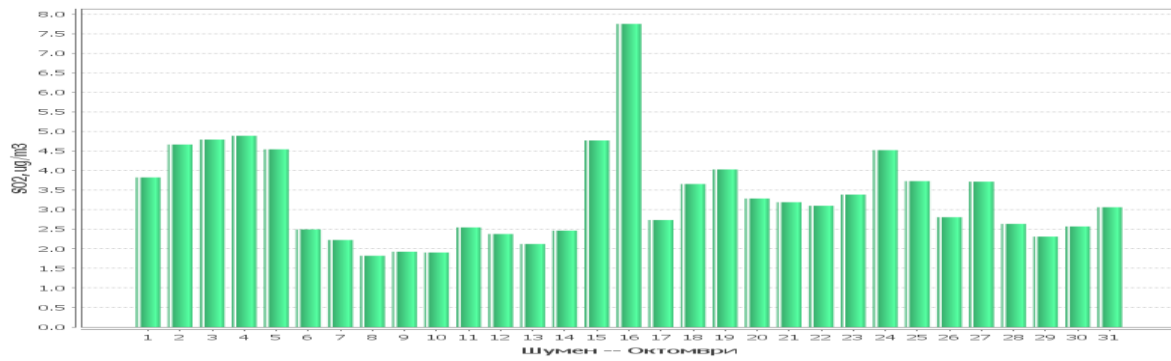
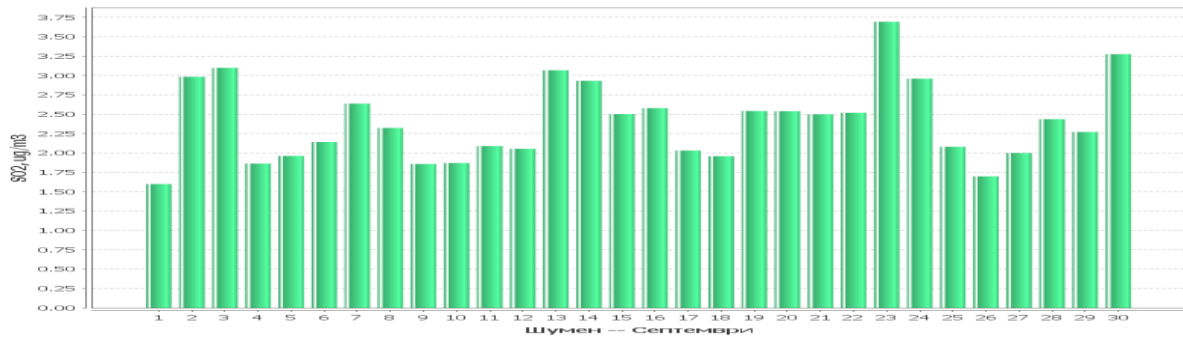
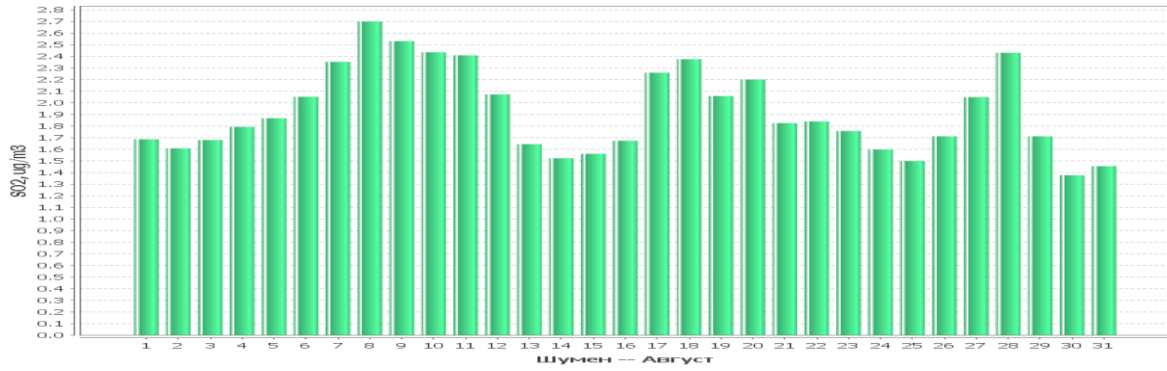
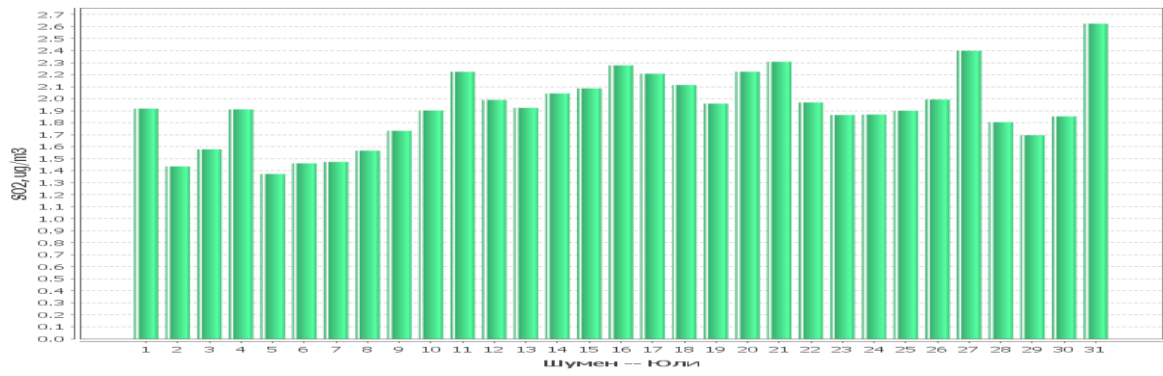

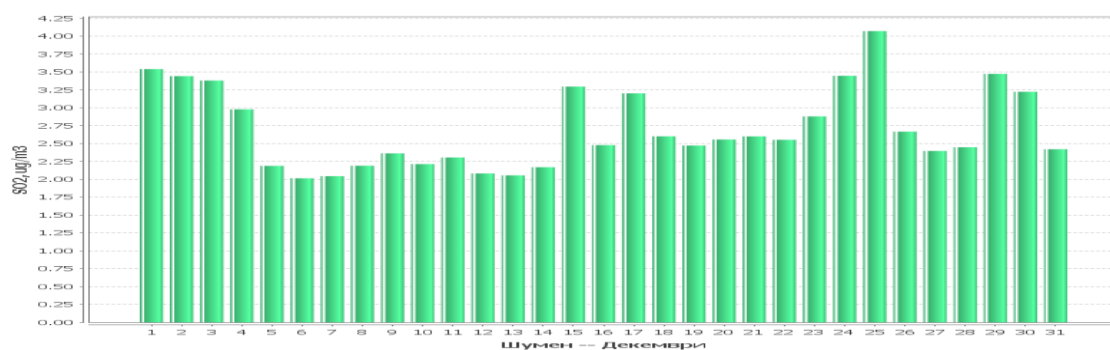

Измерените средноденонощни концентрации на SO₂, за отделните месеци са изобразени нагледно в представените по - долу диаграми.

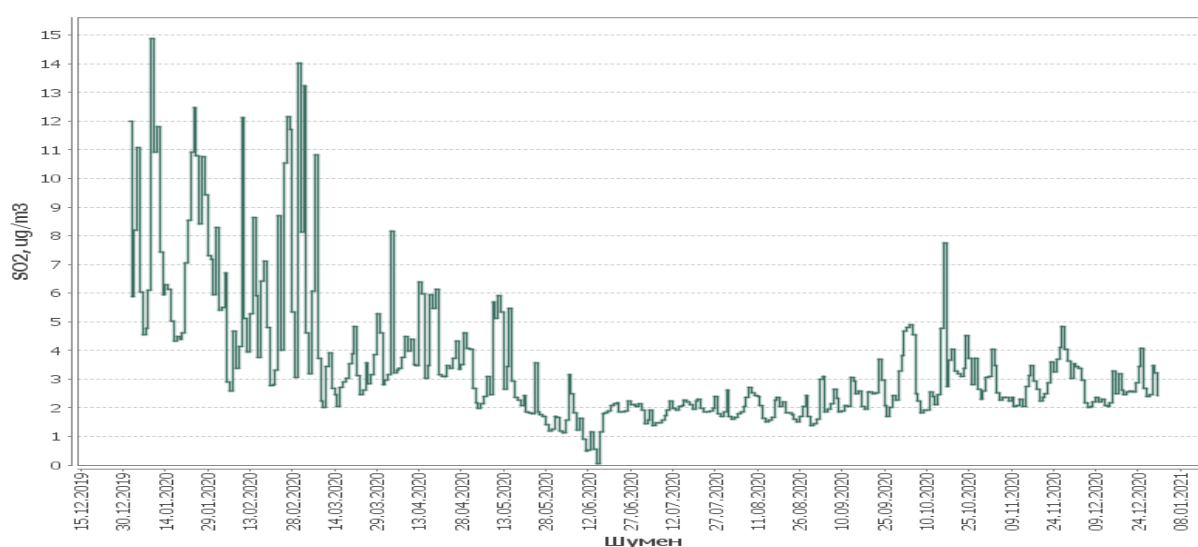
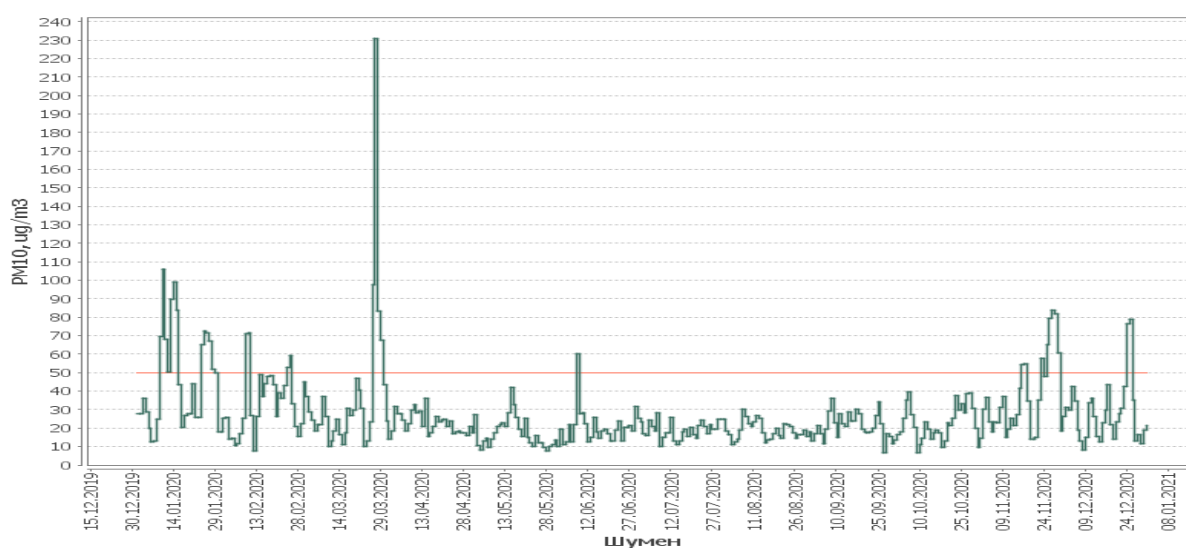

Вижда се, че измерените концентрации са много по-ниски от средноденонощната норма за SO₂, която е 125 µg/m³.

Пиковите на измерените средноденонощни концентрации на ФПЧ₁₀ и SO₂ през 2020 г. са изобразени в представените по - долу диаграми.

Максималните средноденонощни концентрации регистрирани през отделните месеци за ФПЧ₁₀ и SO₂ са посочени в таблицата по - долу.

**Максимални регистрирани средноденонощни стойности на ФПЧ₁₀ и SO₂
по месеци за 2020 г.**

	Месец	ФПЧ ₁₀		SO ₂	
		СДН - 50 µg/m ³		СДН - 125 µg/m ³	
		max	Превишение в пъти	max	Превишение в пъти
АИС Шумен 2020	Януари	105,77	2,1	14,88	-
	Февруари	71,37	1,4	12,15	-
	Март	230,79	4,6	14,03	-
	Април	36,11	-	8,16	-
	Май	41,99	-	5,89	-
	Юни	60,45	1,2	3,15	-
	Юли	28,38	-	2,40	-
	Август	30,4	-	2,70	-
	Септември	35,91	-	3,28	-
	Октомври	39,67	-	7,75	-
	Ноември	83,78	1,6	4,85	-
	Декември	78,91	1,5	4,07	-

През 2020 г. не са регистрирани превишения на средночасовите норми (СЧН) за показател серен диоксид и азотен диоксид. Не е регистрирана и концентрация на O₃ (озон), превишаваща краткосрочната целева норма (максимална 8 часова стойност в рамките на денонощието – 120 мкг/м³), съответно и прага за информиране на населението (средночасова стойност) - 180µg/m³. Нормативно няма регламентирана средночасова норма за ФПЧ₁₀.

Максимални регистрирани средночасови стойности на SO₂, NO₂ и O₃, по месеци

	Месец	SO ₂		NO ₂		O ₃ - Праг за информиране на населението-180µg/m ³	
		СЧН-350 µg/m ³		СЧН -200µg/m ³			
		max µg/m ³	Превишение в пъти	max µg/m ³	Превишение в пъти	max µg/m ³	Превишение в пъти
АИС Шумен 2020 г.	Януари	43,77	-	129,98	-	87,55	-
	Февруари	31,52	-	122,49	-	92,31	-
	Март	41,72	-	83,59	-	112,28	-
	Април	43,77	-	64,72	-	127,28	-

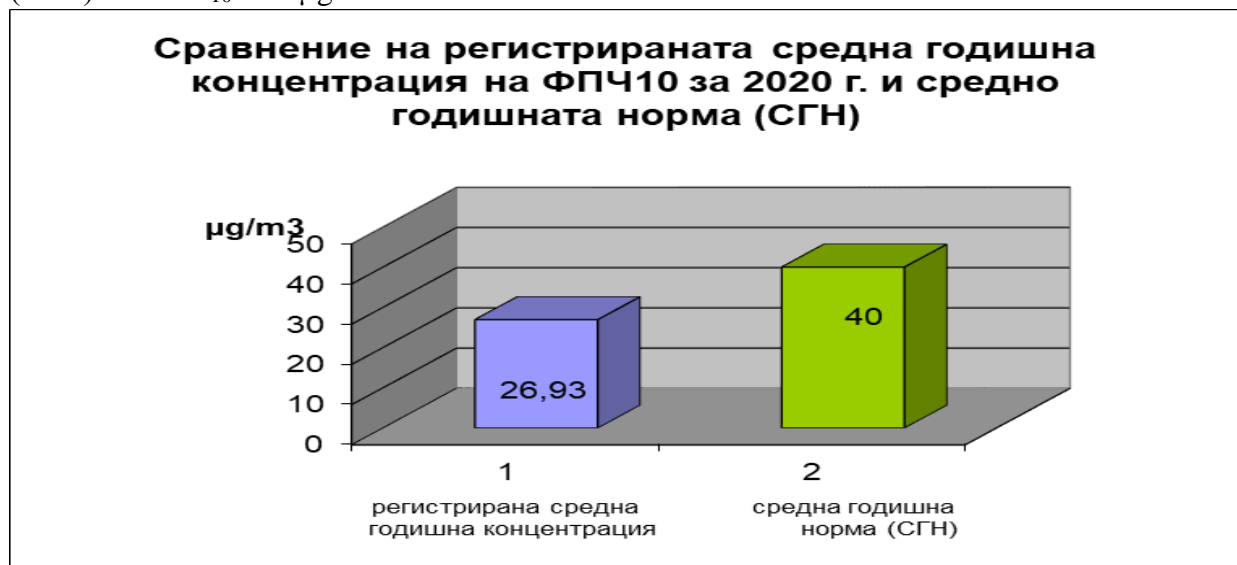
Май	22,12	-	70,71	-	116,63	-
Юни	7,84	-	56,59	-	119,84	-
Юли	5,64	-	64,47	-	126,09	-
Август	4,42	-	74,12	-	120,28	-
Септември	11,10	-	-	-	121,15	-
Октомври	18,02	-	-	-	101,66	-
Ноември	7,67	-	-	-	65,00	-
Декември	7,20	-	-	-	72,53	-

Забележка: В таблицата са отчетени максимални средночасови стойности за O₃ (озон), а не максимална 8 часова стойност в рамките на денонощието.

Най-висока средночасова концентрация на SO₂ – 43,77 µg/m³ е измерена през м. януари и м. април.

По-високи концентрации на озон са отчетени през летния период, като причина за това са високите температури и повишаването на слънчевата активност.

Въз основа на всички средноденонощни регистрирани концентрации през 2020 г. се формира средногодишна концентрация 26,93 µg/m³, при средногодишната норма (СГН) на ФПЧ₁₀ - 40 µg/m³.

От представената диаграма може да се направи извод, че както и при предходните години, прахообразните замърсители на атмосферния въздух за населеното място са с по-високи стойности през есенно – зимния (отоплителен) сезон. Същото се дължи основно на факта, че през отоплителния период в битовия сектор се използват предимно твърди горива. Високото пепелно съдържание във формираните отпадъчни газове при изгарянето им оказва влияние върху замърсяването на атмосферния въздух. За регистрираните наднормени стойности през зимния сезон на фини прахови частици „допринасят“ и запрашените улични платна, автомобилният транспорт и метеорологичните условия.

През летния сезон се наблюдават устойчиво по-ниски стойности на замърсителите, като се регистрират единични завишени стойности, формирането на

които се дължи на възникнали локални източници и ограниченото разсейване вследствие на климатичните и метеорологични фактори.

В изпълнение на утвърден график за работата на МАС през 2020 г. бяха извършени измервания за определяне качеството на атмосферния въздух по контролираните параметри в гр. Нови пазар от мобилна станция на РЛ - Варна към ИАОС, гр. София. Продължителността на контрола е 51 денонощия и обхваща основните показатели, характеризиращи качеството на атмосферния въздух /O₃, CO, SO₂, NO, NO₂, ФПЧ₁₀/. Съгласно резултатите отразени в Протоколите от изпитване през 2020 г. е констатирано едно превишение на средноденонощната норма /СДН/ на ФПЧ₁₀, не са отчетени превишения на допустимите норми за останалите показатели.

Съгласно изискванията на чл. 27 от ЗЧАВ, община Шумен има разработена "Програма за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми за нивата на фини прахови частици /ФПЧ₁₀/ в атмосферния въздух на територията на община Шумен с период на действие 2018-2022 г.". Същата е приета с Решение № 929 по Протокол № 38 от 29.11.2018 г. на заседание на Общински съвет - Шумен.

С цел подобряване качеството на атмосферния въздух и намаляване имисиите на ФПЧ₁₀ през 2020 г. община Шумен е изпълнила следните мерки:

Sh_r_1_07 - спазване на задължителни изисквания за енергийна ефективност при въвеждане в експлоатация на нови сгради;

Sh_ol_d_2_08 - провеждане на информационни кампании сред населението за замяната на отоплението с твърдо гориво с алтернативни горива;

Sh_ol_d_1_10 - смяна на горивната база на обществените сгради, отопляващи се на течни и твърди горива чрез преминаване на природен газ или отоплителни уреди с висока степен на изгаряне;

Sh_f_2_18 - разширяване на "синя" зона. Въвеждане на еко стикер;

Sh_o_1_19 - забрана за движение на товарни автомобили по определени улици;

Sh_o_1_21 - ограничаване достъпа на тежкотоварни автомобили в ЦГЧ - пътни знаци; използване на алтернативни пътища и обходни улици. /бул. "Симеон Велики", "Мадара", "Велики Преслав", "Ришки проход", пл. "Оборище", "Съединение", "Ал. Константинов"/;

Sh_o_2_25 - изготвяне и реализация на проект за преразпределение и оптимизация на паркоместата съобразно необходимостта и възможностите на отделните градски части;

Sh_t_2_27 - оптимизиране организацията на работата на светофарите на светофарно регулирани натоварени кръстовища с цел избягване на струпуване на автомобили, работещи на ниски обороти;

Sh_f_1_31 - модернизиране на съществуващия автопарк от училищни автобуси за привеждане в съответствие с европейските екологични изисквания - за 9 броя училищни автобуси;

Sh_ol_d_1_35 - редовно /по изготвен график/ измиване на улиците с най - високо ниво на прахност;

Sh_ol_d_1_36 - приоритетно почистване /миене/ на всички улици от централната регулация и най - натоварените основни улици по предварително изготвен график;

Sh_f_1_37 - модернизиране на съществуващата техника за метене и миене на уличната мрежа /EURO 6/ : мотометачка - 5 броя, мотомиячка - 4 броя;

Sh_ol_d_1_38 - постоянна поддръжка на пътната мрежа /своевременен извършване на ремонтни работи/ и поддръжане на техническа изправност на настилките на уличната

мрежа. Едновременна програма на ремонтите по подземната инфраструктура и качествено възстановяване на пътната настилка;

Sh_old_2_39 - изготвяне и реализация на проекти за ремонт/реконструкция на уличната мрежа;

Sh_old_2_40 - навременно премахване на останалото от зимата опесъчаване;

Sh_old_1_41 - зимно снегочистване със специализирани препарати;

Sh_o_2_42 - изготвяне на графици и контрол за изпълнението им за поддържане чистотата на местата за обществено ползване, чрез миене, метене, сметосъбиране и сметоизвозване;

Sh_old_2_47 - ежегодна поддръжка на зелените площи, с подходяща /характерна/ дървесна и храстова растителност и добавянето на нова при необходимост;

Sh_old_1_50 - стриктен контрол на взетите необходими мерки при извършване на строително - ремонтни дейности, с цел ограничаване разпространението на прах /екраниращи платна, измиване на камионите, когато колелата са кални, преди напускане на обекта, оросяване и др./;

Sh_o_2_51 - контрол върху предоставено ползване "тротоарни платна" при строителни и ремонтни дейности;

Sh_old_1_52 - контрол на изхвърлянето на строителни отпадъци с оглед избягването на формиране на нерегламентирани сметища;

Sh_o_1_56 - публикуване на актуални данни за КАВ на интернет страницата на община Шумен.

Източници на емисии на територията на РИОСВ – Шумен. Източници, при които е регистрирано превишаване на нормите за допустими емисии (НДЕ).

През 2020 г. за превишаване на нормите за допустими емисии регламентирани с Наредба № 1 за норми за допустими емисии на вредни вещества изпускани в атмосферата от обекти и дейности с неподвижни източници на емисии (ДВ, бр. 64/2005 г.) са наложени текущи месечни санкции на 7 дружества, както следва: “Роса” АД, гр. Попово; “Крис ойл 97” ООД, гр. Каспичан; “Плиска ойл” ООД, гр. Шумен, производствена площадка гр. В. Преслав; “Фрештекс Текстил Финишинг България” ЕООД, гр. Попово; “Еко Транс” ЕООД, гр. Търговище, „Пътинженерингстрой – Т“ ЕАД, гр. Търговище, Асфалтова база, с. Лиляк и „Инжстройинженеринг“ ЕООД, гр. Варна, Асфалтова база, с. Драгоево.

В резултат на проведени СПИ от 39 оператора (представени 60 бр. доклади) с източници на емисии, при нито един от тях не е установено превишение на НДЕ по контролираните показатели.

Изпускащите устройства на ванните пещи инсталирани в завод за производство на плоско стъкло, собственост на “Тракия Глас България” ЕАД, гр. Търговище и в завод за производство на домакинско стъкло, собственост на “Пашабахче България” ЕАД, гр. Търговище, разполагат със системи за непрекъснато измерване на емисиите на прах, азотен диоксид, серен диоксид. Ежемесечно дружествата представят в РИОСВ - Шумен доклади за проведените собствени непрекъснати измервания (СНИ), изготвени в съответствие с Наредба № 6 и Инструкция № 1 от 03.07.2003 г. издадена от МОСВ. Въз основа на месечните доклади ежемесечно се извършва анализ на данните и се изготвят протоколи за всяка от инсталациите. На основание на инструкцията фирмите изготвят и представят в РИОСВ-Шумен годишни доклади с резултати от проведените СНИ за всяка предходна година. Въз основа на представените през 2020 г. доклади в РИОСВ е констатирано, че не са превишени съответните НДЕ на вредни вещества.

През 2020 г. са извършени всички 27 броя планови проверки по прилагане изискванията на Наредба № 16. Установено е, че всички обекти са приведени в съответствие с нормативната уредба, като са оборудвани със система, съответстваща на Етап II на УБП.

През 2020 г. при осъществяване на контрола по Наредба № 7 от 21 октомври 2003 г., са извършени планови проверки на 5 обекта. Спазват се изискванията на наредбата от операторите на обектите, попадащи в нейния обхват. В тази връзка през годината в РИОСВ - Шумен са представени и утвърдени 9 броя Планове за управление на разтворители.

През 2020 г. при осъществяване на контрола по Наредбата за ограничаване на емисиите на ЛОС при употреба на органични разтворители в определени бои, лакове и авторепаратурни продукти са извършени проверки на 7 обекта. Не е установено разпространение и употреба на продукти за нанасяне на покрития неотговарящи на нормативните изисквания.

През 2020 г. са извършени 18 броя планови проверки, свързани с изпълнение на изискванията на Наредба за установяване на мерки по прилагане на Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно вещества, които нарушават озоновия слой и Наредба № 1 от 17.02.2017 г. за реда и начина за обучение и издаване на документи за правоспособност на лица, извършващи дейности с оборудване, съдържащо флуорсъдържащи парникови газове, както и за документирането и отчитането на емисиите на флуорсъдържащи парникови газове. В резултат на извършения контрол на обектите с инсталации, работещи с озоноразрушаващи вещества и флуорирани парникови газове, в голяма степен е постигнато съответствие с изискванията на законодателството по отношение на водената документация.

3. Оценка за качеството на атмосферния въздух на територията на РИОСВ – Шумен.

През 2020 г. (както и през предходните години) АИС - Шумен не е регистрирала превишения на ПДК на SO₂ и NO₂. Същото се дължи на липсата на промишлени източници с технологични процеси, формиращи замърсители в по - високи концентрации. Както и през предходните години превишенията на СДН по показател фини прахови частици (ФПЧ₁₀), са регистрирани основно през зимния сезон. Причината са използваните през отоплителния сезон горива и горивни съоръжения в битовия сектор съчетано с определени метеорологични условия (атмосферно налягане, безветрие, инверсии). Високото пепелно съдържание във формираните отпадъчни газове при изгарянето на твърди горива (дърва и въглища) оказва основно влияние върху замърсяването на атмосферния въздух с прахови частици.

През 2020 г. АИС - Шумен е регистрирала 31 превишения на средноденонощната норма (СДН - 50 µg/m³) по показател ФПЧ₁₀.

В резултат на извършване на контролната дейност през 2020 г. по отношение на източниците на емисии на вредни вещества изпускани в атмосферния въздух посредством провеждания инструментален контрол и контрол въз основа на проведени СПИ, може да се направи заключение, че като цяло се е запазил броят на обектите с регистрирани превишения на регламентираните НДЕ спрямо тези от предходните години. В тази връзка отчитаме, че регистрираните превишения при горивните инсталации се дължат основно на използваното гориво (твърдо гориво – дърва, слънчогледова люспа) и неефективната работа на пречиствателното оборудване (същото

не достига ефективност за спазване на нормите за допустими емисии регламентирани с Наредба № 1).

Въздействие върху качеството на атмосферния въздух на населените места оказват и формираните емисии от ДВГ на автомобилния транспорт, като най-съществено това се изразява през зимните месеци. Вследствие на понижените температури на околната среда нараства времето за достигане на устойчив – оптимален работен режим на ДВГ на автомобилите, при което се изпускат изгорели газове с по високи емисии на замърсителите (СхНх; СО; сажди). От значение е и непрекъснато нарастващия брой на МПС и съответно натоварения трафик, както и остарелия автомобилен парк.

Съгласно изискванията на чл. 27 от ЗЧАВ, община Шумен има разработена "Програма за намаляване на нивата на замърсителите и достигане на установените норми за нивата на фини прахови частици /ФПЧ10/ в атмосферния въздух на територията на община Шумен с период на действие 2018-2022 г.". Същата е приета с Решение № 929 по Протокол № 38 от 29.11.2018 г. на заседание на Общински съвет - Шумен.

II.2. ВОДИ

1. Кратко описание на основните приоритети при извършване на контролната дейност през годината.

Основните приоритети и цели на РИОСВ Шумен, заложи в плана за 2020г. по опазване на водите са:

1.1. Стратегическата цел в областта на водния сектор е устойчивото ползване на водните ресурси, осигуряването в оптималната степен сегашните и бъдещите нужди на населението и икономиката на страната, както и на водните екосистеми

- Извършване на ефективен контрол на качествата на отпадъчните води и прекратяване на замърсяванията на емитери на отпадъчни води;
- Прилагане политика на устойчивост при подобряване състоянието на водните обекти, като контролира управлението на отпадъчните води и пречиствателните съоръжения.
- Интегрирано управление на водите, в съчетание с останалите компоненти на околната среда;
- Чрез превантивен контрол недопускане да се въвеждат в експлоатация и заустват емитери на отпадъчни води, без изградени пречиствателни съоръжения;
- При контролната дейност прилагане на приоритет за реконструкция на стари и неефективни пречиствателни съоръжения на предприятията, заустващи отпадъчни води с качества трайно над определените норми;
- Продължаване на практиката на добра координация с други институции, имащи отношение по опазване на водите.
- Прилагане на нови нормативни изисквания, влезли в сила през плановия период, по отношение опазване на водите.

2. Основните принципи при опазване на водите са:

2.1. Заустването на отпадъчни води да се осъществява след пречистване, съгласно определените норми в Разрешителните и недопускане на заустване на замърсени такива.

2.2. Прилагане на системата за контролен и собствен мониторинг, гарант за устойчиво добро състояние на водните ресурси чрез:

- Изпълнение на контролен мониторинг на отпадъчните води за плановия период и повишаване на ефективността му;

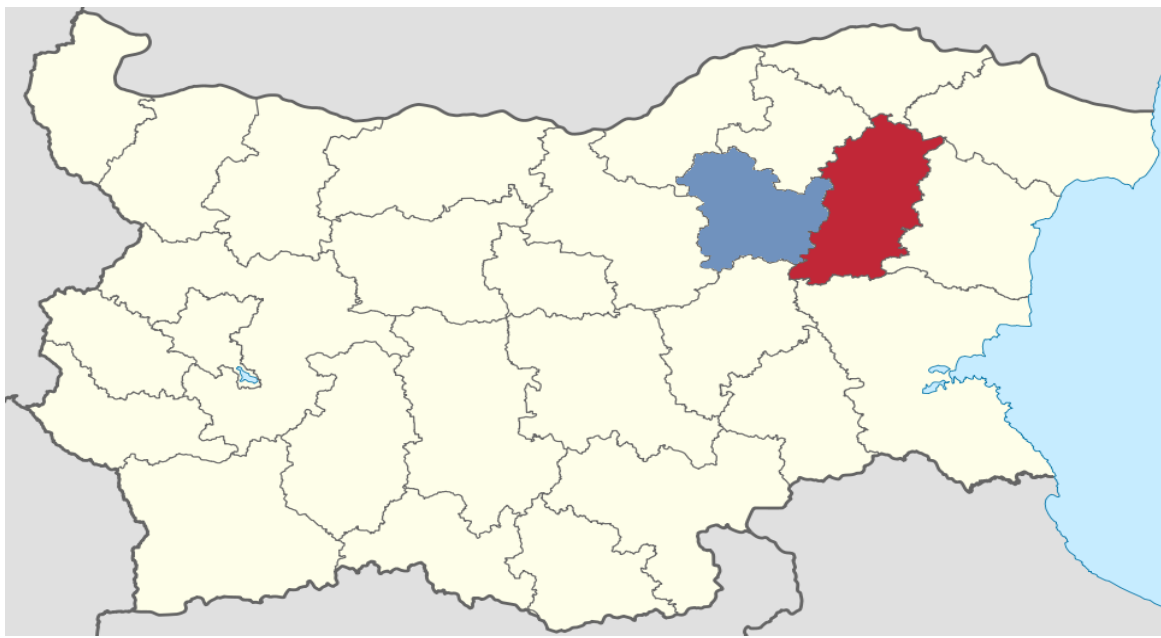
- Контрол по изпълнение на собствения мониторинг на емитерите и завишаване значението му като коректив за недопускане на замърсяване с отпадъчни води на околната среда;
- Въвеждане на данните от мониторинга в Националната информационна система и база данни за състоянието на водите и в частност отпадъчните води
- Устойчивост и бърза реакция при решаване на възникнали аварийни ситуации, залпови замърсявания на водните обекти и постъпили сигнали по опазване чистотата на водите.
- Прилагане на заповедите за координация на действията на РИОСВ - Шумен и други служби и институции при извънредни ситуации, имащи отношение към опазване влошаване на качествата на водите от човешката дейност;
- Издаване на ефективни предписания и извършване на последващ контрол по изпълнението им при аварийни ситуации и сигнали.

2. Прилагане на Планове за управление на речните басейни за 2016-2021г. – ПУРБ и ПУРН на БДЧР-Варна и БДДР-Плевен, като основен планов документ за интегрирано управление на водите, чрез:

- изпълнение на заложените мерките, които са с отговорност на РИОСВ - Шумен;
- Оказване съдействие на бенефициентите и дейностите по планиране и изграждане, на нови и реконструкция на ГПСОВ и канализационни мрежи в населените места и намаляване на риска от наводнения.

2. Общи положения

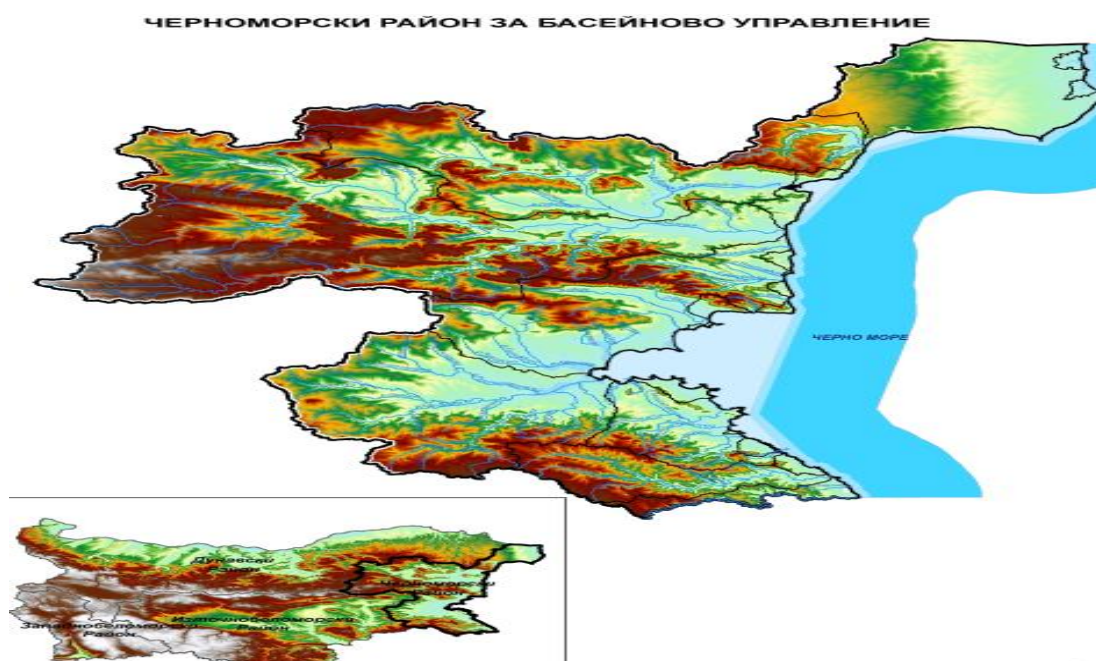
Контролираният от РИОСВ-Шумен район включва територията на Област Шумен и Област Търговище, част от два водосборни басейна.

Това са Дунавски басейн, с център за управление - гр. Плевен.

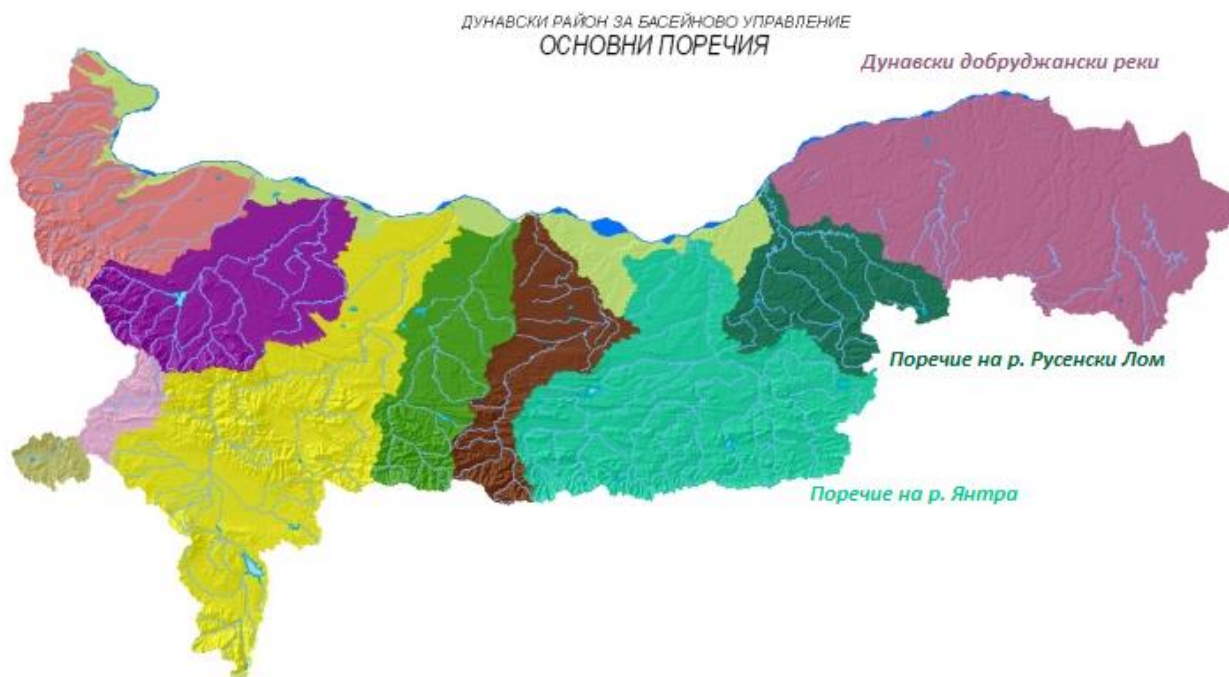

И Черноморски басейн, с център за управление в гр. Варна

Черноморският басейн обхваща всички повърхностни води, които се вливат в Черно море и подземните води за този район. В района на РИОСВ - Шумен попадат 2 бр. поречия от този район - р. Камчия и р. Провадийска

В Дунавския басейн са обхванати всички повърхностни води, които се вливат в р. Дунав и подземните води на тази територия. В района на РИОСВ - Шумен от този басейн са включени 3 бр. поречия - р. Русенски Лом, р. Янтра и Дунавски Добруджански реки.

При управлението на водите и анализа на антропогенното въздействие и определяне състоянието на водите, се ползва приета класификационна система, регламентирана с Наредба Н-4/14.09.2012 г. за характеризиране на качеството на водите, съгласно Рамковата Директива на водите, определяща ограничения, с цел спиране на влошаването на състоянието на водите и защитаващи ги от замърсяване.

Състоянието на повърхностните води основно е общ израз за състоянието на повърхностния воден обект, определена от неговото екологично състояние и от неговото химично състояние и водните количества. Качеството на водите най-често се определя от химичното състояние и е основната характеристика за общото състояние. Най-основна оценката за състоянието на водния обект се определя по физикохимичните показатели – разтворен кислород, активна реакция, електропроводимост, орто-фосфати, общ фосфор, общ азот, амониев, нитритен и нитратен азот и биологична потребност от кислород, измерена за 5 дни.

3. Опазване на повърхностните води

1. Обхват на поречията по общини

В поречие р. Камчия се включват общините: Шумен, Велики Преслав, Смядово, Върбица от Област Шумен и от Област Търговище - общините: Търговище, част от община Омуртаг и част от община Попово.

В поречие р. Провадийска се включват общините: Нови Пазар, Каспичан, част от община Хитрино и от община Никола Козлево.

Към поречие Добруджански реки се включва територията от община Каолиново, част от община Никола Козлево, община Венец и община Хитрино.

В поречие р. Русенски Лом се включват основно община Попово и община Опака, от област Търговище.

Към поречие р. Янтра се включват община Антоново и част от община Омуртаг.

2. Данни за пунктовете за мониторинг и наблюдение

На територията на РИОСВ-Шумен, както и на цялата територия на Република България се извършва мониторингова дейност на повърхностно течащите води и подземните води под контрола на Басейновите дирекции по райони. Те са включени в

Националната автоматизирана система за екологичен мониторинг (НАСЕМ). Пунктовете са класифицирани, в зависимост от местоположението им и влиянието на антропогенните фактори върху качеството на водите в тях. Част от пунктовете са фонове - отчитат влиянието само на природните дадености върху екологичното състояние на водите, а други са референтни – с цел да се отчете влиянието и на човека върху качеството на водите.

Системата за мониторинг на водите има за цел оценка на качествените характеристики на водите, своевременно установяване на негативните процеси, прогнозиране на тяхното развитие, предотвратяване и ограничаване на вредните последици и определяне на степента на ефективност на осъществяваните мероприятия за използване и опазване на водите от замърсяване. Извършваната дейност по мониторинг на водите е в три направления: на повърхностно течащи води, подземни води и отпадъчни води.

2.1. Контролен мониторинг на отпадъчни води се извършва от РИОСВ (Шумен), чрез Акредитирани регионални лаборатории (РЛ-Шумен) към ИАОС. През 2020г. обектите в обхвата на РИОСВ – Шумен, за задължителен мониторинг бяха 49 броя.

2.2. Собствен мониторинг на отпадъчни води се извършва от оператори, емитери на отпадъчни води, които ползват водоприемник (дере, река) за заустване на отпадъчни води с издадени разрешителни, съгласно изискванията на Закона за водите.

4. Извършена контролна дейност по опазване на водите, през 2020

1. Изпълнение на планираната контролна дейност, през 2020г. - изпълнение, причини за неизпълнение.

По отношение на опазване на водите планираните обекти за 2020 г. са 124 бр., от които извършени проверки на обекти, емитери на отпадъчни води са 118 бр. Планираният контролен мониторинг по направление „Опазване на водите“ за 2020 г. е изпълнен на 95,16 %.

Планираните за 2020 г. и утвърдени със Заповед № РД- 962/20.12.2019 г. обекти, емитери на отпадъчни води и зауствани във водни обекти за 2020 г. са 49 броя. Извършени са 130 планирани проверки по компоненти и фактори на околната среда. От тях са взети водни проби от 92 точки на (49) обекта. На 34 точки са извършени проверки, но не са взети водни проби, поради липса на вода в точките за мониторинг или нефункциониращи предприятия. На 4 от обектите с нисък рисков потенциал не са извършени втори планови проверки, поради извънредната епидемична обстановка и наложените ограничения. От извършения контролен мониторинг през 2020 г. е установено по-малко замърсяване на отпадъчните води на проверяваните обекти в сравнение с 2019 г., а от там и намаляване замърсяването на водните обекти. Съставени са 71 броя Протоколи за проверка, 42 бр. Констативни протоколи след водни проби и 17 бр. Констативни протоколи с невзети водни проби, поради липса на вода в точките за мониторинг.

При контролната дейност на РИОСВ – Шумен, при обектите, попадащи в категорията промишлени дейности посочени в Приложение № 4 от Наредба № 2 от 08.06.2011г. и формиращи биоразградими промишлени отпадъчни води, не са констатирани значителни превишения на заложените ИЕО, с изключение на: „Дайъри продуктс“ ЕООД, гр. Омуртаг, с предмет на дейност преработка на мляко. Установените превишения са вследствие на неефективно пречистяване и стопнисване на амортизирано ЛПСОВ. Предстои изграждане на нова ПСОВ.

За осъществения контрол по изпълнение на условията и искванията в издадените Разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на ЗВ и КР по реда на ЗООС - от извършените планирани проверки на 118 броя обекти по отношение опазване на водите се установи, че всички оператори спазват изискванията на чл.126, ал.1 от Закона за водите. Към проверените обекти-емитери на отпадъчни води с пречиствателни

съоръжения са такива, заустващи във воден обект, в канализационна мрежа или септична яма, с последващо транспортиране до ГПСОВ. Всички налични локални пречиствателни съоръжения са в експлоатация. При констатирано превишение на ИЕО от извършен контролен мониторинг, са давани предписания за предприемане на мерки за подобряване експлоатацията на ЛПСОВ на проверения обект.

С нови пречиствателни съоръжения за отпадъчни води през 2020 г., въведени в експлоатация е предприятие за студено изтегляне на медни проводници „Сарк България“ АД, гр.Шумен. Впоследствие заустването на отпадъчни води във воден обект е временно прекратено, поради ниската натовареност и аномалната работа на ЛПСОВ.

Не е установено функциониране на производствени обекти без изградени пречиствателни съоръжения за отпадъчни води, освен в случаите когато те не са необходими.

За осъществения контрол по чл.19 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти: От извършените планови проверки с водни проби два пъти през годината на ГПСОВ – Велики Преслав, ГПСОВ-Нови пазар, ГПСОВ-Търговище и ГПСОВ-Шумен се установи, че същите работят ефективно и няма превишение на индивидуалните емисионни ограничения по показателите, заложен в Разрешителните за заустване. През 2020 г. е установено еднократно превишение на заложените ИЕО по показател общ фосфор за експлоатацията на ГПСОВ Попово, като своевременно са предприети действия от страна на оператора, за прекратяване на установено замърсяване. За констатираното превишение на „ВиК“ ООД гр. Търговище е наложена текуща месечна санкция.

Потенциални замърсители на водите на Черно море, са селищните канализационни системи, експлоатирани от гр. Каспичан и гр. Смядово, като е потвърдено и през 2020г. системното превишаване на индивидуалните емисионни ограничения на заустваните отпадъчни води, поради това, че към тях няма изградени ПСОВ.

Анализ на извършените извънредните проверки, през 2020 г. и сравнение спрямо 2019 г.

През 2020 г. извършените извънредни проверки по отношение на водите са **125 броя**, което е повече от проверките, извършени през 2019 г. - **120 бр.** Към тях се включват такива по Констативни протоколи след водни проби, проверки последващ контрол по изпълнение на предписания, проверки по постъпили жалби и сигнали, по заповеди на МОСВ и директор на РИОСВ Шумен, по заповед на областни управители, по постъпило Инвестиционно намерение, по искане за промяна на наложени текущи месечни санкции и участия в ДПК.

Извършените извънредни проверки по искания за промяна на наложени текущи месечни санкции, съгласно чл. 69в от ЗООС, през 2020 г. са 4 броя. През 2019 г. са били 3 броя. Размерът на наложените санкции през 2020 г. като цяло е по-голям по стойност от тези през 2019 г., което се дължи основно от наложените ТМС на ДП „Кабюк“ и МПП „Млечни продукти“ ООД, с. Коньовец, при които е констатирано значително замърсяване на водния обект.

През 2020 г. са извършени участия през пролетта и есента, на проверки за състоянието на язовирите и съоръженията към тях. РИОСВ Шумен участва в междуведомствените комисии по Заповед на Областните Управители на Шумен и Търговище. Дадени са предписания за поддържане и недопускане на замърсяванията на водите и бреговете с отпадъци. Вследствие, предписанията са изпълнени.

Анализ на санкционната дейност на РИОСВ, вкл. сравнение спрямо 2019 г.

За превишаване на индивидуалните емисионни ограничения по показатели, дадени в разрешителните за заустване, на основание чл.69 от ЗООС, са направени предложения

и наложени 14 броя текущи месечни санкции. По-големи от тях са ДП „Кабияк“, с. Коньовец; „Млечни продукти“ ООД, с. Коньовец; „Милктрейд БГ“ ООД, с. Съединение. На МПП-„Дайъри продъктс“ ЕООД, с. Беломорци, за неефективно пречистване на формираните отпадъчни води са съставени 2 бр. АУАН по ЗВ, предстои изграждане на ЛПСОВ. Замърсяванията на водните обекти от производствените емитери на отпадъчни води са драстично намалели, спрямо тези от 2019 г., което се дължи на по ефективното стопанисване и редовно почистване на Пречиствателните съоръжения.

През отчетния период са наложени 14 броя текущи месечни санкции за превишаване на индивидуалните емисионни ограничения по показатели, дадени в разрешителните за заустване, на основание чл. 69 от ЗООС. Издадени са 14 броя Наказателни постановления. За установени незначителни превишения на нормите са направени 12 предложения за неналагане на текущи месечни санкции, поради минималния размер на изчислената санкция. Вследствие намаляване на замърсяването на водните обекти от заустваните отпадъчни води са издадени 3 бр. Заповеди за прекратяване на действащи ТМС и 7 бр. Заповеди за намаляване на текуща месечна санкция. Не е допускано въвеждане в експлоатация на предприятия без изградени ЛПСОВ.

За сравнение, през 2019 г. са наложени 18 броя текущи месечни санкции за замърсени отпадъчни води, по реда на чл.69 от ЗООС. Издадени са 18 броя Наказателни постановления. Вследствие намаляване на замърсяването на водните обекти от заустваните отпадъчни води са издадени 2 бр. Заповеди за намаляване на текуща месечна санкция (ТМС) и 11 бр. Заповеди за прекратяване на действащи ТМС. Дадени са и 10 бр предложения за неналагане, поради минималния размер на възлизащата ТМС.

Констатираното намаление на текущите месечни санкции е вследствие на подобрен и по-ефективен контрол по чистотата на водите.

При извършени проверки на Канализационните селищни мрежи - на гр. Каспичан, гр. Смядово, гр. Омуртаг и гр. Опака са установени превишения на индивидуалните емисионни ограничения на заустваните отпадъчни води, поради това, че към тях няма изградени ПСОВ. Поради тази причина, по указание на МОСВ, на ВиК-операторите са съставени АУАН за нарушение на чл. 48, т. 3 и т. 4 от Закона за водите. Към канализационна система на гр. Антоново е изградена, но невъведена в експлоатация ПСОВ, във връзка с което е наложена ТМС на ВиК-оператора и е съставен АУАН на община Антоново.

От извършените планови проверки с водни проби два пъти през годината на ГПСОВ Нови пазар, ГПСОВ Търговище, ГПСОВ Велики Преслав и ГПСОВ Шумен се установи, че същите работят ефективно и няма превишение на индивидуалните емисионни ограничения по показателите, заложен в Разрешителните за заустване. ГПСОВ функционират ефективно, с пълен капацитет и с много добре работещи съоръжения. През 2020 г. е установено еднократно превишение на заложените ИЕО по показател общ фосфор за експлоатацията на ГПСОВ Попово, като своевременно са предприети действия от страна на оператора, за прекратяване на установено замърсяване. За констатираното превишение на „ВиК“ ООД гр. Търговище е наложена текуща месечна санкция.

През 2020г. не е констатирано влошаване на състоянието на водните обекти - р. Крива река, р. Поройна и р. Камчия.

Сравнителна таблица на санкциите по отношение на опазване на водите

Вид санкция	Брой през 2016 г.	Брой през 2017 г.	Брой през 2018 г.	Брой през 2019 г.	Брой през 2020 г.
Наказателни постановления за налагане на текуща месечна санкция	9	18	15	18	14
Заповеди за намаляване на текущата месечна санкция	6	8	1	2	7
Заповеди за прекратяване на текуща месечна санкция	9	10	16	11	3

При контролната дейност по отношение опазване на водите, за констатирани нарушения са съставени 17 бр. АУАН по чл. 48, ал. 1, т. 3; чл.48, ал.4; чл. 123; чл.126, ал.1; чл.127, ал.1; чл. 200, ал. 1, т. 2; чл. 200, ал. 1, т. 6 и чл. 200, ал. 1, т. 31 от Закона за водите. През предходната година съставените АУАН са 20 бр.

3. Анализ на контролната дейност и състоянието на околната среда по компоненти и фактори – вкл. предприети мерки възникнали аварийни ситуации и сравнение спрямо 2019 г., резултати.

3.1. Канализационни системи на населени места, селищни и курортни образувания, вкл. пречиствателните станции към тях. Извършени са проверки на Канализационните селищни мрежи - на гр. Каспичан, гр. Смядово, гр. Омуртаг, гр. Антоново и гр. Опака. Установени са превишения на индивидуалните емисионни ограничения на заустваните отпадъчни води, поради това, че към тях няма изградени ПСОВ. ПСОВ Антоново е изградена, но не е въведена в експлоатация. Поради тази причина, по указание на МОСВ, са съставени АУАН за нарушение на чл.48, т.3 и т.4 от Закона за водите. От извършените планови проверки с водни проби два пъти през годината на ГПСОВ Нови пазар, ГПСОВ Търговище, ГПСОВ Велики Преслав, ГПСОВ Попово и ГПСОВ Шумен се установи, че същите работят ефективно и няма превишение на индивидуалните емисионни ограничения по показателите, дадени в Разрешителните за заустване. Градските ПСОВ функционират ефективно, като съоръженията са в добро експлоатационно състояние. Поради тази причина през 2020 г. не е констатирано влошаване на състоянието на водните обекти - р. Крива река, р. Поройна и р. Камчия. През 2020 г. е установено еднократно превишение на заложените ИЕО по показател общ фосфор за експлоатацията на ГПСОВ Попово, като своевременно са предприети действия от страна на оператора, за прекратяване на установено замърсяване. За констатираното превишение на „ВиК“ ООД гр. Търговище е наложена текуща месечна санкция.

През 2020 година бяха определени обекти, формиращи водни маси, заустващи се в повърхностни водни обекти с издадени Разрешителни за заустване или Комплексни разрешителни, включващи показатели за анализиране, които са включени в Приложение № 1 към чл.1, ал.2 от Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители.

3.2. Производствени обекти, формиращи отпадъчни води

От извършената контролна дейност по опазване на водите, по плана за 2020 г. са изпълнени следните задачи:

- Планираният контролен мониторинг за 2020 г. е изпълнен на 95,16 %
- От извършените планови проверки е установено, че се изпълняват условията в разрешителните за заустване.
- През отчетната година, поради констатирани превишения на индивидуалните емисионни ограничения на някои от обектите са издадени НП по чл.69 от ЗООС. Съставени са 17 бр. АУАН за нарушения на Закона за водите.
- Извършвани са извънредни проверки – последващ контрол за изпълнение на предписания.
- Годишните доклади за изпълнение на условията в разрешителните за заустване са представени в срок.
- Постъпилите сигнали за аварийни и залпови замърсявания са решени. Дадените предписания са изпълнени. На един от обектите - „Дайъри продъктс“ ЕООД, гр. Омуртаг са съставени 2 бр. АУАН за системно замърсяване на воден обект.

По отношение на опазване на водите планираните проверки за 2020г. са 124 бр., от които извършени проверки на обекти, емитери на отпадъчни води са 118 бр. През 2019 г. плановите обекти са били 138 броя. Намалването на броя на контролираните обекти доведе до повишаване ефективността на контролната дейност по отношение опазване на водите.

Планираните за 2020 г. и утвърдени със Заповед № РД- 962/20.12.2019 г. обекти, емитери на отпадъчни води и зауствани във водни обекти за 2020 г. са 49 броя. През 2019 г. са били 53 броя.

Извършени са 130 планирани проверки по компоненти и фактори на околната среда. От тях са взети водни проби от 92 точки на (49) обекта. На 34 точки са извършени проверки, но не са взети водни проби, поради липса на вода в точките за мониторинг или нефункциониращи предприятия. На 4 от обектите с нисък рисков потенциал не са извършени втори планови проверки, поради извънредната епидемична обстановка и наложените ограничения. От извършения контролен мониторинг през 2020 г. е установено по-малко замърсяване на отпадъчните води на проверяваните обекти в сравнение с 2019 г., а от там и намаляване замърсяването на водните обекти.

3.3. Изводи.

За осъществения контрол по изпълнение на условията и искванията в издадените Разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на ЗВ и КР по реда на ЗООС - От извършените проверки на 124 планирани обекта се установи, че всички оператори спазват изискванията на чл.126, ал.1 от Закона за водите. Към проверените обекти-емитери на отпадъчни води с пречиствателни съоръжения са такива, заустващи във воден обект, в канализационна мрежа или септична яма, с последващо транспортиране до ГПСОВ. Всички налични локални пречиствателни съоръжения са в експлоатация и не се извършва заустване на непречистени отпадъчни води във воден обект или канализационна мрежа /ГПСОВ на населено място. При констатирано превишение на ИЕО от извършен контролен мониторинг, са давани предписания за предприемане на мерки за подобряване експлоатацията на ЛПСОВ на проверения обект.

С нови пречиствателни съоръжения за отпадъчни води през 2020 г., въведени в експлоатация е предприятие за студено изтегляне на медни проводници „Сарк България“ АД, гр.Шумен. Впоследствие заустването на отпадъчни води във воден обект е временно прекратено, поради ниската натовареност и аномалната работа на ЛПСОВ.

За осъществения контрол по чл.19 от Наредба № 6 за емисионни норми за допустимо съдържание на вредни и опасни вещества в отпадъчните води, зауствани във водни обекти – От извършените планови проверки с водни проби два пъти през годината на ГПСОВ Нови пазар, ГПСОВ Търговище, ГПСОВ Велики Преслав, ГПСОВ Попово и ГПСОВ Шумен се установи, че същите работят ефективно.

За осъществения контрол на обектите, потенциални замърсители на водите на Черно море – Канализационните селищни мрежи гр. Каспичан и гр. Смядово, са установени системни превишения на индивидуалните емисионни ограничения на заустваните отпадъчни води, поради това, че към тях няма изградени ПСОВ. Други обекти в Черноморски район, които са потенциални замърсители на водни обекти достигащи до Черно море са "Алкомет" АД, гр. Шумен и "Веселин Запрянов" ЕООД, гр. Шумен, но при контрола на посочените обекти не са установени драстични отклонения от заложените емисионни ограничения.

Поддържане на база данни в електронен вид по чл.30 на Наредба №2 за издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води във водни обекти и определяне нЕО на точкови източници на замърсяване.

Периодично се въвеждат актуални данни в информационната система за национална база от данни за формирани отпадъчни води на обекти с Разрешително за заустване или Комплексно разрешително.

Актуализиране на списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители.

Определени са обекти, които са потенциални емитери на приоритетни и приоритетно опасни вещества и обекти формиращи приоритетно опасни вещества, съгласно Приложение № 1 от Наредбата за стандартите за качества на околната среда за приоритетните вещества.

На електронната страница на инспекцията е достъпна информацията за обекти, които могат да бъдат потенциален източник на приоритетно опасни вещества чрез заустването на отпадъчни води. Такива са "Алкомет" АД, гр. Шумен; "Веселин Запрянов" ЕООД, гр. Шумен; "ВиК" ООД - гр. Търговище - КМ с ГПСОВ гр. Търговище; "ВиК" ООД - гр. Търговище - КМ с ГПСОВ гр. Попово; "ВиК" ООД - гр. Търговище - КМ без ГПСОВ гр. Омуртаг; "ВиК - Шумен" ООД - КМ с ГПСОВ гр. Шумен; "ВиК - Шумен" ООД - КМ с ГПСОВ гр. Велики Преслав; "ВиК - Шумен" ООД - КМ с ГПСОВ гр. Нови пазар; "ВиК - Шумен" ООД - КМ без ГПСОВ гр. Каспичан; "ВиК - Шумен" ООД - КМ без ГПСОВ гр. Смядово; Депо за ТБО гр. Омуртаг; Депо за ТБО Гр. Шумен; "Енерсис" АД ; КМ гр. Опака без ГПСОВ; "Хан Омуртаг" АД.

Извършени проверки /вкл. съвместни проверки с Басейнова дирекция/ и предприети мерки при възникнали аварийни ситуации и регистрирани жалби и сигнали за замърсяване на воден обект. Резултати.

Всички постъпили сигнали през отчетния период на 2020 г., по отношение на водите, са проверени и решени. Тези, които са извън компетентността на РИОСВ Шумен, са препратени за решаване до съответния компетентен орган. Контролната дейност при извършване на проверки по възникнали аварийни ситуации и постъпили сигнали се осъществяваше съвместно с БДЧР Варна, БДДР Плевен и РЛ Шумен. Изпълняват се стриктно изискванията на Заповедта на Министъра на околната среда, за действия при такива ситуации. Бързата реакция на РИОСВ Шумен е причина да се предотвратят замърсявания с висок риск и въздействия върху околната среда.

Обекти с по-сложен казус и изискващи по-подробни данни и констатации за вземане на правилно решение при даване на предписанията и последващ контрол през 2020 г. са:

Замърсяване на яз. Шумен, оцветяване и силна миризма от тръба зад хотел „Акцион“. Извършена е проверка на място, съвместно с представители на БДЧР Варна. Установено изтичане на отпадъчни води със светлосиньо оцветяване и специфична миризма от дъждовен колектор в яз. Шумен. Взети са водни проби от отпадъчни води на изход от колектора от пробовземач на РЛ Шумен. Взети са и проби от язовира по заявка на БДЧР. От извършени проверки на производствени предприятия се констатира, че

замърсяването е от дъждовна канализация на „Фикосота“ ООД. Дадени са 2 броя предписания за преустановяване на изтичането. Предписанията са изпълнени. На „Фикосота“ ООД е съставен АУАН по ЗВ.

Установен теч на черно-зелени води от сметището. Извършена е извънредна проверка, съвместно с БДЧР на РДНО-Шумен и на изведеното от експлоатация и частично рекултивирано, старо депо на гр. Шумен, кв. Дивдядово. Във водосточната канавка, южно от ретензионния басейн са налични следи от инфилтратни води. Установените следи от инфилтрат в и около водосточната канавка на експлоатиращото се депо, са вследствие на аварийно възникнал теч, между старото депо и клетка 1.1. на новото депо, като течащия инфилтрат е пренасочен, посредством земно изкопен канал и тръба, към ретензионния басейн. При крайна точка на охранителна канавка за повърхностни води на РДНО-Шумен, е установено изтичане на тъмно-кафяви води, зауствани към дере, приток на р. Камчия, откъдето са взети и водни проби за качествен анализ. Съставен е АУАН по ЗВ.

Източване на отпадъчни води до канализационна помпена станция кв. Дивдядово. От извършената проверка на място се установи наличие на оводнена площ до напоителен канал. Водите се източват от площта в канала чрез 2 бр. тръби, на самотек, без помпи. Извършена е втора проверка, последващ контрол на КПС в землището на гр. Шумен кв. Дивдядово. Установено е преливане на непречистени отпадъчни води, посредством преливник преди КПС-Дивдядово /при липса на атмосферни валежи/ и заустването им към повърхностен воден обект. Дадено е предписание да се преустанови изтичането на непречистени отпадъчни води посредством дъждопреливник. Изпратено е писмо до Районна прокуратура с приложена документация по цялата преписка. За нарушение на условие в издаденото Разрешително за заустване е съставен АУАН по ЗВ.

Замърсяване на река Провадийска в участъка на заустване на градска канализация на град Каспичан. Извършена проверка на КМ без ПСОВ на гр. Каспичан с представители на РЛ-Шумен, ВиК - Шумен ООД и БДЧР - Варна. Установено е наличие на утайки с оранжево оцветяване по руслото на дерето, след точката за мониторинг, от където са взети водни проби за качествен анализ. Във връзка с констатираното е извършена и проверка на консервна фабрика „Айсис“ ООД. При точката на заустване на отпадъчни води към градска канализационна система е установено заустване на непречистени отпадъчни води към градска канализация. За констатираното нарушение е дадено предписание и е съставен АУАН на „Айсис“ ООД по ЗВ. Във връзка с постъпилия сигнал е извършена и проверка на предприятие за производство на хартиени опаковки-„Велпа“ ЕООД, гр. Каспичан, като при проверката е установено заустване на непречистени производствени отпадъчни води към канализационната система на гр. Каспичан без ПСОВ, във връзка с което е дадено предписание и съставен АУАН по ЗВ. Дадените предписания са изпълнени в срок.

Замърсяване на река Поройна в района на моста до „Практикер“, гр. Шумен. Във връзка с многократно получените сигнали от жители на гр. Шумен и нерешения казус със замърсяването на р. Поройна, с представители на ВиК, Община Шумен и БДЧР е извършена проверка за потенциалните емитери на отпадъчни води към реката. Констатирани са 3 (три) броя зауствания на оцветени води към р. Поройна, при липса на атмосферни валежи. Дадени са предписания на „ВиК-Шумен“ ООД и Община Шумен за обследване и предприемане на действия за включване на отпадъчните води към градска канализационна система. В изпълнение на дадените предписания в РИОСВ-Шумен са получени писма от „ВиК-Шумен“ ООД, относно извършеното обследване и необходимостта от удължаване срока на дадено предписание. Във връзка с което се предвижда извършване на последващ контрол през Юни-2021г.

Данни за обектите, заустващи във воден обект по поречия

Речен басейн река Камчия

Най-голямата на Балканския полуостров река, която се влива в Черно море. Реката и нейните притоци заемат района между разклоненията на Източна Стара планина. Тя се образува от Голяма и Луда Камчия, като за условно начало е приета Голяма Камчия. Общата водосборна площ на поречието е 5 358 км². Води началото си от Лиса планина (извори при кота 710 м). Изворите са малки и реката се образува от 2-3 дерета. Надлъжният наклон на реката до вливането на притока и р. Черна е 22,30%, а напречният профил на долината в горното течение е тясна с високи и стръмни склонове. Река Луда Камчия е най-големия приток на река Камчия. Има дължина 201 км и 1 612 км² водосборна област, със среден наклон на реката 5,3 ‰. Реката извира от сливения балкан в местността Вратник. Реката се влива в река Камчия при село Цонево.

Река Врана е следващият по големина приток на река Камчия. Тя има дължина 68 км и 938 км² водосборна област. Влива се в река Голяма Камчия южно от село Хан Крум. Общо за притоците средният наклон е в границите между 3,7 ‰ за река Керизбунар, приток на река Врана и 41 ‰ за река Черна, приток на река Камчия. Средната надморска височина на басейна на р. Камчия е 327 м н.

Поречие р. Камчия

Поречие р. Камчия		
№	Наименование на обекта	Населено място
1	“Автомостриали Черно море” АД	Шумен
2	“Автомостриали Черно море” АД	Велики Преслав
3	"Алкомет"АД	Шумен
4	"ВиК" ООД - гр. Търговище - КМ с ГПСОВ гр.Търговище	Търговище
5	"ВиК - Шумен" ООД - КМ с ГПСОВ гр. Шумен	Шумен
6	"ВиК - Шумен" ООД - КМ с ГПСОВ гр. Велики Преслав	Велики Преслав
7	"ВиК - Шумен" ООД - КМ без ГПСОВ гр. Смядово	Смядово
8	Депо за ТБО гр. Търговище	Търговище

9	Депо за ТБО Гр. Шумен	Шумен
10	"Екселанс" ООД	Осмар
11	"Енерсис" АД	Търговище
12	ЕТ "Николай Неделчев"	Кочово
13	ЕТ "Фишмен 2012 - Ивайло Иванов"	Руец
14	"Клара АВС" ЕООД	Зелена Морава
15	КМ с. Осмар без ПСОВ	Осмар
16	КМ с. Троица без ПСОВ	Троица
17	КМ с. Хан Крум без ПСОВ	Хан Крум
18	"Милктрейд" ООД	Съединение
19	"Пашабахче България" ЕАД	Търговище
20	"Пип трейд" ЕООД	Давидово
21	"ПХЖ Брадърс комерс" АД	Шумен
22	"Сарк България" АД	Шумен
23	"Спортно-тренировъчен комплекс"	Върбица
24	"Строителни изделия" АД	Хан Крум
25	"Тракия Глас България" ЕАД	Търговище
26	"Тракиявин" ООД	Шумен
27	"Веселин Запрянов" ЕООД	Шумен

Поречие р. Провадийска

Водосборната област на река Провадийска е ограничена от поречията на река Русенски Лом, Черноморските Добруджански реки и река Камчия. Площта на водосборната област на поречието е 2132 км² с дължина на реката 119 км. Реката води началото си от хълмиста местност 2 км над село Добри Войниково и извор на кота 426 м. Тече в югоизточна посока, която посока запазва до вливането си в Белославското езеро. Средният наклон на реката е твърде малък - 3,60/00, с гъстота на речната мрежа 0,5 км/км². Провадийска има осем притока, от които по-значителни са: Крива река - дължина 48 км и водосборна област 218 км²; река Главница - дължина 41 км, водосборна област - 375 км²; река Девненска - дължина 27 км, водосборна област 201 км². Средният наклон на притоците се движи между 6,4 0/00 (р. Главница) и 12 0/00 (р. Девня), а гъстотата на речната мрежа има стойности между 0,3 км/км² (р. Девня) и 0,9 км/км² (р. Белянка).

Поречие р. Русенски лом

Река Русенски Лом се образува от сливането на двете съставлящи я реки Черни Лом (лява съставляща) и Бели Лом (дясна съставляща). Посоката, в която протича реката е север-северозапад през Дунавската равнина в дълбока каньоновидна долина с множество меандри поради малкия наклон на течението ѝ (0,62 m/km). Водосборният басейн на Русенски Лом обхваща голяма част територия на Русенска област, югозападната част на Разградска област, северозападната част на Търговишка област и малки части от Великотърновска и Шуменска област.

Поречие р. Янтра

Река Янтра извира от северното подножие на връх Атово падало (1495 m) в Шипченска планина на Стара планина, на 1220 m н.в. До град Габрово тече на северозапад в дълбоко всечена и залесена с букови гори долина. Между Габрово и село Янтра пресича в дълбок пролом (Стражански пролом) платото Стражата и се насочва на североизток, като долината ѝ се разширява и по терасите ѝ се появяват обработваеми земи. Площта на водосборния басейн е около 7850 км² и обхваща част от Търговишка област

Поречие Дунавски Добруджански реки

Поречие Дунавски Добриджански реки		
№	Наименование на обекта	Населено място
1	"Кай майнинг" ЕООД	Каолиново
2	"Каолин" АД	Сеново
3	"Лактис милк" ООД	Тодор Икономово
4	"Надежда" ООД	Климент

Представяне на данните по общини и селищни ПСОВ

Община Шумен

Най-големите водните обекти, преминаващи през територията община Шумен, са р. Теке дере (Стара река) и р. Енчова. Най-големия източник на отпадъчни води е канализационна система и ГПСОВ на гр. Шумен, който е селищна агломерация с над 100 000 е.ж. Вследствие на добрата експлоатация на ГПСОВ-Шумен не се наблюдава влошаване състоянието на водоприемника р. Поройна.

Община Велики Преслав

През територията на община Велики Преслав преминава р. Камчия - сравнително голям воден обект и притоците, заустващи се в нея, към поречие р. Камчия. През 2020г. продължава добрата експлоатация на ГПСОВ - Велики Преслав, пречистваща отпадъчните води от канализационна система на Велики Преслав.

Община Нови пазар

Пунктът за следене на имисионното състояние на водните обекти към територията на общината е разположен при с.Енево. Вследствие ефективната експлоатация на ГПСОВ Нови пазар, след точката на заустване на отпадъчни води от канализационната мрежа не се наблюдава влошаване състоянието на водоприемника.

Община Търговище

Вследствие на добрата експлоатация на ГПСОВ-Търговище, през 2020 г. не се констатира замърсяване на повърхностен воден обект от експлоатация на градската канализационна система.

Община Попово

От 01.01.2019г. ГПСОВ-Попово се стопанисва от „ВиК“ ООД – гр. Търговище и продължава да се експлоатира ефективно.

Община Антоново

ГПСОВ Антоново – През 2020 г. все още не е въведена в редовна експлоатация.

Община Върбица

През Ноември 2018г., от страна на общината е постъпило инвестиционно предложение за изграждане на модулна пречиствателна станция за отпадъчни води и довеждаща инфраструктура на гр. Върбица. През 2020 г. не са извършвани дейности по изграждане на ПСОВ.

5 бр. селищни агломерации над 2000 е.ж. (гр. Каспичан, гр. Смядово, гр. Омуртаг, гр. Опака и гр. Антоново), продължават експлоатация на канализационни системи без изградени ПСОВ.

Точките на заустване на всички емитери са в повърхностен воден обект.

Най-чести причини за нарушения на екологичното законодателството е неефективна експлоатация на пречиствателните съоръжения, вследствие на което се превишават индивидуалните емисионни ограничения в отпадъчните води, зауствани в повърхностен воден обект. Въпреки че при промишлените обекти периодично се констатираат високи концентрации на замърсяващи вещества в отпадъчните води, най-големия товар на замърсяващи вещества продължават да се явяват заустването на непречистени отпадъчни води от канализационни мрежи на населени места, без изградени ПСОВ.

Хвостохранилища

Контрол на техническото състояние на тези обекти се осъществява основно от Областните комисии на Дирекция Гражданска защита, в които участва представител на БДДР - Плевен и БДЧР- Варна.

- **Хвостохранилище "Каолиново" - "Каолин" АД:** Хвостохранилището е безотточно с капацитет 2 200 000 м³. В него се вливат отпадъчните води от обогатителна фабрика Каолиново.

- **Хвостохранилище за промивни отпадъчни води от дейността на ТМСИ към "Карьера Драгоево" АД, с. Драгоево, общ. Велики Преслав -** Хвостохранилището е приемник на отпадъчни води от промивната инсталация за производство на каменни фракции за производство на бетонови смеси с капацитет 300 000 м. С Решение №254 от 28.08.2007 г. на БДЧР- Варна е прекратено депонирането на отпадъчните води в съоръжението.

През отчетната 2020 г. по отношение опазване на водите няма промяна на действащите и прилагани нормативни документи.

Силни страни в контролната дейност по направление – опазване на водите

Силна страна е постигнатата устойчивост при спазване на условията в Разрешителните за заустване на отпадъчни води, вследствие на извършените планови проверки и последващ контрол. Спазва се извършването на собствения мониторинг на отпадъчни води, което е гаранция за недопускане на замърсяване на околната среда. От осъществения контрол през 2020 г. няма установени нарушения в условията в Разрешителните за заустване и Комплексните разрешителни, с изключение на

превишаване на индивидуалните емисионни ограничения на част от емитерите на опадъчни води, при които са съставени санкции по чл. 69 от ЗООС или по чл. 200 от ЗВ.

Добрата координация при контролната дейност и извършване на съвместни проверки с Басейнови дирекции – Черноморски район и Дунавски район, Регионална лаборатория към ИАОС, ОД на МВР, ОДБХ, Общински и Областни администрации, ИАРА. Това води до по-голяма ефективност на осъществената контролна дейност и до положителни резултати при съвместните проверки и получаването на информация, необходима за коректното приключване на дадени преписки.

Като **силна страна** може да се отбележи добрата координация с РЛ Шумен при изпълнението на плана за контролен мониторинг на опадъчните води.

През 2020 г. е потвърдена създадената добра практика за приоритетно извършване на комплексни проверки на обектите, подлежащи на контрол по повече от три компонента и/или фактора на околната среда, при което се водят създадените единни досиета на обектите, даващи възможност за една пълна и всеобхватна картина на обекта и наблюдение на неговото развитие във времето – тенденция, която ще продължи да бъде следвана и в бъдеще, предвид преимуществата на комплексния подход при извършване на контролната дейност.

При извършването на проверки и даваните предписания е търсено постигане на ефективна устойчивост на околната среда и не допускане повтаряне на нарушенията за един и същи обект. Постигнатите добри резултати за изпълнението на 100% от плана се дължи и на добрата организация и координация при дейността.

слаби страни в контролната дейност по направление – опазване на водите

Една от слабите страни е констатираното замърсяване на водни обекти, в които се заустват опадъчни води от селищни канализационни мрежи, които нямат изградени пречиствателни станции. Това са гр. Каспичан, гр. Смядово, гр. Опака, гр. Омуртаг и гр. Антоново. ГПСОВ - Антоново е изградена, но не е въведена в експлоатация. През годината е констатирано заустване на непречистени опадъчни води от дъждопреливник към канализационна помпена станция „Дивдядово“, част от селищна канализационна система на гр. Шумен, при липса на атмосферни валежи. Констатирано е изтичане на инфилтратни води към дере от охранителна канавка за дъждовни води от РДНО-Шумен. Слаба страна е и дифузното замърсяване от съществуващите септични ями на селищата без изградена канализационна мрежа и ГПСОВ за малки селища, над 2000 екв. жители;

ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ПОВЪРХНОСТНИТЕ ВОДИ В ОБХВАТА НА РИОСВ ШУМЕН

1. Информация за пунктовете за наблюдение – реки, езера и язовири

Повърхностните води в Черноморски басейнов район, които са и в границите на териториалния обхват на РИОСВ-Шумен са Северночерноморските реки, включващи:

- речен басейн река Провадийска;
- част от речен басейн на река Камчия.

Обобщената информация за състоянието на повърхностните води е изготвена като са събрани, обработени и анализирани резултатите за периода януари - декември 2020 г. от проведения мониторинг, съгласно Заповеди № РД-230/28.03.2019 г. и № РД-267/03.04.2020 г. на Министъра на ОСВ, за мониторинг на водите, както следва:

- на реки – в 34 пункта;
- на язовири – в 5 пункта.

2. Оценката на състоянието по физикохимичните елементи за качество е извършена съгласно класификационната система, регламентирана с Наредба № Н-4 / 14.09.2012 г. за характеризиране на повърхностните води.

Скалата за оценка включва следните физикохимични елементи за качество: съдържание на разтворен кислород, БПК₅, амониев, нитритен и нитратен азот, общ азот, фосфати и общ фосфор.

Информация за пунктовете за наблюдение на реки, езера и язовири, в обхвата на РИОСВ-Шумен, наблюдаваните физико-химични показатели и информация за състоянието на база средногодишните стойности (за 2020 г.) са представени в приложената **Таблица 1**.

Превишения на стандартите за качество за специфични замърсители през 2020 г., съгласно горесцитираната наредба, са регистрирани както следва:

- за **манган** в 4 пункта – яз. Елешница, р. Поройна - с. Р. Димитриево, р. Поройна - с. Дибич, р. Стара река - м/у с. Вехтово и с. Ветрище;
- за **желязо** в 2 пункта - р. Мадара - мост на Е 70 и р. Крива - с. Енево (устие);
- за **алуминий** в 5 пункта – р. Г. Камчия - с. Кълново, р. Стара река - м/у с. Вехтово и с. Ветрище, р. Врана - след гр. Търговище, р. Поройна - с. Дибич, р. Поройна - с. Р. Димитриево;
- за **цинк** в пункт - р. Стара река - м/у с. Вехтово и с. Ветрище;

Констатираното влошено състояние по основните физико-химични елементи за качество е обусловено от следните фактори:

- замърсяване с минерални форми на азот и фосфор от дифузни източници (земеделски практики);
- речен отток, съчетан със замърсяване от населени места под 2000 е. ж. без ПСОВ.

3. Оценката на химичното състояние по отношение на приоритетните вещества се извършва, съгласно СГС-СКОС за повърхностни води, установени с Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни вещества и някои други замърсители, приета с ПМС № 256/ 01.11.2010 г.

При анализа на получените резултати през 2020 г. е взето под внимание и изискването на Директива 2009/90/ЕС, специфицираща минималните критерии за качеството на данните, транспонирана в Наредба № 1/ 2011 г. за мониторинг на водите.

Получените през 2020 г. резултати за приоритетни вещества са под границата на определяне на използваните методи за анализ или са значително под средногодишните стойности, определени с Наредбата за СКОС за приоритетни вещества и някои други замърсители, с изключение на пункт р. Врана – след гр. Търговище – превишение на СГС-СКОС за хлоралкани С10-13.

Извод: Анализа на данните, получени през 2020 г., за приоритетни вещества не показва отклонения от стандартите за качество за мониторираните водни тела, с изключение на пункт р. Врана – след гр. Търговище.

II.3. ЗЕМИ И ПОЧВИ

Преобладаващи почвени типове в обхвата на РИОСВ гр. Шумен са черноземните с техните подтипове, сиви и кафяви горски почви, делувиално-ливадните почви.

Приоритет в направление “опазване на почвите” се поставя върху осъществяване на контрол на обекти извършващи стопански дейности, водещи до увреждане и замърсяване на почвите, както и въвеждането на мерки за устойчивото им управление.

Обобщена информация за поземления фонд на територията на РИОСВ-Шумен

Област Шумен:

Населено място	Земеделски земи / дка	Обработваеми земи / дка	Горски територии / дка	Общо дка
Велики Преслав	16 470	14 835	8 295	27 762
Венец	14 546	12 674	6 057	22 259
Върбица	14 840	11 519	26 285	45 680
Каолиново	20 579	17 626	6 066	29 354
Каспичан	19 111	15 500	5307	27 440
Никола Козлево	16 521	14 273	8317	26 433
Нови пазар	22 711	18 842	6 187	31 765
Смядово	13 140	17 050	35 377	65 567
Хитрино	22 307	18 164	2 698	27 670
Шумен	45 563	39 032	11 692	65 229
Общо за обл. Шумен	207 544	17 5602	97 954	338 969

Земеделските територии представляват 61,2%, а горските територии 28,9 % от общата площ в област Шумен.

Област Търговище:

Община	Земеделски земи / дка	Обработваеми земи / дка	Горски територии / дка	Общо дка
Антоново	26 030	19 562	17 764	47 878
Омуртаг	27 766	19 262	9 376	40 083
Опака	10 140	8 583	4 857	15 735
Попово	59 391	49 652	18 340	83 299
Търговище	47 377	39 703	15 941	68 867
Общо за обл. Търговище	170 704	36 762	66 277	255 853

Земеделските територии представляват 66,7 %, а горските територии 25,9 % от общата площ в обл. Търговище.

Нарушени терени от добивната промишленост са 2290 дка, а на депата за отпадъци – 380 дка. Изразено в проценти това представлява 0,4 % от общата площ и 0,8% от земеделските земи в региона.

1. Замърсяване на почвата с тежки метали и металоиди

На територията, контролирана от РИОСВ – гр. Шумен, броят на пунктовете за обследване от мрежата за широкомащабен почвен мониторинг I-во ниво е 25. През 2020г. в изпълнение на утвърдената програма от ИАОС - София по почвен мониторинг I-во ниво - широкомащабен мониторинг, Регионалната лаборатория - гр. Шумен е извършила пробонабиране от две дълбочини от 6 пункта пункт № 352 с. Методиево, общ. Върбица; пункт № 355 с. Ясенково, общ. Смядово; № 367 с. Драгоево, общ. Велики Преслав; пункт № 369 с. Коньовец, общ. Шумен; № 370 с. Становец, общ. Хитрино; № 382 с. Бял бряг, общ. Смядово. Предстои изпитване на пробите по показатели: почвена реакция, специфична електропроводимост, биогенни елементи - общ азот, общ азот по Келдал, общ фосфор, органично вещество – общ въглерод и органичен въглерод, рН (H₂O), рН (CaCl₂), специфична електрическа проводимост, обемна плътност, както и тежки метали- Zn, Cu, Pb, Cr, Co, Ni, и As, Ng, полициклични ароматни въглеводороди, полихлорирани бифенили и органохлорни пестициди. Изпитването по показателите, съгласно програмата за почвен мониторинг за 2020 г. е със срок до 15. 05. 2021 г.

На територията на РИОСВ – гр. Шумен не са определени пунктове за наблюдение на засоляване на почвите. През 2020 г. е извършено пробонабиране по почвен мониторинг II-ро ниво – функционална подсистема “Контрол и опазване на почвите от киселяване” в 3 пункта /полигона/ – в землищата на с. Венец, с. Риш и с. Менгишево по схема на ротиращите диагонали. Не са констатирани проблеми относно киселяване на почвите.

2. Замърсяване на почвите с продукти за растителна защита /пестициди/

На територията на РИОСВ – Шумен са разположени 11 бр. площадки с общо 148 бр. контейнери тип „Б-Б Куб“ и 13 бр. складове, в т.ч. 4 бр. общински. В изпълнение на програмата за почвен мониторинг - III ниво – локални почвени замърсявания, през 2020 г. бяха извършени проверки на място на всички площадки, на които са разположени контейнери „Б-Б кубове“ и складове за съхранение на залежали и негодни за употреба ПРЗ, с изключение на „Б-Б кубове“, с. Хан Крум, общ. Велики Преслав. През 2020 г. бяха предадени на „БалБок Инженеринг“ АД, 6 бр. контейнери – Б-Б кубове за съхранение на негодни за употреба ПРЗ, находящи се на територията на Община Никола Козлево.

В изпълнение на Заповед № РД-627/ 30.07.2020г. на Министъра на околната среда и водите са извършени съвместни проверки с представители на ОДБХ-гр. Шумен, ОДБХ-гр. Търговище, БДЧР-гр. Варна и БДДР-гр. Плевен на 11 бр. складове за съхранение на препарати за растителна защита с изтекъл срок на годност.

При извършените през изтеклата 2020 г. 23 бр. планови проверки са дадени общо 7 бр. задължителни за изпълнение предписания, 3 бр. от които са свързани с отстраняване на нарушения по стените или изолационната повърхност на Б-Б кубове и 4 бр. за почистване на замърсените участъци от пода на складовото помещение и подходящо преупаковане на компрометираните опаковки; извършване обследване и подмяна на компрометираните участъци от покривната конструкция. Дадените при проверките предписания са изпълнени. На контейнерите „Б-Б кубове“ е извършено гаранционно обслужване от „БалБок Инженеринг“ АД, гр. София.

3. Рекултивации.

През 2020 г. с Протокол № 2 от 22.06.2020г. са приети извършените дейностите по техническа рекултивация на общинското депо в гр. Опака, обл. Търговище.

4. Извършени проверки и предприети действия по регистрирани жалби/ сигнали.

Извършена е 1 бр. проверка на „А-Давил“ ООД, птицеферма в с. Ивански, общ. Шумен, във връзка с постъпил сигнал относно горене на животинска торова маса. При проверката са дадени две предписания, които са изпълнени.

Кратка обобщена оценка за състоянието на почвите на територията на РИОСВ гр.Шумен.

Компонент почви на околната среда е незаменим, ограничен и невъзстановим природен ресурс, което налага опазването му от вредни въздействия и унищожаване, както и неговото устойчиво ползване и управление.

Контролирани дейности по отношение на почвите са: правилното съхранение и депониране на торовата маса от животновъдната дейност в съответствие с изискванията на екологичното законодателство; изпълнението на програмите за мониторинг на почвите на площадките на дружествата, които имат издадено комплексно разрешително; анализ на състоянието на почвите в пунктовете от Националната система за мониторинг, правилното съхранение на залежали пестициди, недопускане на замърсяване и увреждане на почвите от стопанската и промишлена дейност на фирми и частни лица.

II.4. ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И БИОРАЗНООБРАЗИЕ

4.1. Защитени територии по категории, съгласно Закона за защитените територии

В региона, контролиран от РИОСВ Шумен, обхващащ област Шумен и област Търговище има 1 Резерват, 3 Поддържани резервата, 1 Природен парк, 18 Защитени местности и 6 Природни забележителности.

Защитени територии /ЗТ/ в Област Шумен

РЕЗЕРВАТИ – /Р/:

“Букака” - Обявен със Заповед № 79/05.02.1980 г. на КОПС

Заема обособена зона в територията на Природен парк “Шуменско плато“ с площ от 62,48 ха в горския фонд на СИДП ТП „ДГС Шумен” - гр. Шумен с надморска височина 450 м. Резерват “Букака” е горски масив обявен за опазване на съществуващата коренна над стогодишна елитна букова гора от вида мизийски бук /*Fagus sylvatica* ssp. *moesiaca*/. Освен мизийския бук като доминиращия вид, северната му част е смесено съобщество широколистни гори от видовете зимен дъб, габър, благун, клен, цер и др.; подлесът е богат изграден от леска, глог, шипка, къпина, мъждрян и др. Разнообразието на тревната покривка е представено от синчец, лютиковидна съсънка, кукувиче грозде,жълтурче,снежно кокиче,минзухар, пролетно ботурче момкова сълза, момина сълза петров кръст, копитник, змиарник,и др., а от представителите на животинския свят могат да се срещнат лисица, заек, язовец, сърна, дива свиня, сив хомяк, няколко вида змии, рядко благороден елен. На територията на резервата са забранени всякакви дейности, с изключение на преминаването на хора по маркирани екопътеки, утвърдени със Заповед на министъра околната среда и водите.

ПОДДЪРЖАНИ РЕЗЕРВАТИ “Патлейна” - Обявен със Заповед № 360/15.10.1999 г. на МОСВ. Защитената територия е обявена за природен резерват с Постановление на МЗГ №13428/23.10.1948г., с площ 4,3 ха, разширена със Заповед на КОПС № 977 от

26.12.1979г. и заема площ от 37,8 ха. Със Закона за защитените територии е променен статута на защитената територия като същата от “резерват” е прекатегоризирана в категория “поддържан резерват” със Заповед на МОСВ № РД-360/15.10.1999г. Поддържания резерват “Патлейна” е в землището на гр. Велики Преслав на 4 км южно от града по северния склон на Преславска планина и едноименната местност, в красивата криволичеща долина между двете била над р. Патлейна и приточния ѝ дол. Поддържаният резерват е обявен за съхраняване и защита на естественото находище, останала част от съществуваща гора, от вида “див рожков”, терциерен реликт включен в „Червената книга” на България и най-голямо в страната. В защитената територия като съобщество растат още дъб, бряст, габър и др. дървесни видове. Тревната покривка е богато и разнообразно представена като най-значим е защитения вид Урумово лале. На територията на поддържания резерват “Патлейна” и в непосредствена близост до територията му се намират няколко исторически паметника – останки от манастирска църква и занаятчийска работилница с пещи от времето на Първото българско царство, края на IX и началото на X век и средновековния манастир от X век “Св.Пантелеймон”. Поддържания резерват “Патлейна” не е документално предаден за стопанисване от РИОСВ, като регионален орган на МОСВ и няма изготвен план за управление. На територията на поддържания резерват са забранени всякакви дейности, с изключение на: преминаване на хора по маркирани екопътеки, включително с образователна цел, утвърдени със Заповед на министъра околната среда и водите; събиране на семенен материал с научна цел или за възстановителни дейности, както и за провеждане на поддържащи, направляващи и регулиращи мерки.

“Дервиша” - Обявен със Заповед № 361/15.10.1999г. на МОСВ. Обявен като защитена територия “Природен резерват” с Постановление №13428/23.10.1948г. на МЗГ, и прекатегоризиран със Заповед № РД-361/15.10.1999г. на МОСВ, съгласно ЗЗТ и изискванията за категориите защитени територии. Поддържания резерват (ПР) “Дервиша” е с площ 10,6 ха се намира на 3 км от гр.В.Преслав в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Преслав” по северния склон на Преславската планина. Разположен е по двата бряга на дерето на р. Дервишка, като тясна успоредна на дерето ивица и е обявен за защитена територия за съхраняване и защита на единственото естествено находище на дървесния вид “конски кестен” в България, запазен остатък от някогашна обширна гора. Отделни екземпляри от конския кестен в поддържания резерват достигат 35 метра височина. В защитената територия растат още орех, клен, габър, сребролистна липа, а тревната покривка е разнообразна на видове. На изток – югоизток ПР “Дервиша” граничи с път, останки от стар римски път. Поддържания резерват “Дервиша” не е документално предаден за стопанисване от РИОСВ, като регионален орган на МОСВ и няма изготвен план за управление. На територията на поддържания резерват са забранени всякакви дейности, с изключение на: преминаване на хора по маркирани екопътеки, включително с образователна цел, утвърдени със Заповед на министъра околната среда и водите; събиране на семенен материал с научна цел или за възстановителни дейности, както и за провеждане на поддържащи, направляващи и регулиращи мерки.

“Моминград” - Обявен със Заповед № 375/15.10.1999г. на МОСВ. Защитената територия, обявена със Заповед № 665/03.05.1960г. за природен резерват е прекатегоризирана, съгласно ЗЗТ в поддържан резерват със Заповед на МОСВ № РД-375/15.10.1999г. Поддържания резерват “Моминград” е обявен за защитена територия с цел опазване и поддържане на вековна 150 годишна елитна букова гора. Територията на поддържания резерват с площ 6.6 ха се намира във Върбишкия дял на Източна Стара

планина с надморска височина 800 м. в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Върбица” - гр. Върбица, землище гр. Върбица, община Върбица. В подрастта на елитната букова гора се срещат единично представени видове габър и явор. В защитената територия животинския свят е представен предимно от видове – обект на лов. ПР “Моминград” не е документално предаден за стопанисване от РИОСВ, като регионален орган на МОСВ и няма изготвен план за управление. На територията на поддържаения резерват са забранени всякакви дейности, с изключение на: преминаване на хора по маркирани екопътеки, включително с образователна цел, утвърдени със Заповед на министъра околната среда и водите; събиране на семенен материал с научна цел или за възстановителни дейности, както и за провеждане на поддържащи, направляващи и регулиращи мерки.

На територията на Поддържаия резервати са забранени всякакви дейности, с изключение на: преминаване на хора по маркирани екопътеки, включително с образователна цел, утвърдени със Заповед на министъра на околната среда и водите; събиране на семенен материал с научна цел или за възстановителни дейности, както и за провеждане на поддържащи, направляващи и регулиращи мерки.

ПРИРОДЕН ПАРК

“Шуменско плато” - Обявен със Заповед № 563 / 08.05.2003 г. на МОСВ. Защитената територия е обявена като Народен парк със Заповед № 79/05.02./1980г. на КОПС и прекатегоризиран в Природен парк със Заповед на МОСВ №563/08.05.2003 г. С площта си от 3929,9 ха, от които 3703,9 ха са в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Шумен” и „ДГС Преслав” и 226 ха - общински фонд на община Шумен, е най-голямата защитена територия в района на РИОСВ. Разположен е югозападно от гр.Шумен и обхваща по-голямата част от площта на Шуменското плато – най-големия дял на Шуменските височини, разположени в източната част на Дунавската хълмиста равнина. Географското положение, особеностите на релефа и почвено-климатичните условия предопределят голямото видово разнообразие на флората - повече от 550 вида висши растения, от които над 120 вида лечебни растения. Обликът на растителността като цяло в парка се определя от екосистемите, заемани от представителя на коренната дървесна растителност - мизийския бук и смесените съобщества широколистни гори, в които бука съжителства с обикновен и келяв габър, цер, благуи, клен, ясен, сребролистна липа, космат дъб и др. Многообразието на тревната покривка е представено и от защитени, застрашени и редки растителни видове, някои от които включени в “Червената книга” на България, като горска съсънка, давидов мразовец, пролетно ботурче /циклама/, седефче, снежно кокиче, българско еньовче, източен миск, кавказка копривка, ленолистен целolist, степен пащърнак, червен хедизарум, щитовидна фибигия. Проучени и описани на територията на ПП са 11 рода и 20 вида - представители на сем. Орхидеи, от които 1 вид е от включените 12 вида в “Червената книга” на България, а 5 от срещащите се видове са в Приложение №3 на Закона за биологичното разнообразие. ПП “Шуменско плато” с местоположението си, умерения климат и разнообразните биотопи е привлекателно местообитание за много представители на животинския свят. Висшата фауна, от средно-европейски с понтийски елементи, е представена от 109 вида гръбначни животни, от които 28 вида бозайници, 61 вида птици, 14 вида влечуги и 6 вида земноводни. От видово най-многочислената орнитофауна 45 са гнездящи, а останалите преминаващи или зимуващи. Разнообразието във видовото животинско представителство се изразява с присъствието на видовете смок мишкар,

голям и малък ястреб, бухал, черен кълвач, черен щъркел, включени в “Червената книга” на България. Територията на Природния парк “Шуменско плато”, с разнородния скален състав на релефа и подземните реки, определящи карстовия ландшафт, е осеяна с около 60 пещери - сухи и водни, въртопи, скални образувания; скални манастири и църкви – археологически останки на крепости и селища, датиращи от различни исторически епохи. На територията на Природния парк са забранени: извеждане на голи сечи във високостеблени гори, изкл. на тополови, а в издънкови гори - на площ по-голяма от 3 ха; внасяне на неприсъщи растителни и животински видове; паша, освен на определените с Плана за управление места; събиране на вкаменелости и минерали; на редки, ендемитни, реликтни и защитени видове, освен за научна цел; увреждане на скални образувания; замърсяване на водите и терените с битови, промишлени и други отпадъци; добив на полезни изкопаеми по открит способ и първичната им преработка; строителство и дейности неразрешени в Заповедта за обявяване и Плана за управление.

ЗАЩИТЕНИ МЕСТНОСТИ

“Каньона” - Обявена със Заповед № РД -330/23.04.2012г. на МОСВ. Защитената местност е обявена със Заповед № РД - 330/23.04.2012г. на МОСВ, с цел опазване на растителен вид Нарязанolistен тъжник (*Spirea crenata* L.) и неговото местообитание. Намира се в землището на с. Каспичан, ЕКАТТЕ 36590, община Каспичан, област Шумен, с площ: 175.8 дка. Стопанисва се от община Каспичан, под контрола на РИОСВ-гр.Шумен. В границите на защитената местност се забранява: промяна в предназначението и начина на трайно ползване на земята; строителство; търсене, проучване и добив на подземни богатства; внасяне на неместни видове; паша на домашни животни; пръскане с пестициди; палене на огън.

“Могилата” - Обявена със Заповед № 960/25.07.2003г. на МОСВ. Защитената територия е обявена като Природна забележителност със Заповед №4051 от 29.12.1973г. и прекатегоризирана в Защитена местност със Заповед № РД-960/25.07.2003г. на МОСВ. Представлява земно възвишение, намиращо се в поземления фонд на ДП “Кабияк”, държавна публична собственост, стопанисвана от ДП “Кабияк”, землище с. Коньовец, община Шумен. Обхваща площ от 47,5 ха и е обявена за опазване разнообразната степна растителност, различна за всеки скат /изложение/ на могилата. Проведени научни проучвания са установили, че “Могилата” е най-добре запазеното находище на степна растителност у нас. Растителността е изключително богата като общия брой е около 200 вида тревни и храстовидни видове, включително степната растителност. По – характерни видове са: коило, руска самодивска трева, див бадем, планинско котенце, горска съсънка, храстовидна карагана, пролетен горицвет, син и сребрист конски босилек, повет-нисък, дребна перуника, жълт равнец и др.

“Марашка кория” - Обявена със Заповед № 958/25.07.2003г. на МОСВ. Обявена е като Природна забележителност със Заповед №416//12.06.1979г. и със Заповед №РД-958/25.07.2003г на МОСВ е прекатегоризирана в Защитена местност. Целта за обявяването ѝ е да се съхрани запазилата се част от съществуващата в миналото дъбова кория от вида „летен дъб”. Защитената местност се намира в поземления фонд на землище с. Мараш, община Шумен с площ 26.86 ха, в която са разположени внушителни по своите размери вековни дъбови дървета на възраст над 350 год. Стопанисва се от община Шумен, под контрола на РИОСВ- Шумен.

“Чибуклията” - Обявена със Заповед № 333/16.05.1991г. на МОСВ. Обявена е със Заповед №1187/19.04.1976г на КОПС на площ 3.16 ха с цел опазване на вековна церова

гора, в съжителство с единично представения дървесен вид благун. Със Заповед № 333/16.05.1991г. на МОС, площта на защитената местност е разширена и е 31.6 ха. Намира се в ДГФ на СИДП ТП „ДЛС Паламара“, землище с. Хърсово, община Никола Козлево и се стопанисва и опазва от ТП „ДЛС Паламара“, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Дъбовете” - Обявена със Заповед № 956/25.07.2003г. на МОСВ. Със Заповед №446/09.08.1978г. на КОПС за природна забележителност са обявени група от 47 бр. вековни дървета от вида „летен дъб“, с приблизителна възраст над 100 до 200 годишни на площ 0,5ха. След прекатегоризирането на защитената територия в защитена местност със Заповед № РД-956/25.07.2003г. на МОСВ и по точните замервания при съвместяването ѝ в КВС, заема площ от 1,29 ха в поземления фонд на с. Илия Р. Блъсков, община Шумен. Стопанисва се от община Шумен, под контрола на РИОСВ -Шумен.

“Находище на Блатно кокиче м. Калпунар”, с. Кочово - Заповед №1938/03.07.1970г. на МГГП,

“Находище на Блатно кокиче – с. Осмар”, с. Осмар - Заповед №608/23.08.1979г. на КОПС

На територията на община Велики Преслав в поземления фонд на землищата с. Кочово и с. Осмар се намират две естествени находища на ценния растителен вид ”Блатно кокиче”, основание за поставянето на заемащата от вида територия под защита. С общата им площ от 31,00 ха, те са най-големите в Северна България. Находището на блатно кокиче в местност ”Калпунар”, земл. с. Кочово е обявено като защитена местност със Заповед № 1938/ 03.07.1970г. на Министерство на горите и горската промишленост (МГГП), а находището в землището на с. Осмар е обявено за ЗМ със Заповед № 608/23.08.1979г. на Комитета за опазване на природната среда (КОПС). Находищата са ливади със смесена собственост, в по-голямата си част частна. Стопанисват се от земеделските кооперации в двете селища, в чиито арендовани земи са включени по-голямата част от частните имоти на находищата, под контрола на РИОСВ- Шумен.

“Червен божур” - Обявена със Заповед № РД-311/30.05.2006г. на МОСВ. Защитената местност е обявена със Заповед № РД-311/30.05.2006г. на МОСВ с цел опазване на растителните съобщества, с преобладаващо представителство и висока плътност на вида „червен божур“, основен обект на защита. Намира се в землището на гр. Върбица, община Върбица. Естественото находище заема площ от 12,0525 ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Върбица” и граничи с ПР “Моминград”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Върбица”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Челеклията” - Обявена със Заповед № РД-312/30.05.2006г. на МОСВ. Защитената местност е обявена с цел съхраняване и опазване на приоритетно местообитание от типа “панонски гори”, включващо находища на червен божур, понтийска ведрица, момкова сълза и др. защитени растителни и животински видове със Заповед № РД-312/30.05.2006г. на МОСВ, с площ 22,4248 ха. Намира се в землището на с. Веселиново, община Смядово, в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Смядово”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Смядово”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Дебелеца” - Обявена със Заповед № РД-313/30.05.2006г. на МОСВ. Защитената местност е обявена със Заповед № РД-313/30.05.2006г. на МОСВ с обща площ 28,849 ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Смядово” - гр. Смядово, в землището на с. Веселиново, община Смядово. Целта за обявяването на ЗМ е съхраняване и опазване на естествена

вековна 120-130 год. буково-габърова гора с находища на мъжка и женска папрати, волски език, бодлив и подезичен залист. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Смядово”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Мадарски скални венци” - Обявена със Заповед №РД-535/12.07.2007г. на МОСВ. Защитената местност е обявена със Заповед № РД-535/12.07.2007г. на МОСВ за опазване на карстови скални венци, местообитания на петрофилни и защитени животински видове; находища на редки и защитени растителни видове. Намира се на територията на две общини, в землищата на с. Мадара, община Шумен; с. Кюлевча, гр. Каспичан и с. Каспичан, община Каспичан, област Шумен с обща площ 3191,336 ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Нови пазар”- гр. Нови пазар. Защитената местност е част от територията на Националния историко-археологичен резерват “Мадара”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ ДГС Нови пазар”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Див рожков” - Обявена със Заповед № РД-521/12.07.2007г. на МОСВ. Обявена за Защитена местност със Заповед № РД-521/12.07.2007г. на МОСВ след прекатегоризиране на Буферната зона на ПР “Патлейна”, обявена със Заповед №578/17.06.1986г на КОПС и площ 72,7 ха. Целта е съхраняване на естественото находище на растителния вид Урумово лале, български ендемит, включен в “Червената книга” на Р. България. Стопанисва се и се охранява от СИДП ТП „ДГС Преслав”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Конски кестен” - Обявена със Заповед № РД-512/12.07.2007г. на МОСВ. Обявена за Защитена местност със Заповед № РД-512/12.07.2007г. на МОСВ след прекатегоризиране на Буферната зона на ПР “Дервиша”, обявена със Заповед №578/17.06.1986г на КОПС и площ 57,78 ха. Прекатегоризиране на буферна зона обявена със Заповед № 578/17.06.1986г на КОПС в ЗМ.

На територията на Защитените местности са забранени дейности, противоречащи на изискванията за опазване на обекта, предмет на защита: забележителен ландшафт, местообитания на застрашени, редки или уязвими растителни и животински видове и съобщества.

ПРИРОДНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ

“Скока” - Обявена със Заповед № РД-314/30.05.2006г. на МОСВ. Природната забележителност е обявена с цел опазване на характерен ландшафт, включващ скални венци, водопад, забележителни карстови и скални образувания, най характерното, от които е “Софрата”. Обявена е със Заповед № РД-314/30.05.2006г. на МОСВ с площ 111.0350 ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Смядово” - гр. Смядово, в землището на с. Веселиново, община Смядово. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Смядово”, под контрола на РИОСВ-Шумен. На територията на Природната забележителност се забраняват дейности, които могат да нарушат естественото ѝ състояние или да намалят естетическата ѝ стойност.

ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ /ЗТ/ В ОБЛАСТ ТЪРГОВИЩЕ

ЗАЩИТЕНИ МЕСТНОСТИ - /ЗМ/

“Урумово лале” - Обявена със Заповед № РД-957/25.07.2003г. на МОСВ. Защитената територия заема каменист, силно варовит стръмен склон от ДГФ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище с. Пайдушко, община Търговище, с площ 12 ха, обявена като Природна забележителност със Заповед №853/10.08.1983г. на КОПС. Прекатегоризирана

е в Защитена местност със Заповед № РД-957/25.07.2003г. на МОСВ. Под защита е естествено находище на растителния вид Урумово лале, представен в трите му форми - жълта, пъстра и червена. Последната форма е представена от единични екземпляри. Видът под защита е български ендемит, застрашен от изчезване и включен в “Червената книга” на България. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Игликина поляна” - Обявена със Заповед № РД-955/25.07.2003г. на МОСВ. Намира се в м. ”Кайрака” на нелесопригодна площ, ДГФ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище гр. Търговище. Обявена като Природна забележителност е със Заповед №448/25.04.1984г. на КОПС с площ 9,2 ха. Със Заповед № РД-955/25.07.2003г. на МОСВ е прекатегоризирана в Защитена местност. Целта за обявяване е защита на естественото находище на лечебна иглика, растителен вид с ограничителен режим на ползване с цел запазване като генетичен фонд на вида и осигуряване естественото му възпроизвеждане. Целогодишно е обект на неорганизиран туризъм, поради красивата природа, съчетание на защитения обект с оградяща го смесена широколистна гора и близостта с гр. Търговище. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Петка балкан” - Обявена със Заповед № РД-959/25.07.2003г. на МОСВ. Със Заповед №215/05.04.1979г. на КОПС, защитената територия е обявена като Природна забележителност. Прекатегоризирана е в Защитена местност със Заповед №РД-959/25.07.2003г. на МОСВ. Целта за обявяване е за съхранение на вековна церова гора в м. ”Бабаконду” в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище с. Братово община Търговище. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен

“Божур поляна” - Обявена със Заповед № РД-315/30.05.2006г. на МОСВ. Защитената местност е обявена със Заповед № РД-315/30.05.2006г. на МОСВ в землищата на с. Вардун и с. Стража, община Търговище с цел опазване находище на червен божур и лечебна иглика. Естественото находище заема площ от 18,07ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, местността ”Парка”. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Римският мост” – Обявена със Заповед № РД-961/25.07.2003г. на МОСВ. Със Заповед №3817/28.08.1975г. на МГОПС, защитената територия е обявена като Историческо място с площ 0.1 ха. Прекатегоризирана е в Защитена местност със Заповед № РД-961/25.07.2003г. на МОСВ. Целта за обявяване е за опазване на територия с характерен ландшафт в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Омуртаг”, землище с. Стеврек, община Антоново. Стопанисва се и се охранява от ТП „ДГС Омуртаг”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

На територията на Защитените местности са забранени дейности, противоречащи на изискванията за опазване на обекта, предмет на защита: забележителен ландшафт, местообитания на застрашени, редки или уязвими растителни и животински видове и съобщества.

ПРИРОДНИ ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ - /ПЗ/

“Скално образуване Коня” и “Водопада в местността Боаза”- Обявени със Заповед № 97/13.03.1978 г. на КОПС. Природните забележителности са обявени със Заповед № 97/13.03.1978г. на КОПС. Намират се в живописната м. “Боаза”, образувана от коритото на р. Врана, живописно прорязваща склоновете на Преславската планина, дял

от Източна Ст. планина. ПЗ “Коня” е скално образувание – голина, наподобяващо изображение с форма на кон, намиращо се в близост до главен път Варна-София, на площ от 0,3 ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище гр. Търговище. ПЗ “Водопада” също се намира в близост до главен път Варна-София и е малък водопад, образуващ се от излизащ на скалната повърхност малък подземен приток на р. Врана, с площ от 0,1 ха в ДГФ на СИДП ТП „ДГС Търговище”, землище с. Пайдушко, Община Търговище. ПЗ се стопанисват и охраняват от ТП ДГС „Търговище”, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Дервентската пещера” – Обявена със Заповед № 534/25.09.1978 г. на КОПС. Дервентската пещера е обявена за природна забележителност със Заповед № 534/25.09.1978 г. на КОПС, с площ 5,07 дка. Намира се на склоновете на Преславската планина, дял от Източна Стара планина в Пролазкия пролом в землище с. Пролаз, Община Търговище, държавна публична собственост. Пещерата е една от малкото в този край, известна освен с големината си и с богатството на ексцентричните образувания на хелектитите и дендритите, змиевидните извивки на преградите на синтровите езерца с пещерни бисери в тях и масивните сталактити, осеяни с червеникавокафяви до розови и млечнобели кристали. Прилепите са основните видове в пещерната фауна, достигащи десетки броя. Пещерата е местообитание на особен вид малък бръмбър, родственик на вида Светломразец. Дервентската пещера е недостатъчно проучена.

“Гърбавата чешма” – Обявена със Заповед № 1187/19.04.1976 г. на МГОПС. Защитената територия е обявена като природна забележителност със Заповед №1187/19.04.1976 г. на Министерство на горите и опазване на природната среда (МГОПС), с площ 0.20ха в ОГФ на Община Антоново. Представлява скално варовиково образувание с височина 3 и повече метра и дължина около 10м, образувано от отлагането на варовик от течащата силно варовита вода. Стопанисва се и се охранява от община Антоново, под контрола на РИОСВ-Шумен.

“Скално образувание Костадин тепе” – Обявена със Заповед №1635/ 27.05.1976 г. на КОПС. Обект на защита е скалното образувание в ОГФ на Община Антоново, в землището на с. Малоградец, община Антоново. Обявено е за защитена територия със Заповед №1635/ 27.05.1976г. на КОПС, с площ 50,75 дка. Представлява останки от укрепление, свързано с легенда и като такова би представлявало интерес за историко-археологическия институт. Стопанисва се и се охранява от СИДП ТП „ДГС Омуртаг“, под контрола на РИОСВ-Шумен.

На територията на Природните забележителности се забраняват дейности, които могат да нарушат естественото им състояние или да намалят естетическата им стойност.

№ по ред	Наименование	Категория	Собственост и стопанисване	Територия /хектари/	Попада в територ. обхват на следните общини	Приет план за управление
1.	Букака	Резерват	Държавна собственост, Стопанисва се от ТП ДГС „Шумен”	62,48 ха	ДГТ на ТП ДГС „Шумен” – гр. Шумен	Не

2.	Патлейна	Поддържан резерват	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Преслав”	37,8 ха	ДГТ на ТП ДГС „Преслав” – гр. Велики Преслав	Не
3.	Дервиша	Поддържан резерват	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Преслав”	10,6 ха	ДГТ на ТП ДГС „Преслав” – гр. Велики Преслав	Не
4.	Моминград	Поддържан резерват	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Върбица”	6,6 ха	ДГТ на ТП ДГС „Върбица” – гр. Върбица	Не
5.	Шуменско плато	Природен парк	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Преслав”, ТП ДГС „Шумен” и Община Шумен	3929,9 ха	ДГТ на ТП ДГС „Преслав” и ТП ДГС „Шумен” и общински фонд на Община Шумен	Да
6.	Каньона	Защитена местност	Държавна частна, държавна публична, общинска публична собственост. Стопанисва от община Каспичан	17,58 ха	Поземлен фонд на с. Каспичан, община Каспичан	Не
7.	Могилата	Защитена местност	Държавна публична собственост. Стопанисва се от ДП „Кабюк”, землище с.Коньовец, община Шумен	47,5 ха	Поземлен фонд на ДП „Кабюк”, с. Коньовец, община Шумен	Не
8.	Марашка кория	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от община	26,86 ха	Поземлен фонд на с. Мараш, община Шумен	Не

			Шумен			
9.	Чибуклията	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДЛС „Паламара” – с. Венец	31,6 ха	ДГТ на ТП ДЛС „Паламара” – с. Венец	Не
10.	Дъбовете	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от община Шумен	1,29 ха	Поземлен фонд на с. Илия Р. Блъсков, община Шумен	Не
11.	Находище на Блатно кокиче м. Калпунар	Защитена местност	Смесена собственост – държавна и частна. Стопанисва се от ПК „Вр. Долина”, с. Кочово	12 ха	Поземлен фонд на землище с. Кочово, община Велики Преслав	Не
12.	Находище на Блатно кокиче – с. Осмар	Защитена местност	Смесена собственост – държавна и частна. Стопанисва се от ЗКПУ „Орало”, с. Осмар	19 ха	Поземлен фонд на землище с. Осмар, община Велики Преслав	Не
13.	Червен божур	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Върбица”	12,0525ха	ДГТ на ТП ДГС „Върбица” – гр. Върбица	Не
14.	Челеклията	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Смядово”	22,4248 ха	ДГТ на ТП ДГС „Смядово” – гр. Смядово	Не
15.	Дебелеца	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Смядово”	28,849 ха	ДГТ на ТП ДГС „Смядово” – гр. Смядово	Не
16.	Мадарски скални венци	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС	3191,336 ха	ДГТ на ТП ДГС „Нови пазар” – гр. Нови пазар	Не

			„Нови пазар”			
17.	Див рожков	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Преслав”	72,7 ха	ДГТ на ТП ДГС „Преслав” – гр. Велики Преслав	Не
18.	Конски кестен	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Преслав”	57,78 ха	ДГТ на ТП ДГС „Преслав” – гр. Велики Преслав	Не
19.	Урумово лале	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	12 ха	ДГТ на ТП ДГС „Търговище” – гр. Търговище	Не
20.	Игликина поляна	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	9,2 ха	ДГТ на ТП ДГС „Търговище” – гр. Търговище	Не
21.	Петка балкан	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	5,4 ха	ДГТ на ТП ДГС „Търговище” – гр. Търговище	Не
22.	Божур поляна	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	18,07ха	ДГТ на ТП ДГС „Търговище” – гр. Търговище	Не
23.	Римският мост	Защитена местност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Омуртаг”	0.1 ха	ДГТ на ТП ДГС „Омуртаг” – гр. Омуртаг	Не
24.	Скока	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Смядово”	111,0350 ха	ДГТ на ТП ДГС „Смядово” – гр. Смядово	Не
25.	Скално образувание Коня	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище”	0,3 ха	ДГТ на ТП ДГС „Търговище” – гр. Търговище	Не

26.	Водопада в местността Боаза	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от ТП ДГС „Търговище“	0,1 ха	ДГТ на ТП ДГС „Търговище“ – гр. Търговище	Не
27.	Дервентската пещера	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от Община Търговище	5,07 дка	Държавна публична собственост. Стопанисва се от Община Търговище	Не
28.	Гърбавата чешма	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от Община Антоново	0,20 ха	ОГТ на Община Антоново	Не
29.	Скално образувание Костадин тепе	Природна забележителност	Държавна собственост. Стопанисва се от Община Антоново	50,75 дка	ОГТ на Община Антоново	Не

Информация за по-важни дейности, свързани със Защитените територии в региона, контролиран от РИОСВ - гр. Шумен

През 2020г. от направление „БРЗТЗСР“ са извършени 11 бр. проверки в защитени територии, от които 9 бр. планови и 2 бр. извънредни проверки. Едната от извънредните проверки бе на Р „Букака“ и ПП „Шуменско плато“ във връзка с писмо на МОСВ за провеждане на операция „Thunder“, като при извършеният обход и на двете защитени територии не се установиха нарушения. Втората проверка беше на ЗМ „Марашка кория“ във връзка с подадена устна информация от жител на гр. Шумен за наличие на следи от навлизане на селскостопански животни в ЗТ. След извършената проверка на защитената територия, бяха дадени 4 бр. предписания в 1 бр. индивидуален административен акт на Община Шумен, които бяха изпълнени в срок. Експерти от направлението, заедно с представители на Лесозащитна станция-Варна извършиха посещение на ЗМ „Марашка кория“ с цел установяване на настоящото състояние на дърветата, причините довели до него, както и набелязване на евентуални мерки за подобряване на състоянието им.

При осъществения през годината контрол бе констатирано замърсяване със строителни отпадъци в границите на ЗМ „Дъбовете“, за което беше дадено предписание на Кметство с. Илия Р. Блъсково и Община Шумен за почистване на ЗТ от тях, като предписанието бе изпълнено в срок.

Във връзка с осигуряване на пожарната безопасност в ЗТ- изключително държавна собственост са ревизирани оборудваните противопожарни депа. В срок е изготвен План за противопожарно устройство за 2020 г. на Защитените територии - изключителна държавна собственост на територията на РИОСВ Шумен - Резерват "Букака" и Поддържаните резервати "Патлейна", "Дервиша" и "Моминград". През отчетния период, както и през предходните години на територията на РИОСВ-Шумен не са възниквали пожари в Защитени територии.

През 2020г. бяха съгласувани дейности по почистване на просека в междустълбия № 50 до № 52 на ЕП Тича 220kV в границите на защитена територия „Находище на

Блатно кокиче“ в землище с. Осмар, общ. Велики Преслав, с цел предотвратяване на пожароопасност и аварии, и предвид това, че посоченият електропровод е от изключително важно значение за енергийната система на РБългария.

В изпълнение на План за защитени територии- изключителна държавна собственост за 2020г., утвърден от МОСВ, и във връзка със сключен договор, на терен от фирма изпълнител бе извършена оценка на състоянието на вида Конски кестен в ПР „Дервиша“, параметри за здравословното състояние, за което фирмата изпълнител изготви доклад.

Проведени са комисии на терен относно състоянието на находищата на блатно кокиче в с. Осмар и с. Кочово, община Велики Преслав.

Биоразнообразие

Биологичното разнообразие е многообразието на всички живи организми във всички форми на тяхната естествена организация, техните съобщества и местообитания, на екосистемите и процесите, протичащи в тях. Биологичното разнообразие е част от националното богатство и опазването му е задължение с приоритетна значимост. Същността на приоритетите по опазване на биологичното разнообразие могат да се систематизират главно в няколко аспекта:

1. Опазване на местообитания по типова характеристика и местообитания на застрашени, редки и ендемични растителни и животински видове, представителни за РБългария и Европа, нормативно уредено в Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

2. Законът за лечебните растения (ЗЛР), подзаконовите нормативни документи – Наредби и Заповеди към него на МОСВ, уреждат опазването и регулират ползването на редица лечебни, редки и застрашени растения за добиване на билки, както изкупуването и търговията с тях.

Квотите /пределно допустимите количества/ за лечебни растения под специален режим на ползване от естествени находища за добиване на билки, както изкупуването и търговията с тях, се определят ежегодно със Заповед на министъра на околната среда и водите, за което бе проведена комисия с представители на общини и ДГС/ ДЛС.

По отношение Националната стратегия за опазване и ползване на лечебните растения и ангажиментите на Общините да извършат приблизителна оценка на ресурса лечебни растения от земи общинска собственост за добив на билки, извършеното от Общините е незадоволително. Необходимо е общинските администрации да предприемат действия за изготвяне на приблизителна оценка на ресурса лечебни растения и представянето ѝ, оформена като предварителен проект, за съгласуване в РИОСВ. Същият проект, съгласно чл.50, т.3 от ЗЛР, е необходимо да се включи в раздел “Лечебни растения” към Общинските програми за опазване на околната среда. Осъществена е добра координация и взаимовръзка с Регионалната дирекция по горите /РДГ/, Държавните ловни стопанства /ДЛС/, Държавните горски стопанства /ДГС/ и Общините в дейността и действията по прилагане и спазване на ЗЛР на територията на РИОСВ-Шумен.

Провеждането на работни съвещания с еколозите на Общините, представители на ДГС/ ДЛС и РДГ в обхвата на РИОСВ- гр. Шумен през предходните години, както и оказаното ни своевременно съдействие при необходимост от ОД на МВР- гр. Шумен и Търговище се утвърди като форма на взаимодействие с обмяна на информация и методична помощ с цел осъществяване на ефективен контрол.

През годината се акцентира върху контрол, изразен в проверки на място на вековни дървета, защитени територии, преписки за ИП/ГСП попадащи в защитени зони и билкозагответелни пунктове.

В рамките на календарната 2020г., експертите направление „БРЗТЗСР“ извършиха общо 59 бр. извънредни проверки, а именно: по изпълнение на предписания - 1 бр.; сигнали - 13 бр.; по внесени ГСП, План- извлечение, УИН и писма, касаещи засягане на защитени зони - 16 бр.; защитени територии – 2 бр.; донесени в инспекцията бедстващи животни - 18 бр.; 1 бр. проверка във връзка с постъпила информация за спиране на водата към река Каменица от яз. Велино; 1 бр. във връзка с намерено Ръждивоврато кенгуру в района на ПП "Шуменско плато" - гр. Шумен; 1 бр. във връзка с получено потомство - 1 бр. елен Лопатар-албинос и последващата му регистрация съгласно ЗЗЖ - с. Мараш, общ. Шумен; 7 бр. във връзка с писмо на МОСВ за провеждане на операция „Thunder“.

Екземплярът от вида Ръждивоврато кенгуру бе предоставен за попълване на учебната сбирка на Регионален исторически музей – Русе, предвид леталният изход за животното.

Във връзка с писмо на МОСВ, експертите от направлението взеха участие в провеждането на международната операция „Thunder“, като извършиха общо 7 бр. проверки, от които: 1 бр. на зоомагазин; общо 2 бр. на интернет сайтовете за онлайн търговия с екзотични и декоративни видове животни www.bazar.bg и www.olx.bg, при които не се установиха нарушения; 2 бр. на ферма за декоративни птици на физическо лице; 2 бр. на физическо лице, извършващо търговски сделки на пазар за гълъби и декоративни птици на Летище, гр. Шумен, една от които по изпълнение на дадено предписание. Два екземпляра от вида Кралски фазан (*Syrnaticus reevesii*) бяха настанени в ОП „Зоопарк – СЦ“ – гр. Варна, след като бяха задържани до представяне от собственика им на документи, доказващи законния им произход. Впоследствие, същите бяха върнати на собственикът им, тъй като лицето представи изисканите му документи. При извършените проверки не бяха констатирани нарушения на действащото законодателство.

През 2020 г. експертите от направление „БРЗТЗСР“ извършиха 13 бр. проверки по подадени сигнали. 11 бр. от проверките са във връзка с подадени сигнали за намерени бедстващи животни, които впоследствие са настанени за лечение и отглеждане в Спасителен център за диви животни „Зелени Балкани“ – гр. Стара Загора и Център за размножаване и рехабилитация на сухоземни костенурки, фондация „Геа Челония“ - с. Баня, общ. Несебър. Останалите 2 бр. проверки се извършиха по време на даване на дежурство от страна на експертите от направлението и се отнасяха за пожар на филтър за финни прахови частици в асвалтова база гр. Върбица и за изтичане на мътно бяла вода в яз. Шумен от тръба на ВиК-Шумен, гр. Шумен. При извършване на проверката по отношение на яз. Шумен бяха дадени 2 бр. предписания, които впоследствие бяха изпълнени.

Компетентно осъществените проверки по решаване на подадените сигнали от граждани и организации, благоприятства избягването на повтаряемостта на сигналите за един и същи обект.

През месец февруари в РИОСВ – Шумен бяха получени 2 бр. писма от Окръжна прокуратура – Шумен, отнасящи се съответно за 2 бр. сигнали за притежаване и предлагане за продажба на 2 бр. препарирани птици от защитени видове, които инспекцията бе изпратила към прокуратурата по компетентност през месец октомври

2019г. Към писмата бяха приложени постановления за отказ от образуване на досъдебни производства. С едното от постановленията е постановено птицата да бъде предадена на РИОСВ, след като същата е била доброволно предадена на служител на ОД на МВР Шумен от лицето пуснало обявата. С оглед на това на експерт от направлението бе предадена препарирана птица от вида Обикновен мишелов от служител на ОД на МВР Шумен. Впоследствие РИОСВ – Шумен предаде мишеловът на Шуменски университет “Епископ Константин Преславски”, за попълване на учебната сбирка (колекция). От другото постановление става ясно, че малко след публикуването на обявата, препарирания екземпляр е бил продаден на неизвестно лице, поради което същия няма как да бъде иззет и предаден на РИОСВ. В рамките на календарната година са обработени още 15 бр. сигнали от експертите в направлението.

През отчетния период са издадени 9 бр. регистрационни карти, съгласно разпоредбите на Закона за биологичното разнообразие, като са регистрирани: четири екземпляра от вида Сив папагал Жако (*Psittacus erithacus*); един екземпляр от вида Синьо-жълта Ара (*Ara ararauna*); три екземпляра от вида Червена Ара/Ара макао (*Ara macao*); един ловен трофей – кожа от Харманова планинска зебра (*Equus zebra hartmannae*).

През месец януари 2020-та година съвместно с представител на Българско дружество за защита на птиците е извършено 44-тото Среднозимно преброяване на зимуващи водолюбиви птици.

През месец октомври 2020г. експерти от направление „БРЗТЗСР“ взеха участие в мониторинга на Кафява мечка (*Ursus arctos*) на територията на Западни Родопи (4-дневен) в рамките на Националната система за мониторинг на състоянието на биологичното разнообразие (НСМСБР).

През годината беше проведена комисия за разпределяне на видове билки от лечебни растения под специален режим на опазване и ползване по реда на Закона за лечебните растения.

През 2020г. не са постъпвали сигнали за незаконни билкозаготвителни пунктове.

При осъществения контрол на билкозаготвителните пунктове през 2020г. може да се обобщи, че в това направление са констатирани нарушения за непредставяне на отчет за изкупените, реализираните билки и складовите наличности; за добиване на количества билки, надвишаващи определените такива в издадените им разрешителни за ползване; за изкупуване на количества билки без издадени разрешителни за ползване. На нарушителите бяха съставени общо 22 бр. АУАН, като са издадени и 22 бр. наказателни постановления.

В рамките на календарната 2020г. бяха установени 2 бр. извършени нарушения на Закона за биологичното разнообразие от две физически лица, изразяващи се в това, че същите не са регистрирали в 15-дневен срок от придобиването, закупените от тях общо два екземпляра от вида Сив папагал – Жако, съгласно разпоредбите на закона. На едното лице е съставен АУАН и е издадено наказателно постановление в периода ноември-декември 2020г., а на второто лице предстои да бъде съставен АУАН през 2021г.

В Спасителен център за диви животни „Зелени Балкани” – гр. Стара Загора са изпратени общо 32 бр. бедстващи екземпляри, а в Център за размножаване и рехабилитация на сухоземни костенурки, фондация “Геа Челония” - с. Баня, общ. Несебър са изпратени общо 14 бр. екземпляра от видовете Шипобедрена костенурка и Шипоопашата костенурка.

През 2020г. по отношение на защитени зони от НЕМ са съставени 3 бр. АУАН по Закона за биологичното разнообразие: 1 бр. за създадени трайни насаждения в имоти в

земл. с. Овчарово, общ. Търговище, попадащи в защитена зона, без за това предварително да уведоми РИОСВ- гр. Шумен и 2 бр. във връзка с писмо на МОСВ за разорани части от имоти с НТП: „Пасище“, попадащи в защитени зони в землищата на с. Друмево, общ. Шумен, обл. Шумен и с. Врани кон, общ. Омуртаг, обл. Търговище.

По отношение на Генетично модифицирани организми - през годината съвместно с представители на ИАОС са извършени 2 пробонабирания, резултатите от които са „Не се открива“ ГМО ДНК.

През годината е извършена една проверка във връзка с получено потомство - 1 бр. елен Лопатар-албинос в с. Мараш, общ. Шумен, като впоследствие екземплярът е регистриран по реда на ЗЗЖ. През отчетният период е издадена една регистрационна карта за въпросният екземпляр и са прекратени общо 3 бр. регистрационни карти, тъй като 3 бр. елени от вида Лопатар-албинос са продадени и новорегистрирани на територията на РИОСВ – Велико Търново.

В изпълнение на Заповед № РД-590/ 26.07.2019 г. на МОСВ, незабавно бяха издавани становища за предложения от Общини и Горски/Ловни стопанства за местоположението на трупните ями спрямо защитени зони и защитени територии, във връзка със заболяването Африканска чума по свинете.

III. АНАЛИЗИ ПО ФАКТОРИ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

III.1. ОТПАДЪЦИ

1 Кратка информация и анализ за разработването, приемането от общинските съвети, актуализирането на общински програми за управление на отпадъците и общински наредби

Национални политики в сферата на управление на отпадъците са разписани Национален план за управление на отпадъците по чл. 49 от Закона за управление на отпадъците, Национален стратегически план за управление на отпадъци от строителство и разрушаване на територията на Р. България с период 2011-2020 г., Национален стратегически план за поетапно намаляване на количествата биоразградими отпадъци, предназначени за депониране, Национална програма за предотвратяването образуването на отпадъци, Национална план за управление на утайките от ПСОВ. Към момента на изготвяне на настоящият доклад, все още не е приет от Министерски съвет Национален план за управление на отпадъците за периода 2021 – 2027 г.

През 2015- 2016 г. всички общини в териториалния обхват на РИОСВ Шумен са изготвили Програма за управление на отпадъците за територията на съответната община по чл. 52 от ЗУО, в съответствие с Методическите указания за разработване на общински програми за управление на отпадъците за периода 2015-2020 г., утвърдени със заповед № РД-211/ 31.03.2015 г. на МОСВ. Кметовете на Общините информират ежегодно в срок до 31 март изпълнение на Програмата за управление на отпадъците за предходния период, съгласно изискванията на чл. 52, ал. 9 от ЗУО. В РИОСВ-гр. Шумен се представят отчети по изпълнение на програмите. Предсои разработването и приеманерто на общинските програми за управление на отпадъците за следващия период (2021 - 2027) в съответствие с НПУО за периода 2021 – 2027 г.

Всички общини са разработили и приели с решения на общински съвет Наредби по чл. 22 от ЗУО с които са определени условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и

обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци, на територията на съответната община.

2. Битови отпадъци

През годината са извършени общо 18 броя планови проверки на всички 15 бр. общини на територията на РИОСВ гр. Шумен. Всички населени места, са включени в организирано сметосъбиране и сметоизвозване, като дейността се извършва от лица притежаващи документи по чл. 78 от Закона за управление на отпадъците. Смесените битови отпадъци се депонират при спазване на изискванията на Наредба № 6 от 27. 08. 2013 г. за условията и изискванията за изграждане и експлоатация на депа и на други съоръжения и инсталации за оползотворяване и обезвреждане на отпадъци. Същите се депонират на Регионално депо Шумен, където са включени общините Шумен, Велики Преслав, Нови пазар, Каспичан, Хитрино, Венец, Каолиново, Смядово и Търговище.

До Март месец 2020 г. Община Попово събира и предава СБО от общината на площадка в гр. Попово в имот с идентификатор 57649.55.146 и 57649.55.139 по плана на гр. Попово, стопанисвана от „Еко Инвест Север“ ЕООД, притежаващ документ за дейност с отпадъци 15-ДО-315-02/18.04.2019 г. Поради системно нарушаване изискванията на Закона за управление на отпадъците, неизпълнение на даваните при проверките предписания и несъответствието на площадката с условията в издаденият документ за дейности с отпадъци, с принудителна административна мярка № 79 от 27.02.2020 г. е спряна дейността по приемане на отпадъци на площадката. Договорните отношения от страна на Община Попово с дружеството са прекратени, като наличните на площадката балирани отпадъци са предадени на "Екоинвест Асетс" ЕООД, на база сключен договор от 05.03.2020 г. за приемане и третиране в инсталацията на изпълнителя за срок до приключване на процедура по ЗОП за изпълнител на възложените дейности, но не по-късно от 31.12.2020 г. Смесените битови отпадъци, генерирани на територията на община Попово за периода от месец Март до месец Август 2020 г, са предавани за обезвреждане чрез депониране на РДНО гр. Омуртаг, съгласно договор от 05.03.2020 г., като сметосъбирането и сметоизвозването се извършва от "Еф Си Си България" ЕООД. От месец Септември 2020 г. СБО се предават на "Екоинвест Асетс" ЕООД.

Към регионално депо Омуртаг са включени населените места на общините Омуртаг, Върбица и Антоново от района на РИОСВ Шумен и Котел спадащ към териториалния обхват на РИОСВ-Бургас.

Община Никола Козлево депонира СБО на Регионално депо за неопасни отпадъци в с. Стожер, област Добрич. Община Опака депонира ТБО на РД гр. Бяла.

Във връзка с изпълнение на целите по чл. 31 ал. 1 от ЗУО, Община Търговище е сключила договор с ДЗЗД „Екосорт Търговище“ от 26. 07. 2013 г. за сепариране на смесените битови отпадъци образувани на територията на общината. Смесените битови отпадъци от общините Шумен, Каспичан, Нови пазар, Велики Преслав и Смядово преминават през процес на сепариране в инсталация стопанисвана от „Евро Импекс“ ООД гр. София, находяща се в гр. Шумен. Битовите отпадъци, образувани на територията на общините Хитрино, Венец и Каолиново преминават през сепарираща инсталация, находяща се с. Близнаци, общ. Хитрино, стопанисвана от „Декра Строй“ ЕООД, притежаващ документ по чл. 35 от ЗУО № 15 – РД – 444 – 00 от 12.02.2020 г.

През годината са извършени 15 броя извънредни проверки на общините, във връзка със Заповед № РД-128/10.02.2020 г. на Министъра на околната среда и водите, относно наличие на нерегламентирани замърсявания с отпадъци по речните легла и прилежащите територии на реките.

В четири общини с населени места над 10 000 жители са осигурени площадки за безвъзмездно предаване на разделно събрани отпадъци от домакинствата, в т.ч. едрогабаритни отпадъци, опасни отпадъци и други. Три от тях са изпълнили задълженията си чрез сключване на договор с лица притежаващи документ по чл. 67 от Закона за управление на отпадъците за съответните видове отпадъци. Община Шумен е изградила площадка за събиране и съхранение на опасни отпадъци, от домакинствата. По утвърден график, със специализирани автомобили се извършва събиране на опасни отпадъци, образувани от домакинствата от територията на останалите общини в Област Шумен.

През 2020 г. са извършени проверки на всички 15 общини в обхвата на РИОСВ гр. Шумен, по отношение спазване изискванията на чл. 52 от ЗУО. Кметовете на общините са информирали общинските съвети, за изпълнението на програмите през предходната календарна година. При извършените проверки, са представени съответните протоколи от Решенията на общинските съвети, с които се приемат представените отчети по изпълнение на програмите за управление на отпадъците на територията на съответната община. Програмите за управление на отпадъците на територията на общините, са неразделна част от общинските програми за околната среда и се разработват и приемат за период, съответстващ на периода на действие на Националния план за управление на отпадъците. Следващия период на действие на програмите, ще бъде 2021-2027 г., като същите предстои да бъдат изготвени след издаване на указания за разработването им, съгласно чл. 52, ал. 10 от Закона за управление на отпадъците.

3. Строителни отпадъци;

През 2020 г. са извършени 7 броя планови проверки на лица, притежаващи документи по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците, за извършване на дейност по предварително третиране, оползотворяване и рециклиране на строителни отпадъци с кодове R5, R12 и R13. При извършения текущ контрол е проследено спазването на условията в издадените документи по чл. 35 от Закона за управление на отпадъците и изискванията на Наредба за управление на строителни отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали. При проверките на общините беше осъществен контрол по отношение на организирането на събирането, оползотворяването и обезвреждането на строителни отпадъци от ремонтна дейност, образувани от домакинства на територията на съответната община.

Масово разпространени отпадъци: отпадъци от опаковки и полимерни торбички; негодни за употреба батерии и акумулатори; излязло от употреба електрическо и електронно оборудване; излезли от употреба моторни превозни средства; отработени масла и отпадъчни нефтопродукти; излезли от употреба гуми;

През 2020 г. са извършени общо 29 бр. проверки на лица които пускат на пазара в Република България продукти, след употребата на които се образуват МРО, във връзка с изпълнението на задълженията им по чл. 14 от Закона за управление на отпадъците. От тях 27 бр. са планови, а 2 бр. са извънредни-по изпълнение на дадени предписания. Общо за годината са дадени 7 бр. предписания, предимно за представяне на липсващи при проверките документи, които са изпълнени. През годината са извършени проверки на 3 бр. общински администрации в териториалния обхват на РИОСВ – Шумен, относно

организиране на дейностите по разделно събиране на МРО и оказване съдействие на организации по оползотворяване на МРО.

През отчетната година са извършени проверки на 4 бр. дружества, извършващи дейност по рециклиране на отпадъци, представляващи пластмасови опаковки. 476,14 т. е общото количество на постъпилите отпадъци от опаковки на площадките на дружествата, а 441,42 т. от тях са рециклирани. През изтеклата година са извършени 6 бр. проверки на 6 бр. обекти, които извършват смяна и/или пускат на пазара на Р. България автомобилни гуми, като не са установени нарушения, относно спазване на изискванията на чл. 10, ал. 5 от Наредбата за изискванията за третиране на излезли от употреба гуми.

5. Производствени отпадъци

Основната част от контролната дейност в направление „УООП“ са проверките на генераторите на производствени отпадъци. Проверени бяха начина на съхранение на производствените отпадъци в съответствие с изискванията на Наредбата по чл. 43, ал. 1 от ЗУО, недопускане смесване на отпадъците, както и стриктното водене на отчетност по реда на Наредба 1 от 04. 06. 2014 г. за реда и образците по които се предоставя информация за дейностите по отпадъци, както и реда за водене на публични регистри. При осъществяване на контрола е проверена документацията, относно предаването на образуваните отпадъци: наличие на сключени договори по чл. 8, ал. 1 от ЗУО, идентификационни документи, приемно-предавателни протоколи, кантарни бележки и др., както и периода на предварително съхранение на отпадъците, съгласно § 1, т. 42 от ЗУО. Извършени са 132 планови проверки на лица на територията на РИОСВ – Шумен, притежаващи документи за извършване на дейности по събиране, третиране и транспортиране на отпадъци, във връзка със спазване технологията на третиране и състоянието на съоръженията за третиране на отпадъци.

Във връзка с осъществения контрол по реда на Наредба 1 от 09.02.2015 г. за изискванията към дейностите по събиране и третиране на отпадъците на територията на лечебните и здравните заведения (ДВ. бр. 13 от 17.02.2015 г.), бяха извършени 17 бр. планови проверки на лица генериращи отпадъци от хуманната медицина, както и извършващи дейности с такива отпадъци. От плановите проверки бяха проверени 3 бр. медицински заведения притежаващи документи по чл. 67 от ЗУО с включена в него дейност с код D-15 с медицински отпадъци и 2 бр. проверки на лица, извършващи дейности по третиране (обезвреждане) на отпадъци от хуманното и ветеринарното здравеопазване. Във връзка със Заповед на Министъра на околната среда и водите, през 2020 г. бяха извършени извънредни проверки на инфекциозни отделения и клиники генератори на отпадъци от лечение на болни с COVID-19.

През изтеклата 2020 г. 75 юридически лица са извършили класификация на отпадъци, образувани в резултат от дейността им, във връзка с което експертите от направлението са утвърдили 252 бр. работни листи, за отпадъци генерирани от различни производствени процеси. Обработени и заверени са 142 бр. отчетни книги по приложения на Наредба 1 от 04. 06. 2014 г. за реда и образците по които се предоставя информация за дейностите по отпадъци, както и реда за водене на публични регистри, за дейности с отпадъци.

6. Съоръжения за третиране на отпадъци

През изминалата 2020 г., експертите на РИОСВ – Шумен, извършиха 134 бр. проверки на фирми притежаващи документи по чл. 35 от Закона за управление на

отпадъците за дейност с отпадъци. От гореописаните обекти 64 броя проверки са по изпълнение на условията в издадените им разрешителни документи по чл. 67 от ЗУО, в изпълнение на чл. 72, ал. 2 от ЗУО. Извършени са 28 бр. проверки на площадки за които има издадени регистрационни документи по чл. 78 от ЗУО за дейности по третиране на отпадъци, както и 86 бр. проверки на лица притежаващи регистрационни документи по чл. 78, за извършване на дейност по събиране и транспортиране на отпадъци. При извършените проверки на операторите, за привеждане в съответствие с нормативните изисквания са дадени 64 бр., задължителни за изпълнение предписания. Установени са 18 бр. нарушения, за които са съставени и 18 бр. актове за установени административни нарушения, основно за неизпълнени предписания дадени при проверките, извършване на дейност с отпадъци без издаден документ по реда на чл. 35 от ЗУО, непредставени документи за внос на отпадъци по реда на чл. 22 от Наредба 1. Извършени са 4 бр. извънредни проверки по подадени заявления на площадки за дейности по третиране на отпадъци, във връзка със спазване изискването на чл., 70, ал. 2 от ЗУО и съответствието на площадките с нормативните документи.

7. Разрешителен и регистрационен режим за дейности с отпадъци;

През 2020 г. са издадени общо 7 бр. разрешителни документи по чл. 67 от ЗУО, като от тях 6 бр. са нови и/или изменения и допълнения на вече издадени документи за извършване на дейности по третиране на отпадъци. Едно юридическо лице е подало заявления за прекратяване на дейността по третиране на отпадъци. На площадката, на основание чл. 71, ал. 4 от ЗУО е извършена 1 бр. проверка за установяване на безопасното спиране на дейността. Общия брой на издадените регистрационни документи по чл. 78 от ЗУО е 64. От тях 7 бр. са нови и изменения на вече издадени документи за извършване на дейности по третиране на отпадъци, 1 бр. е за прекратяване на дейността. Издадени са 58 бр. регистрационни документи за извършване на дейности по събиране и транспортиране на отпадъци.

Във връзка с изискването на чл. 70, ал. 2 от ЗУО, през годината са извършени 4 бр. извънредни проверки, във връзка с представени в РИОСВ гр. Шумен заявления, за издаване на разрешения за нови площадки на които ще се извършват дейности по третиране на отпадъци. Проверките са насочени към съответствието на площадките с нормативните изисквания и съответствието на наличните на площадката съоръжения с които ще се извършват заявените дейности.

8. Контрол на търговци и брокери на отпадъци;

През 2020 г. са извършени 4 бр. проверки на лица регистрирани като търговци и брокери на отпадъци. Проверена беше отчетността по отпадъците (отчетни книги, договори за приемане и предаване). При проверките не са констатирани нарушения в областта на управлението на отпадъците, както и не са съставяни АУАН за установени административни нарушения.

9. Контрол, свързан с изискванията на Регламент (ЕО) №1013/2006 относно превози на отпадъци.

Относно изпълнение на задълженията на лицата свързани с трансграничния превоз на отпадъци и спазване изискванията на Регламент 1013/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 14 Юни 2006 г., както и документирането по реда на чл. 22 от Наредба 1 за реда и образците, по които се представя информация за дейностите по отпадъците, както и реда за водене на публични регистри, през 2020 г. експертите от направление УООП извършиха 9 бр. планови и 13 бр. извънредни проверки на лица извършващи износ и внос на отпадъци, от зеления списък по Регламента. Проверена при

проверките беше документацията, (договори, документи към обща информация по чл. 18 от Регламента), относно извършените превози и водената отчетност, представянето на декларация по образец № 51 и анекс 7 на създадената за целта електронна поща на РИОСВ – Шумен. На дружеството „Акация Трейд“ ЕООД са извършени общо 8 бр. извънредни проверки, при които са дадени 11 бр. предписания, съставени са 7 бр. АУАН и са издадени 5 бр. наказателни постановления. При проверките на дружествата „Ем Трейдинг 18“ ЕООД „Алкомет“ АД и „Трейлайн“ ЕООД са установени нарушения относно непредставени документи - Анекс 7 и декларация по образец № 51 в деня на натоварване на отпадъка. За установените нарушения през 2020 г. е съставен 1 бр. АУАН.

10. Постигнати резултати. Извършени проверки и предприети действия по регистрирани жалби/ сигнали.

През 2020 г., експертите от РИОСВ – Шумен извършиха общо 376 бр. проверки, от които 212 бр. на 238 обекта, по осъществения планов контрол и 164 бр. извънредни проверки на 150 обекта, от които 29 бр. по подадени в РИОСВ – Шумен сигнали и жалби на граждани, 37 бр. по последващ контрол по дадени при предходни проверки предписания, 46 бр. извънредни проверки по заповеди и писма на министъра на околната среда и водите, 2 бр. по искане на басейнови дирекции – „Дунавски Район“ и „Черноморски Район“, 16 бр. извънредни проверки по искане на ОД на МВР Шумен и Търговище, 6 бр. проверки по прекратяване на работни листи, 4 бр. по заявления за издаване на документи по чл. 67 и чл. 78 от ЗУО, 13 бр. проверки по писма на Национален координационен център за трансграничния превоз на отпадъци, както и 11 бр. други проверки. В рамките на осъществения контрол, на операторите са дадени общо 125 бр. предписания за привеждане в съответствия с нормативните изисквания на проверяваните обекти. Установява се увеличаване броя на извънредните проверки, спрямо 2019 г. когато те са били 116. За установените при извършените проверки нарушения на Закона за управление на отпадъците, през изминалата година са съставени 22 бр. актове за установяване на административни нарушения, от които 8 бр. на юридически лица, 3 бр. на физически лица и 11 бр. на кметове на общини, предимно за допуснати замърсявания с отпадъци и неизпълнение на дадени при проверките предписания.

Основната част от подадените в РИОСВ – Шумен сигнали и жалби от граждани, са относно констатирани замърсявания с отпадъци и нерегламентирано изгаряне на отпадъци. През 2020 г. са извършени 29 бр. проверки по подадени сигнали и жалби, като в сравнение през 2019 г. те са били 37. При проверките по сигнали за установени нарушения на екологичното законодателство, експертите от направлението са съставили 9 бр. АУАН за нерегламентирано изхвърляне на отпадъци, неизпълнение на дадени предписания

III.2. ШУМ

1. Контрол на промишлените източници по отношение на излъчвания от тях шум в околната среда.

През 2020 г. са извършени планови проверки на 10 обекта за определяне показателите на шум излъчван в околната среда във връзка с прилагане на Закона за защита от шума в околната среда.

1. „Пестицид“ ЕООД, гр. Шумен, ул. „Драгоман“ № 9, Зърнобаза – кв. „Мътница“, гр. Шумен;
2. "СМА Минерал Бургас Вар" ЕООД, гр. Бургас, бул. "Ст. Стамболов, Цех за производство на варови продукти - с. Троица, общ. Велики Преслав;
3. "Екселанс" ООД, с. Осмар, Цех за производство на айрян;
4. „ЮЕС Комерс“ ООД, с. Голямо Градище, общ. Опака, ул. "Радецки" № 2, млекопреработвателно предприятие;
5. „Клара АВС“ ЕООД, гр. Търговище, ул. „Беласица“ № 5, предприятие за месодобив – с. Зелена моравя, общ. Омуртаг;
6. „Лактис милк“ ООД, с. Тодор Икономово, ул. „Девети септември“ № 1, млекопреработвателно предприятие;
7. „Крис ойл 97“ ЕООД, гр. Каспичан, ул. „Никола Вапцаров“ № 27, предприятие за производство на растително масло;
8. „Надежда“ ООД, с. Климент, Млекопреработвателно предприятие с. Климент, ул. „Съединение“ № 51
9. „Чернев“ ЕООД, гр. Шумен, цех за производство на месни продукти – с. Хан Крум;
10. „Родина – Агро“ ЕООД, гр. Попово, ул. "П. Хитов" № 20, предприятие за замразяване на плодове и зеленчуци;

Не са констатирани нарушения по прилагането на ЗЗШОС. При проверките на обектите с извършено измерване на показателите на шум - 9 броя от общо 10 планирани не са отчетени превишения на граничните стойности съгласно Наредба № 6. Единият от обектите "Екселанс" ООД, с. Осмар, Цех за производство на айрян – не функционираше.

III.3. РАДИАЦИОНЕН КОНТРОЛ

Програмата на Регионална Лаборатория - Шумен не включва радиологичен мониторинг на околната среда.

III.4. ОПАСНИ ХИМИЧНИ ВЕЩЕСТВА И УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

1. Кратко описание на състоянието в областта на управлението на химикалите

Основната цел на контролната дейност в направление „КПКЗ, ДА, ЕО, ОХВ и КРГАОХВ; ОВ“, по отношение на химикалите е да се ограничава и предотвратява риска за човека и околната среда от въздействието на всички химични вещества, класифицирани като опасни по смисъла на Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси /ЗЗВВХВС/, които се съхраняват, произвеждат и употребяват на територията на РИОСВ-Шумен.

Контролът върху химичните вещества и смеси се осъществява, съгласно изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (загл. Изм. – ДВ, бр. 114 от 2003г., изм. – ДВ, бр. 63 от 2010г.), изм. и доп., както и свързаните с него подзаконовни Наредби и Регламенти.

На контрол подлежи изпълнението на изискванията за:

1. класифициране, етикетиране и опаковане на химични вещества, смеси и специфични изделия съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP);
2. предоставяне на информация надолу по веригата на доставки за химичните вещества в самостоятелен вид, в смеси и в изделия съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH);
3. ограничаване пускането на пазара и употребата на определени опасни химични вещества, смеси и изделия съгласно Регламент (ЕО) № 1907/2006 (REACH) и наредбата по чл. 4б, ал. 2 с цел опазване на човешкото здраве;
4. етикетиране и опаковане на детергенти и ПАВ, предназначени за детергенти съгласно Регламент (ЕО) № 648/2004;
5. предоставяне на информация за съставките на детергентите съгласно Регламент (ЕО) № 648/2004;

Извършваният контрол по този закон е превантивен, текущ и последващ.

- Превантивният контрол се осъществява чрез процедурите за издаване на разрешение за пускане на пазара на биоциди по реда на глава четвърта.

- Текущият контрол се осъществява с извършване на:

1. планови проверки въз основа на годишен план за контролната дейност;
2. проверки по жалби и сигнали на физически или юридически лица;
3. проверки в случай на съмнение;
4. проверки по запитване на Европейската агенция по химикали или компетентен орган на друга държава - членка на Европейския съюз, или друга държава - страна по споразумението за Европейското икономическо пространство.

- Последващият контрол се осъществява чрез проследяване изпълнението на предписанията, дадени на контролираните лица по време на извършването на контрола, и на наложените по реда на този закон принудителни административни мерки.

Контролът се осъществява чрез извършване на проверки по документи и на място, пробовземане, лабораторни анализи, наблюдения и измервания.

Основната цел на контролната дейност, относно опасните химични вещества /ОХВ/, е:

- да се защити човешкото здраве и околната среда и да предотвратят препятствията пред търговията. Контролират се спазването на правила, които уреждат предлагането на пазара и употребата на определени категории химически продукти, пакет от хармонизирани ограничения относно пускането на пазара и употребата на конкретни опасни вещества и препарати, и правила в случай на големи аварии и внос и износ на опасни вещества.

- да се ограничава и предотвратява риска за човека и околната среда от въздействието на всички химични вещества, класифицирани като опасни по смисъла на *Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси /ЗЗВВХВС/*, които се съхраняват, произвеждат и употребяват в териториалния обхват на РИОСВ Шумен.

- Мисията е идентифициране на всички необходими мерки за управление на риска. За постигането на последното, на всяка инсталация с „висок” рисков потенциал ще се извърши през 2021 г. проверка за изпълнение на условията в издадените решения за одобряване на доклади за безопасност.

- Екологичният резултат от постигане на целта ще бъде достигане на качеството на околната среда, където степента на предизвиканото в резултат на човешката дейност замърсяване да не оказва съществено влияние и да не представлява риск на здравето на хората.

Целите, поставени по част комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването са:

- Превантивен контрол със становища по компетентност при издаване/актуализация;
- текущ контрол чрез проверки на място и по документи;
- последващ контрол на дадените предписания.

Важен аспект от изпълнение на ангажиментите към ЕС в областта на химикалите е прилагането на практика на: Регламент № 1907/2006 (REACH), Регламент 648/ 2004, Регламент 1272/2008 (CLP), Регламент 850/2004 (POPs) , Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ), Регламент /ЕО/ 830/2015, Регламент №649/2012 относно износа и вноса на опасни химикали (PIC), Регламент № 2017/852 относно живака, Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси – обн. ДВ, бр.43 от 7.06.2011г. изм. и доп. ДВ бр.10 от 5.02.2021 г./ и други, транспонирани в ЗЗВВХВС и наредбите към него, Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, приета с Постановление №2 от 11 януари 2016г. към ЗООС, изм. и доп. ДВ. бр.3 от 5 Януари 2018г., изм. и доп. ДВ. бр.31 от 12 Април 2019г., изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019г. Указания за провеждане на контролна дейност по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, във връзка с прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали и Регламент (ЕО) № 1272/2008 за класифицирането, етикетиранието и опаковането на вещества и смеси.

Работата на експертите в направлението обхваща дейностите по ограничаване и предотвратяване на аварии с опасни химични вещества, с цел опазване на околната среда и здравето на населението. Прилагането на превантивният подход се основава на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС), Закона за опазване на околната среда ЗООС и наредбите към него.

Експертите (длъжностни лица) от РИОСВ, отговорни по отношение на химикалите контролират изискванията за:

- поддържане в наличност от задълженото лице на цялата информация, доказваща изпълнение на задължения по Регламент № 1907/2006 (REACH), за период от поне 10 години, след последното му производство, внос, доставка или употреба на дадено вещество;

- нотифициране на Европейската агенция по химикали (ЕЧА) за класификацията и етикетиранието на пуснатите на пазара опасни химични вещества в самостоятелен вид и в смеси съгласно Регламент CLP;

- регистрация на химични вещества в самостоятелен вид, в смеси и/или в изделия съгласно Регламент REACH и прилагане на принципа „едно вещество, една регистрация“;

- обмен на информация за вещества и избягване на ненужни изпитвания съгласно Регламент REACH, чрез прилагане на Регламент за изпълнение (ЕС) 2016/9 на Комисията от 5 януари 2016 година относно съвместното подаване на данни и обмена на данни в съответствие с Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на

Съвета относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH);

-предоставяне на информация надолу по веригата на доставки за химичните вещества в самостоятелен вид, в смеси или в изделия, Регламент REACH (напр. информация доказваща изпълнението на чл. 7 от Регламент REACH -задължение за регистрация на веществото при производство/внос на изделие, съдържащо вещество, което при нормални или предвидими условия на употреба се очаква да се отдели от изделието и присъства в изделието в количества общо над 1 тон за производител или вносител на година).

-прилагане на мерки за управление на риска от потребителите надолу по веригата на доставки, вкл. специфични условия на употреба; информация, достатъчна за безопасната употреба на изделия, съдържаща най-малко наименованията на веществата, отговарящи на критериите на чл.57 и идентифицирани съгласно чл.59, параграф 1 от REACH, в концентрации $\geq 0,1$ тегловни %; 4.1.7.разрешаване на употребата на определени опасни химични вещества съгласно Регламент REACH;

-ограничаване на производството, пускането на пазара и употребата на определени опасни химични вещества, смеси и изделия от Приложение XVII на REACH, редът и начинът за което са определени с наредбата по чл. 4б, ал. 2 от ЗЗВВХВС, с цел опазване на околната среда;

-прилагане на изискванията към съхранението на опасни химични вещества и смеси

Безопасното съхранение на химичните вещества и препарати е една от основните задачи на операторите на предприятия и/или съоръжения, на чиято територия са разположени химични вещества и препарати и има за цел осигуряване на защита на живота и здравето на хората и опазване на компонентите на околната среда. Съгласно Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС), съхранение на химично вещество е всеки начин на складиране на химични вещества или препарати преди използването, обработката, преработката или превоза им. Предприемането на предпазни мерки и средства е комплексна задача, включваща обща оценка на негативните въздействия на химикалите не само върху човешкото здраве, но и върху състоянието на околната среда и материалните блага. Извършени бяха проверки за всички фирми и обекти, включени в Годишен план 2019 г., 86 броя, съгласно утвърден списък на МОСВ - 100% изпълнение. Текущият контрол на операторите на опасни химични вещества (ОХВ) се състои в проверка на условията за съхранение и особено за съвместимост на всички позиции химикали, съгласно препоръките на производителя в информационните листи за безопасност. Изискваха са инструкции за безопасно съхранение на опасни химични вещества и смеси с дадени указания съгласно чл.4, т.8-11 от Наредбата за реда и начина за съхранение на опасни химични вещества и смеси, приета с ПМС № 152 от 30.05.2011г., обн.ДВ, бр.43 от 07.06.2011г.; проверка на информационни листи за безопасност ИЛБ, съгласно чл.31 от Регламент 1907/2006(REACH) на опасните химични вещества и смеси.; извършването на оценка и документиране резултатите от оценката съгласно изискванията на раздел IV от наредбата и утвърдения формат за документиране по Заповед № РД-288 / 03.04.2012г. на Министъра на околната среда и водите. Извършваха се проверки във връзка с Указания за провеждане на контролна дейност по Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, във връзка с прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали и Регламент (ЕО) № 1272/2008 за класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси. Правени бяха проверки на складове за съхранение на химични

вещества и смеси, по отношение на правилно съвместно съхранение и обозначаване с табели с категории на опасност, транспортна инфраструктура, информация за възможните опасности при работа с химични вещества, документация за наличието, разположението и количествата на опасните вещества и препарати, указанията и инструкциите за реагиране в случай на злополука, действия в случай на авария, пожар, индивидуални и колективни средства за защита, вътрешни заповеди правата за достъп до химикалите. Достъпът трябва да се ограничи и да е разрешен само за тези работници, които имат съответното образование и познават защитните мерки, както и мерките в случай на злополука.

През 2020 г. бяха извършени 124 планови проверки, участие в 29 комплексни проверки. Извършени са 24 извънредни проверки. Експерти от направлението участваха в проверки на 29 обекта с КР. Извършени са 6 проверки по СЕВЕЗО. Дадени са 165 предписания. За сравнение през 2019г. бяха извършени 86 планови проверки, участие в 34 комплексни проверки. Извършени са 9 извънредни проверки. Извършени са 5 проверки по Севезо. Дадени са 182 бр. предписания. Експерти от направлението участваха в проверки на условия на 23 обекта с комплексни разрешителни. През 2020 г. са съставени 5 бр. АУАН. За сравнение през 2019 г. няма съставени АУАН.

Отчита се добра дейност, по отношение на контрола по химикали, която се изразява в липсата на аварии вследствие на дейности с употребата на химични вещества и смеси.

Регламент № 1907/2006 (REACH).

През 2020 г. експертите от направлението провериха 151 бр. обекта (оператори). Бяха извършени 158 проверки, 124 от тях планови, 37 извънредни, участие в 29 комплексни проверки. Извършени са 29 извънредни проверки по химикали. Експерти от направлението участваха в проверки на 29 обекта с КР. Извършени са 6 проверки по Севезо, дадени 5 бр. предписания. От общо 148 бр. проверки по Регламент № 1907/2006 (REACH), 14 бр. са на производители, попадащи в обхвата на REACH; 2 бр. на вносители, 2 бр. на дистрибутори и 128 бр. на потребители по веригата. Дадени са 165 бр. предписания, изпълнени са 165 предписания. За сравнение През 2019 г. експертите от направлението провериха 93 бр. обекта (оператори). Бяха извършени 95 проверки, 86 от тях планови, 9 извънредни, участие в 34 комплексни проверки. Извършени са 9 извънредни проверки по химикали. Експерти от направлението участваха в проверки на 23 обекта с КР. Извършени са 4 проверки по Севезо . Дадени са 182 бр. предписания. От общо 95 бр. проверки по Регламент № 1907/2006 (REACH), 11 бр. са на производители, попадащи в обхвата на REACH; 1 бр. на вносители, 2 бр. на дистрибутори и 95 бр. на потребители по веригата. Дадени са 182 бр. предписания, изпълнени са 182 предписания.

Отчита се добра дейност, по отношение на контрола по химикали, която се изразява в липсата на аварии вследствие на дейности с употребата на химични вещества и смеси. Извършените проверки по Регламент REACH по заложените в плана за 2020 г. са 124, като планираните са 124 - 100% изпълнение. Няма наложени глоби/имуществени санкции по Регламента през отчетния период.

През 2020 г. РИОСВ Шумен продължи работата с фирмите определили се, като производители, вносители, дистрибутори или потребители по веригата по смисъла на регламент REACH на територията на Регион – РИОСВ Шумен, с фокус към вносители, изключителни представители и регистранти с намален тонаж (с дата на същинска регистрация 2018г.).

Контролната дейност беше съобразена с «Приоритети за контролна дейност през 2020 г.:

Приоритети за контрол по Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH. Целеви групи - фирми производители, вносители и потребители по веригата. Контрол на изискванията за разширени информационни листове за безопасност и сценариите на експозиция; при възможност с представители на РЗИ и ИА ГИТ. Контрол на задълженията за регистрация след последния краен срок за регистрация (31 май 2018г.) на производители и вносители на етерични масла. Контрол на задълженията за регистрация след последния краен срок за регистрация (31 май 2018г.) на производители и вносители на дървени въглища. Контрол на изискванията за електронна търговия с химични вещества и смеси в рамките на Осмия хармонизиран европейски проект на Форума на ЕСНА /REF-8/ Изготвяне на рискови профили за вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH. Сътрудничество с Агенция „Митници“ в контекста на инструкцията за взаимодействие. Целева група: вносители на химикали; Контрол на ограниченията на вещества в изделия, вкл. нотификации от Комисията за защита на потребителите (КЗП). Списъкът на веществата с въведени ограничения, включени в Приложение XVII на REACH е публикуван на адрес: <https://echa.europa.eu/bg/substances-restricted-under-reach>. Контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана, приоритетно с дата на забрана 2019-2020 г. Целеви групи: оператори, на които е издадено разрешение или се ползват от преходния период, предвиден в чл. 56, §1, г) на REACH (чл. 56, §1, а)); потребители надолу по веригата, които употребяват вещества, за чиято употреба е издадено разрешение на участник нагоре по веригата на доставки (нотификатори по чл. 6б); оператори, които пускат на пазара вещество, за чиято употреба е издадено разрешение на непосредствен участник надолу по веригата на доставки (чл. 56, §1, д). На контрол подлежат условията към издадените разрешения за употреба. Списъкът на вещества за разрешаване, включени в Приложение XIV на REACH, от където могат да се установят веществата с изтекла дата на забрана за производство и/или употреба, както и с дата на забрана през 2019г.-2020 г. е публикуван на адрес: <https://echa.europa.eu/bg/authorisation-list>.

2. Приоритети за контрол по Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака. Целеви групи – оператори, които използват живак, смеси на живака или живачни съединения за разрешена употреба (за производство на продукти или в производствени процеси), вносители и износители. Контрол за установяване на условия на екологосъобразно междинно съхранение на живак, смеси на живака или живачни съединения, както и контрол на забраната за използване на живак за извличане на злато при ръчен и дребномащабен добив и преработка на злато.

Освен това, като високо рискови се определят обектите, които произвеждат и/или съхраняват големи количества химикали. Приоритетно се залагат тези фирми на територията на РИОСВ-Шумен, които подлежат на контрол съгласно изискванията на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

От общо 148 бр. проверки по Регламент № 1907/2006 (REACH), 14 бр. са на производители, попадащи в обхвата на REACH; 4 бр. на вносители, 2 бр. на дистрибутори и 128 бр. на потребители по веригата.

Дадени са 111 бр. предписания, изпълнени са 111 предписания. Брой извършени проверки за: същинска и предварителна регистрация-24 бр., относно информация по веригата на доставки - 148 бр., за предоставяне на информация за вещества в изделия -

42 бр., разрешаване и ограничение на опасни вещества – 18 бр., относно вносни стоки (от трети страни) - 0 бр. Общ брой задължени лица, на които са издадени предписания или са наложени глоби/имуществени санкции -94 бр.

Искания от ЕСНА - извършени 2 бр. проверки по Проект на Форума REF-8

Във връзка с Проект на Форума REF-8 „За прилагане на задълженията по Регламентите REACH, CLP, PB, свързани с вещества, смеси и изделия, продавани онлайн“ се извършиха проверки на 2 бр. изделия, бяха изпратени в МОСВ Въпросници, за събиране на данни на Проект на Форума REF-8 и Протоколи от изпитване.

Подготвена е и изпратена е в МОСВ гр.София, справка, за извършена контролна дейност на РИОСВ Шумен, във връзка с подадена информация за извършен внос на дървени въглища от фирмите на територията на РИОСВ Шумен, от МОСВ, Изх.№26-00-238 от 6.03.2020 г., Вх.№ в РИОСВ Шумен ОА-994 от 6.03.2020 г. и Писмо Вх.№ ДО-318 от 24.9.2020 г. в РИОСВ Шумен, Изх.№26-00-238 от 24.09.2020 г.

Във връзка с утвърдените указания за провеждане на контролна дейност по ЗЗВВХВС, съгласно Заповед № РД-268/11.05.2018г. на Министъра на ОСВ при проверки се даваха предписания за изготвяне и представяне на **Приложение № 2** Формат и съдържание на информация, събирана и поддържана от задължените лица и удостоверяваща изпълнението на изискванията на чл.36 от Регламент REACH и чл. 49 от Регламент CLP на проверяваните оператори. В РИОСВ се попълват и поддържат форматите на проверяваните фирми по Приложение№3 на горесцитираните Указания. Поддържат се електронни досиети на обектите.

За сравнение : през 2019 г. От общо 95 бр. проверки по Регламент № 1907/2006 (REACH), 11 бр. са на производители, попадащи в обхвата на REACH; 1 бр. на вносители, 2 бр. на дистрибутори и 95 бр. на потребители по веригата.

Дадени са 117 бр. предписания, изпълнени са 117 предписания. Брой извършени проверки за: същинска и предварителна регистрация-23 бр., относно информация по веригата на доставки -93 бр., за предоставяне на информация за вещества в изделия -22 бр., разрешаване и ограничение на опасни вещества – 34 бр., относно вносни стоки (от трети страни) -27 бр. Общ брой задължени лица, на които са издадени предписания или са наложени глоби/имуществени санкции -83 бр.

Извършените проверки по Регламент REACH по заложените в плана за 2020 г. са 124, като планираните са 124 - 100% изпълнение. Има наложени глоби/имуществени санкции по Регламента през отчетния период. През 2020 г. са съставени 5 бр. АУАН. За сравнение през 2019 г. няма съставени АУАН.

Във връзка с изискванията на Регламент (ЕО) №1272/2008 относно класифицирането, етикетирането и опаковането на вещества и смеси (CLP) бяха извършени проверки по информация по веригата на доставки на 125 фирми, относно нотификации за класификация и етикетирание на вещества, по CLP бяха извършени проверка на 34 фирми, относно предоставяне на информация за вещества в изделия на 42 фирми. Брой проверки, по време на които не са констатирани несъответствия -114, проверки, при които са дадени предписания – 34 бр. Извършваха се проверки на съдържанието на информационните листове за безопасност, съгласно Регламент (ЕО) № 1272/2008 Извършените проверки по Регламент CLP по заложените в плана за 2020 г. са 124, като планираните са 124 - 100% изпълнение. Няма наложени глоби/имуществени санкции по Регламента през отчетния период. За сравнение: извършени проверки по заложените обекти в плана за 2019 година бяха извършени проверки по информация по веригата на доставки на 93 фирми, относно нотификации за класификация и етикетирание на вещества, по CLP бяха извършени проверка на 23 фирми, относно предоставяне на

информация за вещества в изделия на 22 фирми. Брой проверки, по време на които не са констатирани несъответствия -10, проверки, при които са дадени предписания – 79 бр.

Съгласно изискванията на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, относно извършване на контролната дейност с цел установяване на съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 (REACH) и по-специално за необходимост и наличие на предварителни регистрации на вещества се извършиха проверки на пунктове за изваряване на етерични масла . Обхванатите от контрол обекти –28 бр. : "Драго Ценков" ЕООД - обект с. Градище, "Земя 96" ООД, с.Струйно, "Рима-03" ООД, с.Върбак, "Виола Органик" ЕООД, гр.Велики Преслав, ЕТ"Р* Д*-Ефедра", с.Миланово, "Биоароматик" ЕООД, кв.Дивдядово, гр.Шумен, "БГ Агро Търговска компания" ЕООД, гр. Шумен, "Сафран Инвест" ЕООД, гр. Велики Преслав, "Автомагистрала Черно море" АД-Дестилерия Велики Преслав, "Агросемена-Христов" ЕООД, с.Мараш, "Лаванда" ООД, с.Дибич, ЗП"Д* А*", кв.Макак, гр.Шумен, "Инвест Агро БГ" ООД, ЕТ"М* Органик-М* Х*", с.Мараш, Съоръжение за добив на етерични масла, с.Менгишево, "Биогенезис Енди" ЕООД, гр.Върбица, "РКЛ" ООД, с.Бял Бряг, "Радмила 07" ЕООД с.Тимарево, "Петел груп " ЕООД, с.Климент, "Иксед" ООД, с.Климент, "Агроконсулт 2013", с.Хърсово, "Агбия ойлс" ООД, с.Тимарево, "БНВ 18" ООД, с.Цар Асен, ЕТ"ДЕЕМ –С* Р*", с.Маково "Есентиалис олеа" ЕООД, с.Ралица, "Стройкомерс-ТТ" ЕООД, дестилерия за етерични масла в гр.Търговище, "Шекер 89" ЕООД, с.Средковец, „Лавена“ АД гр.Шумен

Регламент №648/2004 относно детергентите

Регламентът определя правилата, които имат за цел да осигурят свободното движение в рамките на вътрешния пазар на детергенти и на повърхностноактивни вещества, предназначени да влязат в състава на детергенти, като същевременно осигурява висока степен на защита на околната среда и на здравето на човека. За тази цел регламентът хармонизира следните правила относно пускането на пазара на детергенти и на повърхностноактивни вещества, предназначени да влязат в състава на детергенти:

- биоразградимост на повърхностноактивните вещества,

- ограничения или забрани, които се прилагат спрямо използването на повърхностноактивните вещества по причини, свързани с биоразградимостта,
- допълнително етикетиране на детергентите, включително и за ароматите, които могат да предизвикат алергия; и

информация, която производителите трябва да предоставят на разположение на компетентните власти и медицинския персонал на държавите-членки

В РИОСВ Шумен през **2020** г. бяха извършени проверки: по Указания за провеждане на контролна дейност по прилагане на Регламент 1907/2006, утвърден със Заповед №РД-250/08.04.2009г. на министъра на околната среда и водите, относно детергентите. На проверяваните предприятия бе извършен контрол и във връзка с правилното съхранение на химични вещества и смеси. Бяха извършени планови проверки на **4** предприятия през **2020** г. по отношение на повърхностно активните вещества влизащи в състава на детергентите. На същите предприятия бяха извършени проверки и по отношение на употребата на фосфати и други фосфорни съединения в потребителските перилни детергенти/. При проверките беше установено следното: не е извършвано нарушение на чл.27 от Закон за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси, не се установи нарушаване на ограниченията относно биоразградимостта на ПАВ и на детергенти съдържащи ПАВ, както и за нарушаване на ограниченията за употреба на фосфати и други фосфорни съединения в потребителски перилни детергенти. За сравнение през **2019** г. са извършени **6** проверки/4 планови и 2 извънредни/.

На територията на РИОСВ Шумен нямаше износители и вносители през 2020 г. на РС химикали по смисъла на Регламент (ЕС) 649/2012.

- Брой задължени лица, обект на контролна дейност и проверки – 2 .
- Брой проверки, по време на които: не са констатирани несъответствия - 2.
- На територията на РИОСВ Шумен нямаше износители и вносители през 2020 г. на РС химикали по смисъла на Регламент (ЕС) 649/2012.
- За сравнение през 2019г., са извършени 3 проверки на 3 предприятия.

- Няма извършени проверки по Регламент № 2017/852 относно живака .
- Във връзка с Регламент (ЕС) № 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители (УОЗ)
- През 2020 г. се извършиха 19 проверки на основание чл. 27, ал.1 във връзка с чл. 25, т. 9 и т.14 от Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и по прилагането на Регламент (ЕО) № 850/2004 и Регламент 2019/1021(POPs).
 - За сравнение през 2019 г. се извършиха 34 проверки, съгласно чл. 27, ал.1 от ЗЗВВХВС по прилагането на Регламент (ЕО) № 850/2004 и Регламент 2019/1021(POPs).

Бяха извършени 4 проверки на фирми с предполагаема употреба на PFOS в изделия /платове/ - Перфлуорооктансулфонова киселина и нейните производни (PFOS) C8F17SO2X (X = OH, метални соли (O-M+), ха-лиди, амиди и други производни, включително полимери)
- Бяха извършени 6 бр. проверки на 3 фирми за УОЗ вещество - хексабромциклододекан HBCDD, на фирми професионални потребители и търговия с експандиран и екструдирани полистирен.
- Бяха извършени 6 проверки за наличие на Полихлорирани нафталени (PCNs) -
- Бяха извършени 2 проверки за наличие на HCBД –Хексахлоробутадиен
- Беше извършена една проверка за съдържание на Хлороалкани C10-C13 (късоверижни хлорирани парафини) (SCCP)
- Проверките се извършиха за наличие на изделия със съдържание на опасни вещества, за които са въведени забрана и ограничаване на производството, пускането на пазара и употребата. Не се установиха такива изделия.
- Кратко обобщение по отношение на постигнат ефект спрямо околната среда, бизнеса и обществеността от осъществената контролна дейност за УОЗ:
- постигнато е предотвратяване на вредното въздействие от опасни химични вещества върху човешкото здраве и околната среда.

Във връзка с изискванията на Наредба за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси

Проверени са фирми и обекти по плана, за 2020 г., 124 броя, съгласно утвърден списък на МОСВ - 100% изпълнени, 6 проверки – извънредни.

При тези проверки се констатира, че операторите съхраняват химичните вещества и смеси в съответствие с условията за безопасно съхранение и поддръжка на складовите съоръжения, които са посочени в информационните листи за безопасност. Спазват се общите изисквания към складовете и организацията за съвместно съхранение съгласно чл. 6 от Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

Бяха дадени и изпълнени 118 предписания.

За сравнение за 2019 г., са направени 86 броя проверки, съгласно утвърден списък на МОСВ - 100% изпълнени, 7 проверки – извънредни, 118 предписания.

2.Кратко описание на основните приоритети при извършване на контрола през годината, съгласно различните нормативни актове:

Контролната дейност беше съобразена с «Приоритети за контролна дейност през 2020 г.:

Приоритети за контрол по Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH.

- Целеви групи - фирми производители, вносители и потребители по веригата.
- Контрол на изискванията за разширени информационни листове за безопасност и сценариите на експозиция; при възможност с представители на РЗИ и ИА ГИТ
 - Контрол на задълженията за регистрация след последния краен срок за регистрация (31 май 2018г.) на производители и вносители на етерични масла
 - Контрол на задълженията за регистрация след последния краен срок за регистрация (31 май 2018г.) на производители и вносители на дървени въглища
 - Контрол на изискванията за електронна търговия с химични вещества и смеси в рамките на Осмия хармонизиран европейски проект на Форума на ЕСНА /REF-8/
 - Изготвяне на рискови профили за вещества/фирми, показали несъответствия с изискванията на Регламент (ЕО) 1907/2006 REACH. Сътрудничество с Агенция „Митници“ в контекста на инструкцията за взаимодействие. Целева група: вносители на химикали;
 - Контрол на ограниченията на вещества в изделия, вкл. нотификации от Комисията за защита на потребителите (КЗП). Списъкът на веществата с въведени ограничения, включени в Приложение XVII на REACH е публикуван на адрес: <https://echa.europa.eu/bg/substances-restricted-under-reach>
 - Контрол на вещества, предмет на разрешаване (Приложение XIV на REACH), след достигане на съответната дата на забрана, приоритетно с дата на забрана 2019-2020 г. Целеви групи:
 - оператори, на които е издадено разрешение или се ползват от преходния период, предвиден в чл. 56, §1, г) на REACH (чл. 56, §1, а));
 - потребители надолу по веригата, които употребяват вещества, за чиято употреба е издадено разрешение на участник нагоре по веригата на доставки (нотификатори по чл. 66);
 - оператори, които пускат на пазара вещество, за чиято употреба е издадено разрешение на непосредствен участник надолу по веригата на доставки (чл. 56, §1, д).
 - На контрол подлежат условията към издадените разрешения за употреба. Списъкът на вещества за разрешаване, включени в Приложение XIV на REACH, от където могат да се установят веществата с изтекла дата на забрана за производство и/или употреба, както и с дата на забрана през 2019г. -2020 г. е публикуван на адрес: <https://echa.europa.eu/bg/authorisation-list> .
 - Приоритети за контрол по Регламент (ЕС) 2019/1021 относно устойчивите органични замърсители. Целеви групи – фирми производители на изделия, вносители и потребители надолу по веригата.
 - Контрол на ограниченията/забраните за употреба на следните устойчиви органични замърсители:

3. Приоритети за контрол по Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака. Целеви групи – оператори, които използват живак, смеси на живака или живачни съединения за разрешена употреба (за производство на продукти или в производствени процеси), вносители и износители. Контрол за установяване на условия на екологосъобразно междинно съхранение на живак, смеси на живака или живачни съединения, както и контрол на забраната за използване на живак за извличане на злато при ръчен и дребномащабен добив и преработка на злато.

- Освен това, като високо рискови се определят обектите, които произвеждат и/или съхраняват големи количества химикали. Приоритетно се залагат тези фирми на

територията на РИОСВ-Шумен, които подлежат на контрол съгласно изискванията на Наредбата за реда и начина на съхранение на опасни химични вещества и смеси.

- Приоритети за контрол по Директива 2012/18/ЕС СЕВЕЗО.
- Целеви групи – оператори на предприятия с висок и нисък риск от аварии.

Севезо

Спазен е графика за контрол на изпълнение на условията на разрешителните по чл.104 от ЗООС. С това са изпълнени целите:

- да се защити здравето на хората и да се опази околната среда от вредното въздействие на опасните химични вещества и препарати;
- да се намали риска за човека и околната среда, чрез предотвратяване възникването на големи аварии.

3. Кратко описание на резултатите от контролната дейност (за химикали и за управление на риска от големи аварии)

Текущият контрол на операторите на опасни химични вещества (ОХВ) се състои в проверка на условията за съхранение и особено за съвместимост на всички позиции химикали, съгласно препоръките на производителя в информационните листи за безопасност, на основание чл. 26 от ЗЗВХВС.

ОХВ През 2020 г. бяха извършени 124 планови проверки, участие в 29 комплексни проверки. Извършени са 24 извънредни проверки. Експерти от направлението участваха в проверки на 29 обекта с КР. Извършени са 6 проверки по СЕВЕЗО. Дадени са 165 предписания. За сравнение през 2019г. бяха извършени 86 планови проверки, участие в 34 комплексни проверки. Извършени са 9 извънредни проверки. Извършени са 5 проверки по Севезо. Дадени са 182 бр. предписания. Експерти от направлението участваха в проверки на условия на 23 обекта с комплексни разрешителни. През 2020 г. са съставени 5 бр. АУАН. За сравнение през 2019 г. няма съставени АУАН.

СЕВЕЗО През 2020 г. по отношение на обекти с висок и нисък риск са извършени 6 планови проверки на шест предприятия, 2 класифицирани с висок рисков потенциал - на «Тракия глас България» ЕАД, гр.Търговище; «Караш инвест» ООД, гр.Габрово, приемник на „Максам СЕ България“ ЕАД, гр.Габрово, Производство Смядово и 4 планови проверки на 4 предприятия класифицирани с нисък рисков потенциал

«Пашабахче България»ЕАД, гр.Търговище, »Ново стъкло»ЕАД, гр. Нови пазар, „Крис ойл 97” ЕООД, гр.Каспичан, «ЕР Ликид България»ЕООД гр.Търговище. За сравнение през 2019 г. по отношение на обекти с висок и нисък риск са извършени 5 планови проверки на пет предприятия, 2 класифицирани с висок рисков потенциал - на «Тракия глас България» ЕАД, гр.Търговище; “Караш инвест“ ООД, гр.Габрово, приемник на „Максам СЕ България“ЕАД, гр.Габрово, Производство Смядово и 3 планови проверки на 3 предприятия класифицирани с нисък рисков потенциал «Пашабахче България»ЕАД, гр.Търговище и »Ново стъкло»ЕАД, гр. Нови пазар, „Фикосота“ООД, гр.Шумен.

По Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях, са извършени през 2020 г.- 6 планови проверки, за сравнение - през 2019 г. 5 бр. планови проверки. През 2020 г. в рамките на извънредна проверка по изпълнение на условията в Решение по ОВОС №ШУ-3-4/2019 г. на РИОСВ Шумен за одобряване осъществяване на инвестиционно предложение „Изграждане на Леярен цех за производство на отливки от алуминий в ПИ с идентификатор 78104.40.29 в землището на с. Царев брод, общ. Шумен с площ 4079 кв. м. и НТП: „За друг вид производствен, складов обект“ „Биана“ЕООД“ ЕООД е установено нарушение и е съставен 1 бр. АУАН. За сравнение - през 2019г. е съставен 1 бр. Акт № РБ-01 за установяване на административно нарушение на “Ново стъкло”ЕАД гр. Нови Пазар.

На 18 предприятия при извършените проверки по химикали са дадени предписания за извършване или актуализация на класификация на предприятието и/или съоръжението в съответствие с критериите по приложение №3 от ЗООС и документиране на извършената класификация във формата на Приложение №1 от Наредба за предотвратяване на големи аварии/ДВ бр.5 от 19.01.2016г., посл.изм. и доп./Същите са изпълнени.

СЕВЕЗО

Във връзка с планирането на контролната дейност на РИОСВ за предприятия и/или съоръжения, класифицирани с нисък или висок рисков потенциал, съгласно чл. 103, ал. 2 от ЗООС (СЕВЕЗО обекти) и в съответствие с чл. 157а, ал. 11 от ЗООС, и предоставените от МОСВ насоки и критерии, е извършена системна оценка на опасностите в СЕВЕЗО обектите на територията на РИОСВ Шумен.

За всеки един СЕВЕЗО обект са отчетени отделните критерии и индикатори, които определят крайната оценка за предприятието и го категоризират като степен на опасност (висока, средна, ниска).

В изпълнение на изискванията на Глава седма, Раздел I на ЗООС и Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях, на територията на РИОСВ Шумен през 2020 г. са класифицирани 8 бр. предприятия с висок и нисък рисков потенциал. От тях 6 бр. с нисък и 2 бр. с висок рисков потенциал.

Регистър на СЕВЕЗО обекти

по ред	Наименование на обекта	Изх. № на писмото за потвърждаване на ДППГА (за ПНРП)/ № на решението за одобряване на доклада за безопасност (за ПВРП)	Класификация на обекта	
			Висок рисков потенциал	нисък рисков потенциал
	2	3	4	5

1	Тракия глас България"ЕАД, гр.Търговище	Решение №01-А6/ 2021 г., по чл. 116ж , ал. 4	висок рисков потенциал	
2	“Караш инвест“ ООД гр.Габрово,5300, ул.“Съзаклятие“№10 с обособена част от Химически завод "Смядово", гр.Смядово/,20.51 Производство на експлозиви	Решение за одобряване на актуализиран доклад за безопасност по чл.116, ал.1, т.1 от ЗООС-№58-А5/2018г.	висок рисков потенциал	
3	„Пашебахче България“ЕАД, гр.Търговище, кв. ”Въбел”, община, Търговище, област.Търговище	потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях , чл.103, ал.9 във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№ОА-1704 от 19.09.2018г.		нисък рисков потенциал
4	«ЕР ЛИКИД България» ЕОООД, гр.Търговище	потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях , чл.103, ал.9 във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№2147 от 27.04.2016г.		нисък рисков потенциал
5	"Мега груп"АД,гр.Варна, Площадка гр.Смядово	потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№1228 от 26.5.2016г.		нисък рисков потенциал
6	„КРИС ОЙЛ 97” ЕООД, гр.Каспичан, ул.“Никола Вапцаров“№27	потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях , чл.103, ал.9 във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№ Изх.№ОА-2682-11 от 16.11.2020 г.		нисък рисков потенциал

7	„Фикосота“ООД, гр.Шумен, бул.“Мадара“№48, производство на миещи и перилни препарати	потвърждение по чл.103, ал.6 от ЗООС на извършена класификация на предприятието, Писмо на МОСВ Изх.№УК- 30 от 27.09.2018г., потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях , чл.103, ал.9 във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№ОА—2282/10/ от 1.02.2019г.	нисък рисков потенциал
	„Ново стъкло“ЕАД, гр.Нови пазар УЛ„ЦАР ОСВОБОДИТЕЛ” № 36	потвърждение пълнотата и съответствието на доклада за политиката за предотвратяване на големи аварии с изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях , чл.103, ал.9 във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС, Писмо Изх.№ 114 от 30.03.2018г.	нисък рисков потенциал

Предприятия или съоръжения, класифицирани, като предприятия с висок и нисък рисков потенциал на територията на РИОСВ Шумен към момента:

- с висок рисков потенциал са - 2 бр: Тракия глас България” ЕАД, гр.Търговище; „Карааш инвест“ ООД, гр. Габрово, гр.Габрово, Производство Смядово,

-с нисък рисков – 6 бр.: Мега груп” ЕАД, гр.Варна, площадка гр.Смядово, «ЕР ЛИКИД България» ЕООД, гр.Търговище, „Крис ойл 97“ ЕООД, гр. Каспичан, »Ново стъкло»ЕАД, гр.Нови пазар. „Пашебахче България“ ЕАД, гр. Търговище, «Фикосота»ООД, гр.Шумен.

Извършва се контрол по изпълнение на условията в издадените разрешителни по чл. 104, ал. 1 на ЗООС (съгласно § 29. (1) от ЗООС и спазване на мерките, заложените от операторите в Доклада за безопасност /ДБ/ за обекти с висок рисков потенциал и на прилагането на ДППГА на обекти с нисък рисков потенциал.

Извършени са 6 планови проверки по Севезо, 2 на предприятия с висок рисков потенциал и 4 на предприятия класифицирани с нисък рисков потенциал, общо са дадени 5 предписания, 3 от същите са изпълнени, 2 са със срок един месец след утвърждаване на актуализирания доклад за безопасност /ДБ/, същите са изпълнени през 2021 г. до изготвяне на годишния отчет, РИОСВ е уведомена с Писмо Вх.№ ОА-514 от 4.02.2021.

Извършени през 2020 г. са и 6 планови проверки по Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях.

За сравнение през 2019 г. са извършени 5 планови проверки по Севезо, 2 на предприятия с висок рисков потенциал и 3 на предприятия класифицирани с нисък рисков потенциал, общо са дадени 17 предписания, 17 от същите са изпълнени. Извършени през 2019 г. са и 5 планови проверки по Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях.

Проведена е процедура по Уведомление за класификация на предприятие „КРИС ОЙЛ 97” ЕООД, гр.Каспичан във връзка с УИН „Модернизация на производствено оборудване и мощности на фабрика за производство на растителни масла“ в ПИ с идентификатори 36590.29.349 и 36590.29.35 в землището на с. Каспичан, общ. Каспичан, обл. Шумен, с възложител „КРИС ОЙЛ 97” ЕООД, гр.Каспичан и е получено Писмо на ИАОС гр.София, Изх.№ПГА-1605 от 2.7.2020 г./ Вх.№УИН-74/10/ от 2.07.2020 г. - потвърждение по чл.103,ал.7 от ЗООС на извършената класификация по чл. 103 , ал.5.

Потвърдена е пълнотата и съответствието на Доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии (ДППГА),), Изх.№60 от 24.09.2020 г., Вх.№2682-4 от 25.09.2020 г., с изискванията на Наредбата, по чл.103, ал.9, във връзка с изискването на чл.106, ал.2 от ЗООС на оператор на ПСНРП – „КРИС ОЙЛ ” ЕООД , гр.Каспичан., Писмо Изх.№ОА-2682-11 от 16.11.2020 г.

Във връзка с провеждане на процедура по уведомление за инвестиционно предложение“Обособяване на площадка за събиране, временно съхранение, предварително третиране - сортиране, рязане, балиране, шредирание, смилане, на опасни и неопасни отпадъци, предварително третиране - разкомплектоване на ИУМПС, сортиране, рязане, разглобяване на ИУЕЕО“, с възложител „Метарекс“ООД – град Шумен, входирана с писмо Вх. № УИН- 287-6 / 28.10.2020 год. и чл 5. (б) от Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последствията от тях (посл.изм.23.08.2019г., ДВ бр.67.), и чл. 103,ал., т.1 от Закона за опазване на околната среда, е изпратено по служебен път уведомление по чл. 1, ал. 1, т. 1 от същата Наредба до ИАОС гр.София.

Във връзка с получено Писмо Изх. №05-08-2587 от 23.9.2020 г. на МОСВ , относно констатирани случаи на неизпълнение на изискванията на глава седма, раздел I на ЗООС свързани с наличие на действащи обекти, в които са налични опасни вещества от Приложение № 3 на ЗООС и които неправилно са изпълнили разпоредбите, на глава седма, раздел I на ЗООС, и с цел извършване на стриктен контрол, са извършени проверки (документални или на място, при необходимост) на оператори на предприятия в териториалния обхват на дейност на РИОСВ Шумен, в които са налични опасни вещества от Приложение № 3 на ЗООС (предприятия с нисък и висок рисков потенциал, както и предприятия, които към настоящия момент не са класифицирани с нисък или висок рисков потенциал. Изпратена е справка до МОСВ във връзка с горесцитираното писмо, Изх.ДО -314-1 от 30.10.2020 г.

Във връзка с Писмо на МОСВ, Изх.№04-04-242 от 8.12.2020 г., Наш Вх.№ДО-420 от 8.12.2020 г., е изпратена исканата информация от Докладите за политика за предотвратяване на големи аварии на всички предприятия и/или съоръжения с нисък рисков потенциал разположени на територията на РИОСВ Шумен.

На 18 предприятия при извършените проверки по химикали са дадени предписания за извършване или актуализация на класификация на предприятието и/или

съоръжението в съответствие с критериите по приложение №3 от ЗООС и документиране на извършената класификация във формата на Приложение №1 от Наредба за предотвратяване на големи аварии/ДВ бр.5 от 19.01.2016г.

В РИОСВ гр.Шумен през **2020 г.** е потвърден **1** доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии, за сравнение – за сравнение през **2019 г.** е потвърден **1** доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии.

С Наредба за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и ограничаване на последствията от тях на основание на чл.103, ал.9 от ЗООС, Постановление №2 от 11.01.2016 г. изм. и доп. ДВ. бр.67 от 23 Август 2019г.,

- се регламентират дейностите по предотвратяване на големи аварии и ограничаване на последствията от тях за човешкото здраве и околната среда. Във връзка с изискванията на горесцитираната Наредба експерти от направлението участваха в :

- одобряване на инвестиционни предложения по реда на глава шеста от ЗООС и/или разрешаване на строителството по реда на глава осма, раздел II от Закона за устройство на територията за случаите по чл. 104, ал. 2 от ЗООС

- одобряване на доклади за предотвратяване на големи аварии по реда на чл. 106 на ЗООС за изграждане и/или експлоатация на нови или изменения на съществуващи предприятия и/или съоръжения с нисък рисков потенциал или на части от тях

- съгласуване на устройствени планове и техни изменения при планиране на строежи в случаите по чл. 104, ал. 2 на ЗООС, в т.ч. устройствени планове на общините и подробни устройствени планове за поземлени имоти, на чиято територия се разполагат предприятия и/или съоръжения с нисък или висок рисков потенциал по чл. 127, ал. 2 от Закона за устройство на територията.

В ЗООС (глава седма, раздел I) и Наредбата са въведени изискванията на Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 година, относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета (Севезо III Директива).

Севезо III Директивата има за цел предотвратяването на големи аварии, които включват опасни вещества, и ограничаването на последствията от тях за човека и за

околната среда, с оглед осигуряване на високо ниво на защита в целия Съюз по един последователен и ефективен начин.

С приетите промени се предвижда оптимизиране на административната процедура чрез замяна на съществуващия разрешителен режим към министъра на околната среда и водите за изграждане и експлоатация на нови и експлоатация на съществуващи предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал при запазване на високо ниво на защита за околната с одобряване на доклади за безопасност и техни актуализации в Изпълнителната агенция по околна среда. За целта е предвидена процедура по одобряване на доклади за безопасност и техни актуализации в Изпълнителната агенция по околна среда.

Съгласно ЗИД на ЗООС, контролът по изпълнение на условията в издадените разрешителни по чл.104, ал.1 от ЗООС за обекти с висок рисков потенциал и на прилагането на ДППГА на обекти с нисък рисков потенциал се извършва чрез съвместни проверки от определени със заповед на Министъра на околната среда и водите комисии, съставени от представители на териториалните и регионалните структури на: Министерството на околната среда и водите; Министерството на вътрешните работи; Оправомощени представители на Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда"; Оправомощени представители на кметовете на общините. На операторите с разрешителни по чл.104 от ЗООС са направени проверки по изпълнение на предписанията от предишни проверки и е установено изпълнението им. Бе направена оглед на ситуацията в предприятията в момента на проверките. В предприятията са разработени и съхранявани на територията им план за развитие и поддържане на компетентността на персонала. При огледа на складовете за съхранение на химични вещества и смеси не се установи неправилно съхранение, съгласно изискванията на ЗЗВВХВС. Не се установи неизпълнение на условия. При проверките се констатира че операторите на проверяваните обекти спазват всички управленски и технически мерки, предвидени в документите, съгл.чл.110, ал.1 от ЗООС. Стриктно се спазват нормативните изисквания, свързани с безопасността на труда, противопожарната охрана и опазването на околната среда. Операторите са изготвили процедури за докладване в случай на аварии или нарушения на технологичния режим. Прави се оценка на всички необходими промени в технологичните съоръжения и процеси от гледна точка на предотвратяване на аварията. Поддържат се техническите съоръжения и транспортните средства на такова ниво, че рискът от авария да бъде сведен до минимум. Всички оператори представиха копия на информационните листи за безопасност, актуализирани във връзка с изискванията на Приложение II на Регламент (ЕО) 1907/2006, относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), изменено с Регламент 2015/830. Операторите са създали резерв от индивидуални средства за защита на персонала и материални средства за ликвидиране на последиците от евентуална авария. Отчита се добра координация между контролните органи и създаден механизъм за извършване на съвместни проверки, във връзка с проверките по чл.104 от ЗООС. До Министъра на околната среда и водите и Дирекция «Превантивна дейност», Отдел «ОХВ» на МОСВ, бяха изпратени доклади от извършените проверки съгласно изискванията на Наредбата за предотвратяване на големи аварии с опасни вещества и за ограничаване на последициите от тях. Предписанията се изпълняват в срок.

С това са изпълнени целите: Да се защити здравето на хората и да се опази околната среда от вредното въздействие на опасните химични вещества и препарати; Да

се намали риска за човека и околната среда, чрез предотвратяване възникването на големи аварии. Предприятията, опериращи в съответствие с условията в разрешителните по чл. 104 на ЗООС, отнесени към предприятията с издадено разрешително е 100 %.

През 2020 г. продължи работата с фирмите определили се, като производители, вносители, дистрибутори или потребители по веригата по смисъла на регламент REACH на територията на Регион - РИОСВ-Шумен . И през 2020 г. беше контролирано разпространението на информация нагоре и надолу по веригата на доставки, което е характерна особеност на REACH. Потребителите трябва да бъдат информирани от производителите и вносителите за опасните свойства на веществото и за това как да контролират риска. За да могат да извършват оценка на риска, доставчиците имат нужда от повече информация от потребителите по веригата за техните собствени употреби. REACH осигурява рамка, в която информацията може да се предава надолу и нагоре по веригата за доставки. Изпълнени са целите и приоритетите, поставени в плана за контролната дейност за 2020 г. пред направление «опасни химични вещества и управление на риска».

Експерти от направлението извършваха консултантска дейност с фирми, във връзка с осъществяване на дейностите, произтичащи от изискванията на Регламент (ЕО) № 1907/2006, относно REACH и Регламент (ЕО) 1272/2008 относно класифицирането, етикетиранието и опаковането на химични вещества и смеси (CLP), в сила от 20.01.2009 г.

На web - страницата на Инспекцията периодично се поставяха указания за предприемане на необходимите стъпки при изпълнение на задълженията на компаниите, произтичащи от разпоредбите на Регламента REACH и материали във връзка със задълженията на фирмите по законодателството свързано с опасни химични вещества и смеси.

IV. ПРЕВАНТИВНА ДЕЙНОСТ И КОНТРОЛ

1. Общ брой издадени от РИОСВ решения по ОВОС по глава VI от ЗООС за територията на РИОСВ по отрасли и общини.

През 2020г. са проведени пет заседания на ЕЕС към РИОСВ гр. Шумен и са постановени 2 бр. Решения по ОВОС за ИП в обхвата на ЗООС:

- Община Шумен- Решение № ШУ-1-1/2020г. за „Изграждане на свинекомплекс с капацитет 1 086 свине майки, 4992бр. прасенца до 45 дни и 11 724 прасета за угодяване“ в поземлени имоти с идентификатори: 10882.103.201 и 10882.103.202 по КК на с. Ветрище, общ. Шумен“;
- Община Търговище- Решение № ШУ-2-2/2020г. за „Разработване на находище за строителни материали-подземни богатства по чл.2, ал.1, т.5 от Закона за подземните богатства (варовици) от находище „Кралево-2“, землище с. Кралево, общ. Търговище, ПИ №39390.222.18 по КК на с. Кралево, общ. Търговище“;

2. Общ брой издадени от РИОСВ решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за територията на РИОСВ по отрасли и общини.

Постановени са 34 решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за инвестиционни предложения, попадащи в обхвата на Приложение № 2 към ЗООС, за които се съвместява с преценката по реда на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и инвестиционни

предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, едно от които е с характер на решението «да се извърши ОВОС».

Разпределени по отрасли и общини:

- По чл. 93, ал. 1, т. 2 от ЗООС – 2 бр. по 1 бр. в Община Шумен и Община Каолиново;
- Интензивно животновъдство-3 бр в Общини: Търговище – 2 бр.; Върбица-1 бр.;
- Интензивно развъждане на риба- 1 бр. в Община Велики Преслав;
- Енергийно стопанство:Промислени инсталации за производство на електроенергия, пара и топла вода-5 броя в Общини-шумен-1 бр., Каолиново-1 бр., Търговище-2 бр., Върбица- 1бр.;
- Първично залесяване и обезлесяване с цел промяна на предназначението на земята- 1 бр. в Община Нови пазар;
- Предприятия в хранителната промишленост: Производство на млечни продукти -2 броя: по 1 бр. в Община Каолиново и Община Омуртаг;
- Инфраструктурни инвестиционни предложения: За урбанизирано развитие, включително строителство на търговски центрове и паркинги-5 бр. в Общини: Шумен- 1бр., Търговище-1 бр., Попово-2 бр., Велики Преслав-1бр.;
- Дълбоки сондажи, в т. ч. за водоснабдяване-1 брой в Община Попово;
- Инсталации за повърхностна обработка на метали и пластмаси чрез електролитни или химични процеси- 1 бр. в Община Шумен;
- Инсталации за производство на стъкло и стъкленни влакна- 1 бр. в Община Нови пазар;
- Инсталации и депа за обезвреждане и/или оползотворяване на отпадъци- 8 бр. в Общини: Шумен – 6 бр., Нови пазар-1бр., Хитрино-1 бр.;
- Туризъм и отдих: Паркове със специално предназначение- 4 бр., от които- 1 бр. в Община Шумен и 3 бр. в Община Венец.

3. Общ брой на решения по ОВОС за неодобряване, общ брой на решения за прекратяване на процедури по ОВОС, общ брой на обжалвани решения по ОВОС/решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС, общ брой на отменени решения.

През 2020г. в РИОСВ гр. Шумен няма издавани решения по ОВОС за неодобряване на инвестиционни предложения. През календарната година са издадени 31 бр. решения за прекратяване на административни процедури по ОВОС/ОС, а четири от прекратените процедури са поради недопустимост на инвестиционните предложения. Постановени са 6 бр. решения за спиране на производството по Глава шеста от ЗООС и чл.31 от ЗБР по реда на чл.54. ал.1, т.5 от АПК.

От постановените общо крайни акове по ОВОС в направлението, едно решение е обжалвано, за което има решение на МОСВ, с което се връща преписката за ново произнасяне при спазване на дадените указания

4. Общ брой на становища по ЕО и решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за територията на РИОСВ по области.

През 2020 г. в РИОСВ гр. Шумен няма постановени становища по ЕО.

Постановени са 5 решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за планове и програми, едно от които е с характер на решението „да се извърши ЕО“: 3 бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за област Шумен и по 2бр. решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО за Област Търговище.

5. Общ брой на становища по ЕО за неодобряване, общ брой на решения за прекратяване на процедури по ЕО, общ брой на обжалвани становища/решения, общ брой на отменени становища/решения.

За отчетния период в РИОСВ гр. Шумен няма издавани становища по ЕО за неодобряване на планове и програми.

През календарната 2020г. няма прекратени административни преписки по ЕО/ОС за постъпили уведомления за план/програма.

Обжалвано е пред МОСВ едно решение за преценка ЕО, с което е решено да се извърши ЕО и е получено решение за потвърждаване.

Планирани са с плана за контролна дейност на РИОСВ за 2020г. две проверки по обобщена справка по чл.29 от Наредбата за ЕО за ОУП на общ. Попово и ОУП на общ. Нови Пазар. Представена е една справка от Община Попово, която е приета, след проведени консултации по компетентност с БДДР гр. Плевен и ОД „Земеделие“, гр. Търговище.

Контрол по изпълнение на условията в издадените решения по ОВОС и решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС. (като информацията се представя обобщено относно: извършени проверки (могат да се цитират по-важни обекти); резултати от проверките, в т.ч. изпълнени условия, дадени предписания и др.)

При извършения 100 % планов контрол по ОВОС през 2020г. не е констатирано неизпълнение на условия и няма съставени АУАН. Няма констатирани нарушения и при извънплановия контрол в направлението през 2020г.

6.1.Планов контрол по ОВОС:

Извършени са планираните 42 броя проверки по изпълнение на поставените условия в решения по ОВОС, решения за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС и правното действие на актовете, издавани от РИОСВ, при което не са констатирани неизпълнени условия и мерки. Провереният относно правно действие краен акт по глава шеста от ЗООС е изгубил правно действие, тъй като не е започнало осъществяване на инвестиционната инициатива.

В направлението е изпълнен 100 % плана за контрол по ОВОС, няма съставени АУАН за неизпълнение на условия в решенията, за етапите на които се намира осъществяването на инвестиционните намерения.

6.2.Планов контрол по ЕО:

Планирани са с плана за контролна дейност на РИОСВ за 2020г. две проверки по обобщена справка по чл.29 от Наредбата за ЕО за ОУП на общ. Попово и ОУП на общ. Нови Пазар. Представена е една справка от Община Попово, която е приета, след проведени консултации по компетентност с БДДР гр. Плевен и ОД „Земеделие“, гр. Търговище.

През 2020г. няма планирани и няма извършвани проверки на решения за преценяване на необходимостта от извършване на ЕО, тъй като няма постановени такива в крайни актове.

6.3.Извънпланов контрол в направлението:

Експертите от направление „ОВОС и ЕО“ са извършили 12 бр. извънпланови проверки, от които:

- участия в ДПК – 1 бр.

- по уведомления за ИП за разширение или изменение на ИП – 3 броя проверки, една от които е и по писмо на БДЧР;
- по разпореждане на Директор на РИОСВ гр. Шумен- 1бр.;
- във връзка с постановление на Районна прокуратура гр. Търговище по сигнал на жители от с. Ястребино – 1бр.;
- по жалба, препратена от МОСВ- 1 бр.;
- по писмо на БД ЧР гр. Варна- 1бр.;
- по сигнали- 2 бр.;
- извънпланов контрол на правно действие на крайни актове по глава шеста от ЗООС по искане на възложителя на ИН-2 бр.

IV.2. КОМПЛЕКСНО ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И КОНТРОЛ НА ЗАМЪРСЯВАНЕТО

РИОСВ гр.Шумен контролира производствени и други обекти, извършващи дейност с капацитет над определената прагова стойност в Приложение № 4 на Закона за опазване на околната среда. Целта на извършваната дейност е проверка за спазването на условията от комплексното разрешително, в които са определени изисквания за:

- предотвратяване и минимизиране образуването на емисии на замърсяващи вещества, изпускани в атмосферния въздух и повърхностните води;
- рационалното използване на суровини и енергия;
- образуване и третиране на отпадъци.

Планови проверки

По отношение контрола на инсталации с издадени комплексни разрешителни, през 2019 г. са извършени 23 броя проверки от същия брой планирани. Дадени са 58 броя предписания, от които изпълнените са 6 бр., за което е съставен акт на „Родна индустрия 91“ ЕООД.

Проверените обекти са както следва:

“Алкомет” АД - Инсталация за производство на алуминиеви заготовки - Шумен, Индустриална зона; производство на алуминиев прокат, валцови и пресови изделия от алуминий и алуминиеви сплави гр. Шумен;

„Алмед” ООД - Инсталация за преработка на отпадъчен алуминий гр. Нови Пазар;

„БМП- Близнаци Метал пластик” ООД - Инсталация за производство на необработени метали от отпадъци от метали чрез металургични процеси с.Стража, общ.Търговище;

“Брамас - 96” АД - Инсталация за обезвреждане на животински трупове и животински отпадъци гр. Шумен;

“Братя Томови” АД - инсталация за интензивно отглеждане на свине майки и на свине за угояване гр.Попово;

„Бряг-СК” ЕООД - Инсталация за интензивно отглеждане на птици гр. Търговище, кв.Бряг;

"Гужер комерс" ООД - инсталация за интензивно отглеждане на птици-бройлери с.Зараево, обл.Попово;

"Демирташ" ООД инсталация за интензивно отглеждане на птици-бройлери;

"Дюра-тайлс БГ" АД инсталация за производство на керамични продукти - плочки гр.Нови пазар;

"Екомакс" ООД - Инсталация за третиране и съхранение на отпадъци;

“Енерсис” АД - Инсталация за производство на оловно- кисели акумулатори и батерии гр. Търговище;

"Енола фарм" ООД - инсталация за интензивно отглеждане на свине за угояване с.Буйново, общ.Търговище;

„Камчия” ЕАД, гр. Шумен - Инсталация за интензивно отглеждане на птици - землището на с.Панайот Волов и с.Коньовец;

„Карлсберг България” АД - Инсталация за производство на пиво - гр.Шумен.

„КВИНС-АРГО” ЕООД - инсталация за отглеждане на кокошки-носачки с.Презвитер Козма, общ.Омуртаг;

„МарКрафт” ООД, с. Дриново - Инсталация за интензивно отглеждане на птици - с.Дриново, Извънрегулационна № 1;

„Мега груп” АД - Инсталация за атмосферна дестилация на оводнени петролни продукти гр.Смядово;

"НЕС-Нови Енергийни Системи" ООД - Инсталация за повърхностна обработка на метали гр. Шумен;

“Ново Стъкло” ЕАД - Инсталация за производство на домакинско стъкло гр.Нови пазар.

Община Омуртаг - Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Котел, Върбица, Омуртаг и Антоново;

Община Търговище - Регионално депо за неопасни отпадъци за общините Търговище и Попово;

Община Шумен - Регионално депо за неопасни отпадъци гр.Шумен;

"Пашабахче България" ЕАД - инсталация за производство на домакинско стъкло и за производство на водород гр. Търговище.

“Родна индустрия 91” ЕООД - инсталация за производство на керамични продукти - тухли гр.Попово.

“Рока България” АД - инсталация за производство на керамични продукти - санитарен фаянс, гр.Каспичан.

"Тетрахиб" ЕАД - инсталация за интензивно отглеждане на свине с.Никола Козлево, общ.Никола Козлево

"Тракия глас България" ЕАД – инсталация за производствона плоско стъкло, инсталация за производство на водород.

“Хан Омуртаг” АД - инсталация за производство на керамични продукти - плочки гр.Шумен.

„Хибриден център по свиневъдство” АД инсталация за интензивно отглеждане на свине гр.Шумен.

Резултатите от проверките са следните:

Не е установявано замърсяване на околната среда, свързано с липса на прилагане на условия от комплексното разрешително.

Два от операторите са извършили неизпълнение на условия от комплексно разрешително:

- „Родна индустрия 91“ ЕООД е ползвал гориво слънчогледова люспа, което се различава по вид от разрешените горива в комплексното разрешително;

- „Ескейп груп“ ООД са употребили гориво дърва, което се различава по вид от разрешените горива в комплексното разрешително;

- „Ново стъкло“ ЕАД са ползвали 2 броя вещества, които се различават по вид от суровините, разрешени в комплексното разрешително; ползвали са вода и

природен газ в количество над разрешеното по КР; образували са 2 кода отпадъци в количество над разрешеното по КР;

През 2020 г. са дадени общо 44 броя предписания. От тях, по-важни са следните:

"Мега груп" АД – предадени са наличните количества отпадъци, останали от предходни години от отстраняване на аварийна ситуация с разлив на киселина;

"Дюра-тайлс-БГ" - Изградено е локално пречиствателно съоръжение (утаител) за дъждовни води от покрив на производствена сграда, на складови помещения и площадка за съхранение на готова продукция. Преместени са отпадъци с кодове 15 01 03 и 10 12 08 на площадка с трайна настилка (бетон, асфалт или др.) отговаряща на изискванията на Наредба за изискванията за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци и чл. 15, ал.2, т.2 от Наредба №7 от 2004 г.

"Квинс арго" ЕООД е извършил е изчерпване и предаване на отпадъчни води в ГПСОВ

"Алкомет" АД - операторът е взел решение да продължи ползване на съществуващо складово помещение за съхранение на вещества и смеси с химичен характер за които се изисква самостоятелно такова (в т.ч. и с токсичен характер), според изискванията за съвместимост, съгласно Приложение към Наредбата за реда и начина на съхранение на охв.

"Мар-крафт" ООД – обособено е място за съхранение на хидратна вар, като е представен снимков материал, относно обозначаване на мястото за съхранение с обозначителни табели, указващи категорията на опасност.

"Енола фарм" ООД е представила за проверка в РИОСВ-Шумен, копие на досието на наличната на площадката хладилната инсталация

"Ново стъкло" ЕАД - извършено е почистване на пречиствателните съоръжения за производствени отпадъчни води, преди заустване на отпадъчните води в градската канализационна мрежа и два броя утаители. Набелязани са мерки и са предприети действия за намаляване на замърсяването на отпадъчните води по показатели БПК₅, анионоактивни детергенти, нефтопродукти, масла и мазнини, азот амониев и привеждането им в съответствие с дадените в КР индивидуални емисионни ограничения. Представена е информация за предприетите коригиращи мерки за преустановяване превишаване количествата на образуваните отпадъци с кодове 15 01 01; 15 01 02 и 17 04 05. Извършено е предаване на количествата отпадъци, за които е превишен срока на съхранение на площадката.

"Енерсис" АД - представени са в РИОСВ Шумен документи във връзка с бракуването на химичните вещества и съответно продажбата им, като опасни отпадъци.

Извънредни проверки на обекти с комплексно разрешително - ДПК на "Алкомет" АД.

IV.3. ДОБРОВОЛНИ АНГАЖИМЕНТИ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ОПАЗВАНЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА – EMAS И ЕКОМАРКИРОВКАТА НА ЕС.

Схемата за управление по околна среда и одит (EMAS) е доброволен инструмент за управление по околна среда. EMAS подпомага организацията да оптимизират производствените си процеси, да намалят въздействието си върху околната среда и да използват ресурсите по по-ефективен начин.

Когато през 1993 г. е въведена EMAS, тя има за цел да обхване индустриални обекти. След първото преразглеждане през 2001г. EMAS II е отворена за всички организации, независимо от дейността им (разположени в държава-членка на ЕС и на

ЕИП, както и дотогава). С EMAS III регистрацията по схемата е достъпна и за организации, разположени извън ЕС.

Изискванията на EMAS включват тези на ISO 14001. В допълнение към изискванията на стандарта, регистрацията по EMAS на дадена организация е гаранция за: Прозрачност и предоставяне на информация на обществото; Постоянно подобряване на екологичните показатели; Ангажираност на служителите; Постоянно спазване на законодателството. В България Европейската Схема за екомаркировка е въведена чрез Закона за опазване на околната среда, глава седма, раздел трети, още през 2002 г. Тъй като тогава България все още не е страна – член на Европейския съюз, Регламентът не може да бъде прилаган директно. Поради тази причина, МОСВ въвежда изискванията на Регламента в българското законодателство посредством Наредба №3 на Министъра на околната среда и водите за Националната схема за екомаркировка (ДВ бр.49, 2003 г.).

За подобряване на конкурентоспособността на българската индустрия, още през 2003 г. Министърът на околната среда и водите обнародва 2 заповеди за определяне на специфични критерии за присъждане на знака за екомаркировка на продуктови групи “Обувки“ и “Текстилни изделия”. Заповедите макар и непряко, въвеждат идентично в българското законодателство критериите на Решенията на ЕС за присъждане на знака за екомаркировка. През следващите 3 години се обнародват още 16 заповеди, с което техният общ брой нараства на 18.

Във връзка с пълноправното членство на Република България в Европейския съюз и за директното прилагане на Регламента за схемата за екомаркировка през 2007 г. се наложи изготвянето и приемането на Закона за изменение и допълнение на Закона за опазване на околната среда (ЗИД на ЗООС). Чрез ЗИД на ЗООС Регламентът № 1980/2000 относно схемата за екомаркировка се въведе на мястото на съществуващата до този момент “Национална схема за екомаркировка (НСЕМ)”.

С обнародването на ЗИД на ЗООС в (ДВ бр. 52 от 06.06. 2008) се дава възможност за ефективно прилагане на Регламента на Европейската общност относно Схемата за екомаркировка в България.

В началото на 2010 г. беше публикуван ревизирият регламент относно схемата – Регламент (ЕО) № 66/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 година относно екомаркировката на ЕС. С него се изменя и логото на схемата.

Броят на продуктите групи, за които има разработени критерии и съответна могат да кандидатстват за екомаркировката на ЕС, постоянно расте. Към момента те са 26 от различни категории: Почистващи продукти; Електроуреди; Изделия от хартия; Дом и градина; Облекла и обувки; Туристически услуги.

Извършва се участие на експерти от направлението в съвместни проверки във връзка с Писмо рег.№ I-61159/29.11.2013г. на Главния секретар на МВР на производствени помещения и складове за съхранение на взривни материали и боеприпаси на територията на ОДМВР-Търговище в „Пътинженерингстрой-Т“ЕАД, гр.Търговище и „Електроапаратура“ЕООД, с.Ковачевец , „ЕМКО“ ООД, с.Голямо Ново и на територията на ОДМВР –Шумен- РПУ – Велики Преслав, в складова база за съхранение на взривни материали, собственост на «Караш Инвест»ООД, гр.Габрово-Площадка Смядово.

4. Екологична отговорност и отстраняване на минали екологични щети

От планираните 20 броя оператори, които извършват дейности по Приложение № 1 от ЗОПОЕЩ, относно изпълнение на задълженията им по ЗОПОЕЩ са проверени 20 броя, което е 100% изпълнение. В годишния план за 2020 г. бяха заложени и извършени 20 (двадесет) броя планови проверки за осъществяване на контрол по ЗОПОЕЩ, като от тях 6 броя попадат в обхвата на т.2 на Приложение №1 (издадени документи от РИОСВ по реда на ЗУО) от ЗОПОЕЩ; 6 броя в обхвата на т.1 на Приложение №1 (обекти с КР) и 8 броя попадат в обхвата на т.4 на Приложение №1 от ЗОПОЕЩ. Относно прилагане на Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети /ЗОПОЕЩ/ при извършване на контролната дейност през 2020 година са дадени 23 (двадесет и три) броя предписания/ в т.ч. 7 броя при участие планови съвместни проверки; 7 броя при участие в планови комплексни проверки; 9 броя - при планови проверки по химикали. Изпълнени са 21 броя от дадените предписания.

Съставени са 2 броя АУАН: АУАН № РБ- 04/ 05.10.2020 г.

- на „Инвест Агро БГ“ ООД с. Мараш, общ. Шумен, обл. Шумен – за неизпълнение на предписание : „Да се предостави информация на Министъра на околната среда и водите за поддържане на публичния регистър по чл.15 (за извършване на дейност по т. 4 от Приложение № 1 ЗООС).“; и АУАН № РБ- 01/ 27.04.2020 г., издадено е и Наказателно постановление - №3 от 12.01.2021 г.;

- на „ Агродимекс“ ООД, гр. Търговище, обл. Търговище за неизпълнение на предписание: „Да се предостави информация на Министъра на околната среда и водите за поддържане на публичния регистър по чл.15 (за извършване на дейност по т. 4 от Приложение № 1 ЗООС)“ .

Дадените предписания предимно касаят:

- изготвяне и/или актуализиране на собствената оценка за възможни случаи на непосредствена заплаха за екологични щети и на случаи на причинени екологични щети, включване на превантивни и оздравителни мерки;
- предоставяне на актуална информация до МОСВ за вписване и поддържане на публичния регистър на операторите, които извършват дейности по Приложение №1 към чл.3, т.1 на ЗОПОЕЩ.

Съгласно *Наредбата за публичния регистър на операторите, които извършват дейности по Приложение №1 към чл.3, т.1 от ЗОПОЕЩ през 2020 година* РИОСВ-Шумен е извършила електронно подаване на информация на МОСВ за поддържане на публичния регистър по ЗОПОЕЩ. За **52 броя** издадени документи от РИОСВ-Шумен по реда на ЗУО на оператори, които извършват дейности по Приложение №1 от ЗОПОЕЩ са въведени данни чрез внедрената *Информационна система за управление и поддръжка на публичен регистър (ИСУППР)*.

Към 31.12.2020 година на територията на РИОСВ - Шумен няма оператори, които да изпълняват програми за отстраняване на минали екологични щети.

Анализ на дейностите по други текущи задачи

Извършвани са проверки по пълнота и достоверност на информацията подадена от операторите в ГДОС на операторите с КР, при необходимост/съмнения в качеството и достоверност на информацията са извършвани проверки на място. Извършвано е отчитане седмично, месечно, тримесечно, годишно на работата. Създадена и се поддържа база данни на обекти, които подлежат на контрол от РИОСВ, по отношение на опасни химични вещества и смеси. Извършване на електронно подаване на информация до МОСВ за поддържане на публичния регистър по ЗОПОЕЩ, във връзка с издадени документи по реда на ЗУО на оператори, извършващи дейности по т.2 на Приложение № 1 от ЗОПОЕЩ на територията на РИОСВ-Шумен, чрез Информационната система за управление и поддръжка на публичния регистър (ИСУППР). Своевременно подаване на база данни до МОСВ в публичния регистър за СЕВЕЗО обекти - предприятия и/или съоръжения с нисък рисков потенциал (ПСНРП) и предприятия и/или съоръжения с висок рисков потенциал (ПСВРП) във вътрешната (работна част) на регистъра.

Експертите от направлението повишават квалификацията си във връзка с нова нормативна база в областта на екологията. Подготвят се в указаните нормативни срокове становища, уведомителни писма и др., съобразно входящата кореспонденция.

Изготвят се становища за постъпили заявления или проекти на комплексни разрешителни; по инвестиционни намерения, ДОВОС, ОУП. Извършва се анализ на резултатите след проведени комплексни проверки и комплексни разрешителни .

Планира се работата чрез изготвяне на годишни, месечни и ежеседмични планове и графици, отчита се извършената работа и се участва в изготвянето на справки.

IV.4. ИНФОРМАЦИЯ ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ОКОЛНАТА СРЕДА ЗА АКТИВНО ФОРМИРАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНО ПОВЕДЕНИЕ ЗА ГРИЖА КЪМ ОКОЛНАТА СРЕДА.

1. Международен ден на влажните зони

В навечерието на Световния ден на влажните зони експерти на шуменската екоинспекция гостуваха на учениците от клуб „Билкарче“ на НУ „Княз Борис I“. В открит урок по темата за 2020 г. „Влажни зони и биоразнообразие“ децата научиха за ролята им като естествено местообитание за много растителни и животински видове. Научно-популярни филми запознаха малчуганите с най-големите влажни зони в България и с какво те са уникални и различни една от друга. В дискусия по темата на презентацията децата показаха наученото и бяха поощрени с награди.

2. Световен ден на водата – 22 март

РИОСВ-Шумен организира партньорска инициатива за Деня на водата. „Водата е живот“ е темата на конкурса, който обявяват от екоинспекцията и СУ „Панайот Волов“ в гр. Каспичан. По регламент в проекта ще се включат всички възпитаници от училището в три възрастови групи. Децата от 1 до 4 клас ще участват с рисунка, картичка или макет. В следващата възрастова група от 5 до 8 клас учениците ще изработят с макет, мултимедийна картичка или проект. В категорията на най-големите от 9 до 11 клас,

участието ще бъде с макет или филм.

3. Международен ден на Земята – 22 април

С представяне на екологични послания шуменската екоинспекция покани всички деца, които желаят да се включат в отбеляза Международния ден на Земята. Еко посланията имаха за цел да изразят отношение към опазването на планетата Земя и да са свързани с преживяна случка, която да бъде нарисувана в рисунка, написана в стих, разказ или по друг начин. В инициативата се включиха авторите на шестдесет и две художествени творби, три стихотворения, една легенда и един разказ по преживяно. Взеха участие деца от ДГ „Пчелица“, ДГ „Космонавт“, ДГ „Буратино“, кв. Макак, СУ „Йоан Екзарх Български“, СУ „Панайот Волов“, СУ „Сава Доброплодни“, СУ „Черноризец Храбър“ – гр. Велики Преслав, СУ „Хан Исперих“ – гр. Нови Пазар, СУ „Д-р Петър Берон“ – с. Хитрино и от скаутски клуб „Мадарски конник“.

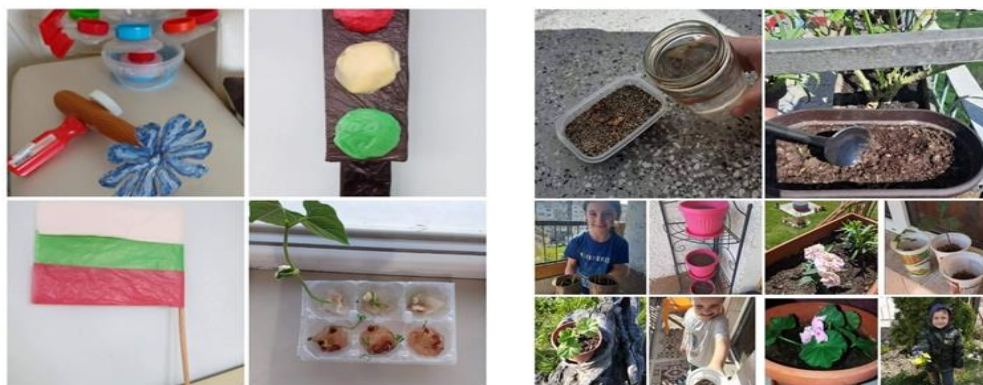
През 2020 г. посрещнахме Деня на Земята – 22 април, в криза заради епидемията от коронавирус. Но дори оставайки въщи и поддържайки социално дистанциране, все още можем да упражним нашата отговорност да действаме в полза на околната среда. Независимо къде се намираме, ние можем да направим промяната!

4. Световен ден на околната среда – 5 юни

В Световния ден на околната среда – 5 юни, РИОСВ-Шумен обяви победителите в традиционния си конкурс „Мисли зелено-пази природата”, който тази година се проведе по нетрадиционен начин. Социалната изолация не попречи на желанието на малчуганите да покажат своите знания и умения в разнообразни дейности, свързани с опазването на природата, а напротив - превърна предизвикателството в истинско онлайн състезание за над 100 деца от шуменска и търговищка област. В конкурса най-масово се включиха учениците от „АРТ“ школата към ЦПЛР-ОДК „Анастас Стоянов“ – гр. Шумен, децата от ДГ „Конче Вихрогонче” – гр. Шумен, ДГ "Слънце" – гр. Шумен, учениците от "I "a" клас на СУ "Панайот Волов“ – гр. Шумен, учениците от 5 клас от кръжока по "Физични и химични явления и биологични процеси" на СУ "Васил Левски" - гр. Нови Пазар. Приятна изненада и много радващ факт е участието на деца от ДГ „Радост“ - гр. Перник, ДГ „Валентина Терешкова“ - с. Ярджиловци, общ. Перник и ДГ „Радост“ - гр. Елин Пелин. Всички деца получиха грамоти за участие и рекламни шапки, а за победителите са предвидени предметни награди.

5. Летен конкурс за детска рисунка „Моята лятна ваканция – море или планина“

РИОСВ-Шумен и Басейнова Дирекция „Черноморски район” проведеха конкурс на тема „Моята лятна ваканция - море или планина“. Идеята бе малчуганите да изразят изживяването си от един от най-любимите моменти през годината – лятната ваканция и да интерпретират удоволствието от летуването сред природата, общуването с нея и опазването на околната среда и защитените зони по време на лятна почивка. В конкурса със свои творби се включиха сто и двадесет деца от областите Варна, Шумен, Добрич и Търговище на възраст от 4 до 14 години. Малките художници по неподправено детски начин претвориха незабравимите летни преживявания в своите творби. Спомените им от морските и планински изживявания през лятната ваканция украсяват посетителските зали на БДЧР в гр. Варна и шуменската екоинспекция. Със свои произведения в конкурса се включиха деца от детски градини и училища от Варна, Добрич, Балчик, Шумен, Търговище, Нови Пазар, Каспичан, както и от школите – „Артея“ – Варна, Арт школа „Чифлигарови“ – Шумен, ЦПРЛ ОДК „Анастас Стоянов“- Шумен, „Арт Попово“-Попово.

6. Европейска седмица на мобилността

Спортен празник с мото „Ден без коли“ беше организиран в дните на Европейската седмица на мобилността и събра в СУ „Панайот Волов“ - Каспичан децата от четвърти клас. Част от малчуганите бяха дошли на училище с велосипеди, за да участват в тазгодишната кампания на тема „Чиста мобилност за всички“ с мото „Избери как да се придвижваш“.

Инициативата беше проведена в двора на училището, където за част от участниците беше предвидено рисуване на асфалт. От индивидуалната игра за скоростно равновесно ходене, хвърляне на топка в цел и хвърляне на обръч в цел бяха излъчени трима победители. Два отбора се включиха в колективното дърпане на въже, а най-много желаещи предпочетоха придвижването с велосипед по площадката с пътни знаци. Там децата показаха завидни умения и знания в безопасното придвижване.

Награди и грамоти от РИОСВ-Шумен зарадваха най-бързите и най-точните в спортните игри.

7. Онлайн конкурс за атрактивно селфи от Европейската седмица на мобилността

Над 50 деца се включиха със свои атрактивни селфита представящи използването на алтернативни начини за придвижване в конкурса на РИОСВ-Шумен за движение, насърчаващо намаляване на замърсяването на въздуха, шумовото замърсяване, задръстванията, пътно-транспортните произшествия и здравословните проблеми по повод Европейската седмица на мобилността. Тримата участника класирани на призовите места бяха предпочели придвижването с велосипед и ролери.

V. АДМИНИСТРАТИВНО-НАКАЗАТЕЛНА ОТГОВОРНОСТ И ПАМ

През 2020 г. от експертите на РИОСВ – Шумен са съставени 90 броя АУАН за нарушаване на екологичното законодателство. Издадени са 77 броя Наказателни постановления/НП/ от Директора на инспекцията на обща стойност 163 450 лв. Наложени са глоби за 24 450 лв, и имуществени санкции за 139 000 лв.

За периода 01.01.2020 г. - 31.12.2020 г. са наложени общо 18 текущи месечни санкции на стойност 11634.84 лв. От тях за замърсени отпадъчни води, по реда на чл. 69 от ЗООС са наложени общо 15 броя, а по опазване чистотата на атмосферния въздух са 3 броя.

Събраните суми през 2020 г. за наложени санкции по чл.69 от ЗООС са в размер на 84 563,75 лв. За отчетния период няма издадени еднократни текущи санкции.

Събраните суми по всички издадени през периода наказателни постановления са в размер на 216 008,59 лв.

През отчетния период има една издадена Заповед за налагане на ПАМ на „Еко Инвест Север“ ЕООД, за спиране на дейностите по събиране, съхранение, оползотворяване и обезвреждане на СБО от община Попово.

От сравнителният анализ се установява, че през 2019 г. са съставени по-малко (77 бр.) АУАН. По-големият брой съставени АУАН през 2020 г. е показател за повече установени нарушения, което е показател за увеличилата се ефективност при контрола от страна на РИОСВ - Шумен.

При извършвания анализ се установява, че през отчетната 2020 г. са съставени 16 бр. АУАН за неизпълнени предписания, докато през 2019 г. са съставени 17 бр. Следва извода, че през 2020 г. има по-малко неизпълнени предписания, което е признак за повишена ефективност на контролната дейност и по-адекватен отговор от страна на контролираните лица, които се стремят към въвеждане на дейността си в съответствие с изискванията.

При анализ и съпоставка на административнонаказателната дейност за 2020 г. и финансовите показатели с тези за 2019 г. се установяват следните положения:

През 2019 г. са издадени 69 бр. наказателни постановления/НП/ от Директора на РИОСВ-Шумен на стойност 126 600 лв. Сумите по наложени глоби за 2019 г. са 17 600 лв, за имуществени санкции са 109 000 лв. Събраните суми по издадените НП са в размер на 78 664.60 лв.

През 2019 г. са наложени общо 21 броя текущи месечни санкции на стойност 3 655,00 лв. Събраните суми през 2019 г. за наложени санкции по чл.69 от ЗООС са в размер на 31 685,54 лв.

Сумите по наложени глоби за 2020 г. са 24 450 лв , за имуществени санкции са 139 000 лв., което общо е 163 450 лв. при наложените през 2019 г. в размер на 126 600 лв. Когато се прави сравнението, следва да се акцентира на това, че през 2020 г. са събрани 216 008,59 лева, а през 2019 г. –78 664,60 лв. По-високата стойност от наложени глоби и санкции през 2020 г, в сравнение с 2019 г., е вследствие на извършената през отчетната година дейност с по- голяма ефективност, както при контрола на обектите, така и административнонаказателната и изпълнението на наложените наказания (глоби и санкции).

Видно от горната констатация следва извода, че през 2020 г. има увеличаване на стойностите на наложените санкции и глоби, в сравнение с 2019 г., като събирането им е станало по-ефективно, което е от ключово значение и за дейностите по опазване на околната среда в съвкупност.

При анализа се установява, че за 2020 г. наложените НП за глоби са 27 и за имуществени санкции са 50, или общо 77 НП, а за 2019 г. са съответно 32 бр. НП и 37 бр. НП за санкции, което е общо – 69 бр. Следва извода, че през 2020 г. контролната дейност на РИОСВ Шумен е по ефективна по отношение на предприетите административнонаказателни действия и наложените санкции на юридически лица и еднолични търговци.

През 2020 г. стойността на наложените санкции по чл. 69 от ЗООС по отношение замърсяване на водите е 11 358,84 лв., а през 2019 г. стойността на наложените санкции по чл. 69 от ЗООС по отношение замърсяване на водите е 3 655,00 лв. Видно е, че разликата в размера на наложените санкции е голям, което е показател за по-засилен и ефективен контрол. Това е показателно за по ефективна контролна дейност по опазване на водите през 2020 г., в сравнение с тази от 2019 г. През 2020 г. от санкции по чл. 69 от ЗООС са събрани 84 563,75 лв., а през 2019 г. са събрани санкции в размер на 31 685, 54 лв. Видно е, че през 2020 г. има подобряване в събирането на вземанията по имуществените санкции по ЗООС. .

За сравнение през 2019 г. с наказателни постановления са наложени общо 20 броя текущи месечни санкции, на стойност 4 029,00 лв. От тях за замърсени отпадъчни води, по реда на чл.69 от ЗООС са 17 бр , а по опазване чистотата на атмосферния въздух са 3 бр., докато през 2020 г. са наложени общо 18 броя текущи месечни санкции, на стойност 11 634.84 лв. От тях за замърсени отпадъчни води, по реда на чл.69 от ЗООС са 15 бр., а по опазване чистотата на атмосферния въздух са 3 бр.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

От извършения сравнителен анализ, на контролна дейност през 2020 г., се установява, че количеството по отношение на броя на проверените планирани обекти 526 бр и извършените планови проверки на обектите 724 бр. в сравнение с 2019 г. съответно - 513 бр. обекти и извършени планови проверки – 792 бр са сравнително близки по количество. Констатира се устойчивост на извършваната контролна дейност и на тенденцията за подобряване на ефективността.

По отношение на получените и обработени основателни сигнали, извършените проверки през 2020 г. са 95 докато през 2019 г техния брой е бил 97. Крайните резултати от подобряване на състоянието на околната среда, и опитът, който е натрупан от експертите през последните няколко години, при възникналите аварийни ситуации,

показва важността на ефективния последващ контрол и възможността, която той дава за предотвратяване настъпването на сериозни аварии. Вследствие на което риска от замърсяване на околната среда е също намален.

Поддържането на сравнително постоянен брой на проверяваните обекти през последните години означава, че качеството на контролната дейност и количеството на проверките се запазват. В следствие на това подобрената ефективност при дейността и изпълнението на задължителните условия също се запазва и подобрява. **Резултатът е подобряване на устойчивостта на околната среда.** Причина за това е и изпълнението на даваните предписания при контролната дейност.

Извършването на по ефективна и качествена контролна дейност, като превантивен, текущ и последващ контрол е от голямо значение за осигуряване на точни и актуални правила за работа, които са съобразени с политиката и приоритетите на МОСВ, както и на РИОСВ Шумен и пречупени през регионалната специфика на района, и проблемите в опазване на околната среда.

За подобряване на цялостната контролна дейност на инспекцията периодично се прави преглед и при необходимост се извършва актуализиране и усъвършенстване на вътрешните правила за работа. През 2020 г. контролната дейност прогресивно отбелязва напредък, резултат от подобрена координация по направления по-добри правила и организация за работа. Това съответно подобри ефективността на контролната дейност и работата на експертите, допринесе за своевременно изпълнение на плана, и за подобряване на информационната среда в инспекцията.

В плана за 2020 г. има леко увеличаване на броя на обектите включени в регистра за контрол, като през 2019 г., те са били 1488 бр., през 2020 г. са 1502 бр. разликата от 14 бр. се дължи на нови производствени обекти, въведени в експлоатация през предходната година, които се налага да бъдат включени, като възможност за контрол.

Включените в плана за 2020 г. които са проверени са 492 броя обекти, в сравнение с 2019 г., техния брой е бил 513. Тази тенденция за леко намаление на броя свидетелства за постигнат положителен ефект от контролната дейност, като същевременно създава предпоставки за осигуряване на възможност за много по-ефективно и задълбочено осъществяване на проверките и контрола. Така се гарантира по-добро и по-точно спазване на екологичното законодателство и недопускане на замърсявания на околната среда от проверените обекти. Планираните за проверка и изпълнени планови обекти по компоненти за 2020 г. са 677 бр. обекти, а през 2019 г., те са били 705 броя. Малката разлика в броя на обектите между 2020 г и 2019 г. е вследствие на осигуряване устойчивост на изпълнението на приоритетната цел на плана за 2019 г. - подобряване на ефективността на проверките и по-високото качество.

През отчетния период на 2020 г. са съставени 90 броя АУАН за нарушаване на екологичното законодателство. Издадени са 77 броя Наказателни постановления/НП/ от Директора на РИОСВ-Шумен на обща стойност 163 450 лв. Наложени са глоби за 24 450 лв, и имуществени санкции за 139 000 лв. За отчетния период са прекратени 4 броя АУАН с резолюция на Директора на РИОСВ-Шумен. Предадени на НАП са 44 броя НП за налагане на глоби и имуществени санкции, на стойност 71 950 лв.

 не са превишени нивата на регламентирания пределно допустими концентрации по показатели SO₂ и NO₂ в обхвата на АИС - Шумен. Не са отчетени превишения на пределно допустимите концентрации по същите показатели и при измерванията в гр. Нови пазар на МАС на РЛ-Варна към ИАОС, гр. София при изпълнение на утвърдения график от МОСВ.

 регистрираните превишения /от АИС – Шумен/ на средноденонощната норма по показател ФПЧ₁₀ за първи път през 2020 г. са в рамките на допустимите такива, същите са не повече от 35 броя за една календарна година.

 Изградени и въведени в експлоатация са нови ГПСОВ с реконструкция на канализационни системи;

 Няма установено замърсяване и увреждане на повите в обхвата на РИОСВ - Шумен;

 Извършените действия по Българо-Швейцарската програма за сътрудничество относно негодните за употреба ПРЗ в складове на територията на страната, спомагат за опазване състоянието на почвите;

 Въпреки ангажираността на експертите от Направлението, свързана с проверки по постъпили сигнали, изготвяне на писма по реда на чл.2, ал.2 от Наредбата за ОС: по уведомления за ИП- 320 бр. (от които 4бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС); по внесени Горскостопански програми- 119 бр. (от които 7 бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС); по внесени План-извлечения - 22 бр. (от които 1 бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС); 9 бр. във връзка с кандидатстване по мерки 4.1, 6.1 и 6.3 (от които 1 бр. да се извърши процедура по реда на Наредбата за ОС); изготвени 56 бр. писма по внесени УИН, указващи приложимата процедура по ЗБР при съвместяване на процедирането по глава шеста от ЗООС; дадени са 39 бр. преценки по съвместени процедури по ЗООС и ЗБР за ИП, че няма вероятност от значително отрицателно въздействие върху защитени зони; изпратени са 52 бр. писма по реда на чл.12, ал.5 от Наредбата за ОС до Басейнови дирекции гр. Варна и гр. Плевен за становища по чл.155, ал.1, т.23 от Закона за водите, във връзка с депозирани в РИОСВ- гр. Шумен уведомления за ИП, Горскостопански програми и План- извлечения; издадени са 15 бр. решения по реда на Наредбата за ОС; издадени са 5 бр. решения за прекратяване на процедури по реда на Наредбата за ОС; дадени са отговори на 33 бр. писма във връзка със закупуване на техника по мярка 4; участия в комисии, семинари и др., Плана за контролна дейност за 2020 г. е изпълнен на 100%.

 В резултат от своевременно извършените от РИОСВ - гр. Шумен проверки на билкозаготвители, както и такива извършващи билкоизкупуване и заготвяне на билки до голяма степен се ограничи и предотврати незаконния добив на билки и търговия с тях.

 На територията на двете области се наблюдава намаляване на количествата на депонираните битови отпадъци. Причината е функционирането на три сепариращи инсталации в гр. Шумен, гр. Търговище и с. Близнаци, които сепарират отпадъците на общините в РСУО Шумен и Търговище;

 Увеличава се броя на фирмите извършващи дейности по оползотворяване на отпадъци. Фирмите предприемат действия по намаляване на образуваните отпадъци. Засилва се интереса от страна на фирмите за извършване на дейности по рециклиране на строителни отпадъци в съответствие с изискванията на Наредба за управление на строителни отпадъци и за влагане на рециклирани строителни материали.

 Поддържа се актуалност на публичните регистри чрез вписване, актуализиране на информация в тях и публикуването им на интернет страницата на РИОСВ на издадените административни актове в областта на ОВОС и ЕО, като се осигурява своевременно достъп до крайните актове по ЗООС и ЗБР на страницата ни.

изпълнени са проверките по утвърдения график от МОСВ за отчетния период във връзка с прилагането на подзаконовите наредби към Закона за чистотата на атмосферния въздух.

Остават проблема със съхранение на залежали и негодни за употреба пестициди в Б-Б кубове, общински, държавни и частни складове. Състояние и количества на пестицидите и свързаната с това потенциална възможност за замърсяване на прилежащи терени;

През 2020 г., както и през предходните години, продължиха дейностите по прибиране и грижата за ранени птици и животни.

При контролната дейност по ОВОС не се констатира неизпълнение на поставените условия и мерки за етапите на които се намира реализацията на проектите. Неизпълнението на по-голяма част от поставените условия е резултат от нереализирани инвестиционни намерения.

Запазва се тенденцията през отоплителния сезон да се използват битови горивни съоръжения и инсталации, работещи с твърдо гориво.

Липсва резерватна охрана за резерватите на територията, контролирана от инспекцията.

През 2020г, както и през предходните години, експертите от направлението изпитват трудности по отношение на начина на транспортиране на прибрани след сигнали ранени екзмпляри от защитени видове птици до Спасителният център за диви животни в гр. Стара Загора. По този начин експертите са възпрепятствани да извършват задълженията си по Закона за биологичното разнообразие и РИОСВ – Шумен е уязвима по отношение на изявените претенции от подателите на сигнали за начина на транспортиране на птиците и дългия времеви период до настаняването им в центъра.

Въпреки създадената добра организация за осъществяване на контрол предприемане на спешни действия за организиране почистването на нерегламентираните сметища, както и старанието от страна на общинските администрации, остава нерарзешен проблема с нерегламентираното изхвърляне на отпадъци от недобросъвестни граждани и фирми, предимно върху общински или държавни имоти.

Липсват разработени критерии, одобрени от МЗ за оценка на степента на значимост на отрицателните въздействия върху човека и възможния риск за човешкото здраве от реализацията на инвестиционните предложения, което затруднява изготвяне на мотивирани становища от страна на специализираните компетентни органи при процедурането по реда на глава шеста от ЗООС.